افغانستان
اطلاعات صنعتی

iim 19

شماره ۱۹ | دلـو ۱۳۹۳ | قیمت ۵۰ افغانی

اعضای کابینـــه زیر ذره بین ولسی جرگه
گزارش از اولین نمایشگاه بین المللی بازسازی افغانستان
خط آهن جدید افغانستان، چیـــن را به ایران وصل می کند
حمایت اعضای سازمان منطقه ای ترانسیکا از عضویت افغانستان
افزایش خوشبینی به وضعیت کار و بار در کشور

هنر لیزر توس

بازرگانی مهر مشهدی

www.honarlaser.com

دستگاه Fiber

دستگاه حکاکی
و مارکینگ فلزات
حک روی قطعات صنعتی و
قالبهای تزریق پلاستیک
ابعاد میز کار ۱۰۰ در ۱۰۰ میلیمتر
و ۱۶۰ در ۱۶۰ میلیمتر

دستگاه Marking Co2

دستگاه حکاکی و
مارکینگ غیرفلزات
مانند چوب، پلکسی، چرم، پارچه
ابعاد میزکار ۳۰۰ در ۳۰۰ میلیمتر
و ۱۶۰ در ۱۶۰ میلیمتر

دستگاه GWK6090

دستگاه حکاکی وبرش غیرفلزات
مانند چوب، پلکسی، چرم، پارچه
ابعاد میز کار ۶۰۰ در ۹۰۰ میلیمتر
و ۱۳۰۰ در ۹۰۰ میلیمتر

دستگاه Storm 500

متناسب برای حکاکی و
برش لیزر غیرفلزات
مانند چوب، پلکسی، چرم، پارچه
ابعاد میز کار ۳۵۰ در ۵۰۰ میلیمتر

فروش و
خدمات پس از فروش
حرفه ای ترین دستگاه های
برش و حکاکی لیزر (فلزات و غیر فلزات)

آدرس ایران : مشهد، بلوار کلاهدوز، کلاهدوز ۲۳، بعد از چهارراه اول، پلاک ۲۹
تلفن : ۲-۳۷۱۲۸۵۳۱ (۰۰۹۸۵۱) و ۷-۳۲۲۵۲۸۹۸ (۰۰۹۸۵۱)
آدرس افغانستان : هرات، چوک گلها، فهیم سوپر مارکت، طبقه دوم
تلفن : ۷۹۹۱۸۵۰۶۳ (۰۰۹۳)

- دارای استاندارد ملی ایران
- پنج سال گارانتی ضمانت کیفیت از محصول از بیمه ایران
- تولید از سایز ۲۰ الی ۲۵۰

تولید کننده لوله های پلی اتیلن

تک پروهان پارت

بیمه ایران

دفتر: مشهد - بلوار ابوطالب - بین ۱۰ و ۱۲

تلفن ۹۲ - ۰۰۹۸۵۱۳۷۲۳۱۲۹۰ و ۰۰۹۸۵۱۳۷۲۵۷۰۷۴ - فاکس ۰۰۹۸۵۱۳۷۲۵۲۱۹۶

کارخانه: مشهد - بزرگراه آسیایی - ابتدای جاده شهرک صنعتی توس - میلان دوم - سمت راست - قطعه چهارم

www.tppipe.com

تولید و فروش هدایای تبلیغاتی ارزنده

هنر لیزر توس

بازرگانی مهر مشهدی

www.honarlaser.com

آدرس ایران : مشهد، بلوار کلاهدوز، کلاهدوز ۲۳، بعد از چهارراه اول، پلاک ۲۹
تلفن : ۲-۳۷۱۲۸۵۳۱ (۰۰۹۸۵۱) و ۷-۳۲۲۵۲۸۹۸ (۰۰۹۸۵۱)
آدرس افغانستان : هرات، چوک گلها، فهیم سوپر مارکت، طبقه دوم
تلفن : ۷۹۹۱۸۵۰۶۳ (۰۰۹۳)

۲ سال گارانتی و
۱۰ سال خدمات پس از فروش
دستگاه های لیزر

هنر لیزر توس

بازرگانی مهر مشهدی

www.honarlaser.com

دستگاه 1390S

دستگاه برش فلزات و غیرفلزات
مناسب جهت برش استیل و فولاد
ابعاد میز کار ۱۳۰۰ در ۹۰۰ و ۲۶۰۰ در ۱۳۰۰ میلیمتر

دستگاه Autofeed 1016

مناسب برای برش و حک پارچه و چرم
با صفحه متحرک در ابعاد ۱۰۰۰ در ۱۶۰۰ میلیمتر

دستگاه GWK1318

دستگاه حکاکی وبرش غیرفلزات
مانند چوب، پلکسی، چرم، پارچه
ابعاد میز کار ۱۳۰۰ در ۱۸۰۰ میلیمتر

آدرس ایران : مشهد، بلوار کلاهدوز، کلاهدوز ۲۳، بعد از چهارراه اول، پلاک ۲۹
تلفن : ۲-۳۷۱۲۸۵۳۱ (۰۰۹۸۵۱) و ۷-۳۲۲۵۲۸۹۸ (۰۰۹۸۵۱)
آدرس افغانستان : هرات، چوک گلها، فهیم سوپر مارکت، طبقه دوم
تلفن : ۷۹۹۱۸۵۰۶۳ (۰۰۹۳)

صنایع مفتولی مهراد

تولید انواع مفتول مسوار، شسته، آرماتوربندی و قالب بندی
با بکارگیری از مدرن ترین ماشین آلات و متخصصین مجرب

آدرس: ورامین، کمربندی ورامین به پیشوا، جنب کارواش ارجمند زاده

تلفن: ۵-۳۶۲۶۶۶۳۴-۰۲۱ فکس: ۳۶۲۹۷۱۶۶-۰۲۱

موبایل: ۰۹۱۲-۱۳۸۳۷۳۴ ۰۹۱۲-۳۰۳۱۱۷۲ (اعلایی)

ایمیل: info@mehrad-wire.com سایت: www.mehrad-wire.com

VENDA electronic

شرکت وندا الکترونیک دایا گستر

مشاور ، مجری و طراح سیستم های حفاظتی

شرکت وندا الکترونیک با بیش از دهها سال سابقه خدمات اجرایی
درکشورهای افغانستان، عراق، ترکمنستان و تاجیکستان آماده ارائه
هرگونه خدمات، مشاوره و اجرا می باشد.

دربهای اتوماتیک، هوشمندسازی ساختمان، سلول‌های خورشیدی، سقف‌های متحرک و ثابت
نورپردازی و روشنایی محیط، دوربین‌های مداربسته، گیت‌های فروشگاهی، سرمایش-گرمایش
سیم‌کشی استاندارد و تخصصی ساختمان، آنتن مرکزی، کارت‌های RFID ، آیفون تصویری
سیستم‌های اعلام سرقت، سیستم‌های اعلام حریق، پارتیشن‌های ثابت و متحرک

ما متخصصیم

info@VENDAco.com
www.VENDAco.com

همراه : ۹۸ ۹۱۵ ۳۱۲ ۸۵۳۶+ و ۹۸ ۹۱۵ ۳۱۲ ۵۵۳۶+

تلفن : ۹۸ ۵۱ ۳۸ ۸۳ ۶۶ ۶۶+ و ۹۸ ۵۱ ۳۸ ۸۲ ۶۶ ۶۶+

Tpack Tabriz

شرکت چاپ تبریز پاک آذربایجان
چاپ انواع لفاف‌های بسته بندی
مواد غذایی و آشامیدنی

چاپ لفافهای بسته‌بندی با آخرین تکنولوژی روز اروپا

- چاپ انواع لفافهای انعطاف پذیر کلدسیل و هیت سیل
- چاپ لیبل‌های BOPP جهت کاربرد دور بطری
- چاپ لفاف‌هایCPP- PET پیچشی آبنبات و تافی
- چاپ کاغذ مومی تک لایه و لمینتی پیچشی جهت کاربرد آبنبات، تافی و شکلات

■ تبریز، جاده صوفیان، شهرک سرمایه‌گذاری خارجی، خیابان آسیای ۲، خیابان اویک، خیابان توکلی، شرکت چاپ تبریز پاک آذربایجان
تلفن: ۴ - ۳۲۴۶۶۴۸۲ (۰۴۱) فاکس: ۳۲۴۶۶۴۸۵ (۰۴۱)

www.tabrizpack.com
tabrizpack@yahoo.com

شرکت تجارتی حسین‌سخی اکبرزاده

واردکننده و فروشنده سامان تشناب (عمده و پرچون)

تولیدکننده پایپ P.V.C

تولیدکننده پایپ پلي اتیلن HDPE

نشانی:
کابل ـ دهـــمزنگ
جوار عزیزی بانک

۰۷۹۹۱۷۱۷۵۱
۰۷۹۹۷۴۹۵۴۴

CIGA
Industrial Services

iim_afghanistan@yahoo.com
cigaservices.co@gmail.com

شرکت خدمات صنعتی سیگا

نماینده فروش محصولات شرکت FANGLI در افغانستان

* سازنده ماشینهای تولید پیپ پلی اتیلن P.V.C
* سازنده ماشینهای تولید خریطه های پلاستیکی
* راه اندازی و نصب ماشینهای تولید
* مشاوره در تهیه و خرید ماشینهای صنعتی
* تهیه و ارائه قطعات صنعتی انواع ماشینهای تولید
* فروش ماشینهای نو و مستعمل

PE Water/Gas Supply Pipe Production Line

Extruder Mould Die

افغانستان ۰۷۰۶۷۹۶۷۴۵ ۰۷۹۹۵۲۴۸۰۵ ۰۷۹۱۷۵۵۰۰۰
ایران ۰۵۱۳۲۲۵۶۱۴۴ ۰۹۱۵۵۰۰۳۴۳۰ ۰۵۱۳۲۲۱۵۷۸۶

د افغانستان صنعتی خبری مجله

Industrial Information Magazine of Afghanistan

Scientific - Economic - Educational

صنعتی، اقتصادی، زراعتی

اطلاعات صنعتی افغانستان، مجله آزاد و غیروابسته

شماره ۱۹ ـ دلو ۱۳۹۳

نمبر جواز ۱۳٤ ـ وزارت اطلاعات، فرهنگ و توریزم

ثبت جهانی مجله اطلاعات صنعتی افغانستان = ۶۲۰٤ ـ ۲۳۱۰

نابسامانی	۲
اعضای کابینه زیر ذره‌بین ولسی‌جرگه	٤
مشکل در فقدان آگاهی فعالان اقتصادی و برخی مسئولین از ظرفیت‌های طرف مقابل است	۸
حمایت اعضای سازمان منطقه‌ای تراسیکا از عضویت افغانستان	۱۱
گزارشی از اولین نمایشگاه بین‌المللی بازسازی افغانستان	۱۲
افغانستان و استعداد شگرف ترانزیتی	۱٤
آهوی «خُتن» برای اولین‌بار در کوه‌های بدخشان دیده شد	۱٦
طرح‌هایی برای شرق با گوشه‌ی چشمی به غرب	۱۸
بانک‌های ملی، پشتنی و کابل‌بانک‌نو در قالب یک بانک دولتی یکجا می‌شوند	۲۲
شراکت استراتژیک در شرق بحیره مدیترانه	۲٤
پروژه تاپی یا آینده افغانستان؟	۲٦
خط‌آهن جدید افغانستان، چین را با ایران وصل می‌کند	۳۰
در تقاطع اوراسیا: افغانستان در گذرگاه جاده ابریشم و تعامل با کشورهای منطقه	۳۲
شمال دو برابر کل افغانستان رشد اقتصادی داشته است	۳٦
قرارداد حوزه نفتی آمو به ضرر افغانستان است	۳۸
سرمایه‌گذاری‌های کوچک و متوسط رفاه اجتماعی در پی دارد	٤۲
سرمایه‌گذاری بالای جوانان، امنیت اجتماعی، اقتصادی و... جامعه را تأمین کند	٤٤
مصر کانال دوم سوئز را یک ساله می‌سازد	٤٦
افزایش خوشبینی به وضعیت کار و بار در کشور	٤۸
د خصوصی پانگی اچونی قانون	۵۰
Economy highly dependent on agriculture	۷۱
Afghanistan is crisis-ridden as the Western powers withdraw	۷٦
Afghanistan's new president could be the only man up to an almost impossible job	۷۹

مجـــله اطلاعات صنعتی افغانستان:

- همه قلم به دستان عرصه علم و صنعت را جهت ارسال آثار خود به مجله دعوت به همکاری می کند.
- در صورت امکان به همراه نوشته‌ها تصاویر مرتبط را نیز ارسال فرمائید.
- چنانچه مطالب ترجمه‌شده می‌باشد؛ متن زبان اصلی را نیز ارسال فرمائید.
- در صورت استفاده از منابع یا مأخذ در نوشته‌ها، نشانی آن را قید فرمائید.
- مطالب ارسالی برگردانده نمی‌شود. حق ویرایش مطالب ارسالی برای مجله محفوظ است.
- مقاله‌های چاپ‌شده الزاماً به منزله نظرات مجله نمی‌باشد.
- استفاده از مطالب مجله با ذکر منبع بلامانع است.
- اعلام می‌دارد با هیچ جریان و اشخاص سیاسی ارتباط تشکیلاتی نداشته و کاملاً مستقل و آزاد می‌باشد. لذا مساعدت‌های مادی معنوی شما هموطنان باعث تداوم نشر مجله خواهد شد.

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:
سید محمدشاه صفوی iim.safavi@gmail.com

مدیریت امور بازرگانی:
سید حمیدالله حسینی hamidhossini@yahoo.com

رئیس دفتر کابل:
داکتر اقبال yahoo.com@eqbal۱۲٤

هیئت تحریریه:
پوهندوی سید مسعود - داکتر سید علی حسینی
انجنیر سید محمدحسن علوی - داکتر سید یحیی اخلاقی انجنیر احمدرضا شیخ‌زاده

همکاران:
عارف رحیمی - حسن میا - غلامحسین رحیمی
وحید شیخ‌زاده - روح‌الله راجی

دیزاین و صفحه آرائی:
سید روح‌الله عارفی roohollah.arefi@gmail.com

مجلـه اطلاعـات صنعتـی افغانسـتان را می‌توانید از کتابفروشی‌های معتبر و یا نمایندگی‌های مجله دریافت کنید.

کابل: ۰۷۰٦۷۹٦۷٤۵ داکتر اقبال
دفتر مرکزی: ۰۷۹۹۵۲٤۸۰۵ انجنیر شیخ‌زاده
مزارشریف: ۷۸۰٦۵۹٦۷۷ و ۰۷۹۰۱٤۲۱٦۵ سید حبیب‌الله صفوی
هرات: ۰۷۸۸۱۰۰۲۰۰ محمدرفیع حفیظی

آدرس مجله:
کابل - دهبوری - چهارراهی شهید - روبروی انستیتوت فارابی - مجله اطلاعات صنعتی افغانستان
کابل - پست‌بکس مرکزی ۵۷۱۹
تیلفون: ۰۷۸۳٦۳۲۹۱۲ - ۰۷۸۵۸۰۰۰۲۸ - ۰۷٤٤۱۵۳٤٦۰

www.afghanistan-iim.com
iim _ afghanistan@yahoo.com

نمایندگی ایران: مشهد
تیلفکس:
۰۰۹۸ ۵۱ ۳۲۲۱۵۷۸٦
۰۰۹۸ ۵۱ ۳۲۲۸۳۰٦۱
۰۰۹۸ ۵۱ ۳۲۲۵٦۱۴۴

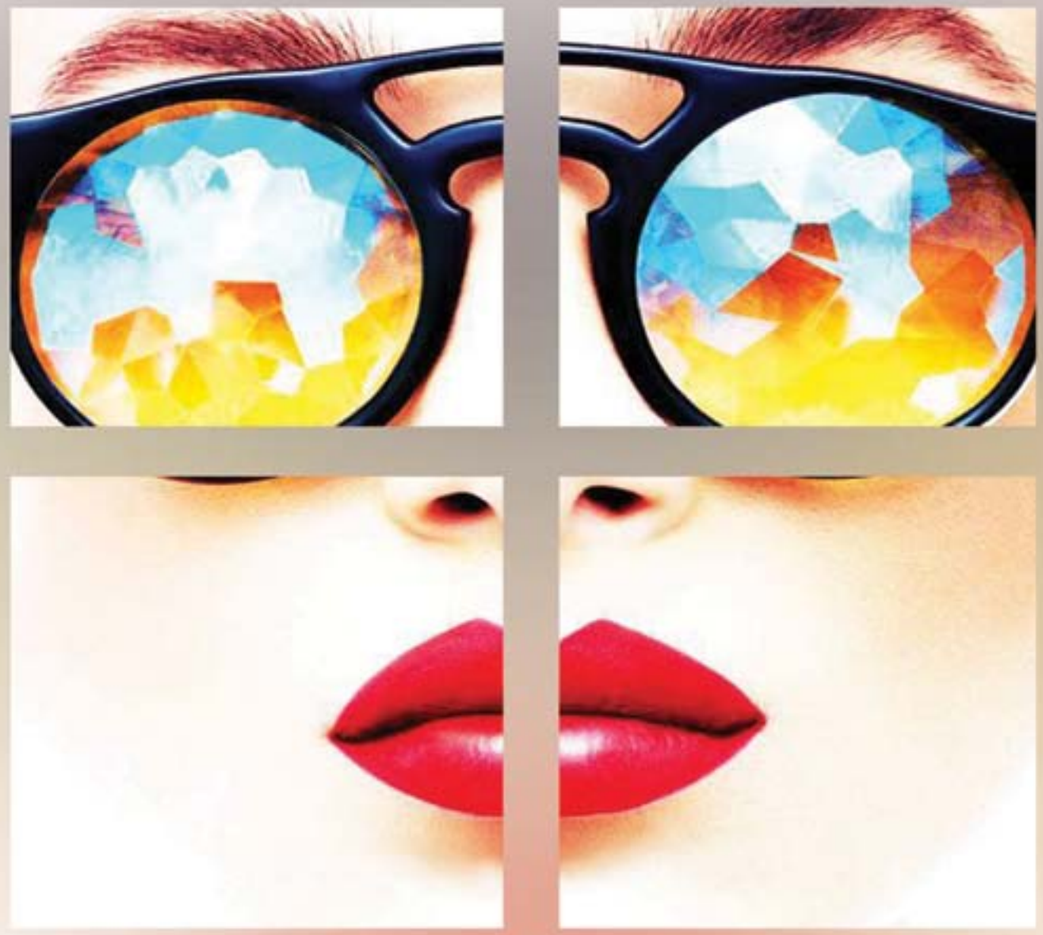

AVA

شرکت خدماتی آوا

رادیو آوا

نصب و کرایه تابلو و بیلبورد
چاپ فلکس و بنر
ساخت تابلوهای ال ای دی روان و ثابت
پخش برنامه های رادیویی(تجاری)

0788 100 200
www.ava-sc.com
info@ava-sc.com

نابـــسامانی

سر چوک از میان انبوه آدمهایی که به امید یافتن کار روزانه آمده بودند خود را زودتر به موتری رساند که در مقابل آنها یک لحظه توقف کرد.
به مجالی که شیشه در پایین کشیده شد، مرد لاغراندام با چهره خشکیده و دستان چروک خورده در حالیکه از سرمای صبحگاه زمستانی به خود می‌لرزید سرخود را به درون موتر کرده ملتمسانه تکرار می‌کرد: «دوصد افغانی هم امروز برایتان کار می‌کنم، دوصد افغانی حاجی صاحب، دو هفته اســت که کار نکردم....» اما وقتی فهمید فقط برای ســؤال‌کردن یک آدرس، موتر آنجا توقف کرده است، مأیوس و ناامید چشم خود را بر هم گذاشت تا تاریکی یک روز تاریک دیگر را نیز تجربه کند.
این واقعه تمثیل زندگی هزاران هزار هموطن ماست که در این روزهای زمستانی به امید یافتن لقمه‌نانی از خانه بیرون می‌شوند و دیرهنگام ناامیدانه با دستان خالی بر می‌گردند.
«فقرو بیکاری» یکی از اساسی‌ترین معضلات اجتماعی است که از دیر زمان گریبان‌گیر جامعه افغانستان بوده و هست.
در تاریخ معاصر کشور همواره شاهد مهاجرت‌هایی از افغانستان به سوی کشورهای خارجی خصوصاً کشورهای ایران و پاکستان و کشورهای عربی هستیم که عموما به دلیل یافتن ممر عایدات و کار و درآمد صورت می‌گیرد.
با وجود کمک‌های جامعه بین‌المللی برای بازســازی در بیش از یک دهه گذشــته که امیدواری‌های مضاعفی را در ســطح جامعه خصوصاً در بین طبقه کارگری بنا بر آنچه توســعه بازار کســب و کار گفته می‌شد، ایجاد کرده بود، لیکن به دلیل اینکه این گونه مصارف به شکل بسیار سطحی صورت گرفته و انکشاف زیر بنایی که متضمن رشد و توسعه کشور را در بر داشته باشد، مورد نظر قرار نگرفته بود از مؤثریت کافی برخوردار نگردید و امروز یک بازار بسیار شکننده و در رکود فرو رفته را شاهد هستیم که بسیاری از فابریکه‌ها در آن توان نگهداشت نیروهای کاری خود را ندارند.
با این حال گفته می‌شود که سالانه بیش از چهارصدهزار نفر جمعیت جوان نیز به بازار کار کشور اضافه می‌شود که به علت توسعه نیافتن بازار کار، اجباراً تعداد زیادی از این جمعیت با به خطرانداختن جان‌شان از طریق راه‌های پرخطر راهی کشورهای مختلف جهان می‌شوند.
ســطح بلند فقر و بیکاری همزمان با کاهش ســرمایه‌گذاری و سیر نزولی مساعدت‌های بین‌المللی و بالارفتن تهدیدهای امنیتی تشــویش مردم را در مورد آینده‌شــان بیشتر ساخته است. نه تنها حکومت حامد کرزی در تطبیق برنامه‌های اقتصادی درازمدت موفق نبود، بلکه حکومت وحدت ملی هم تا هنوز نتوانسته طرح مناسبی را برای مهارکردن رکود اقتصادی و ایجاد فضای مناسب کسب‌وکار روی دست بگیرد.
طی سالیان اخیر مسئولین کشور چنان در منازعات گروهی و مسایل سیاسی و نظامی سرگرم شدند که توجه کمتری به وضعیت اقتصادی و معیشتی مردم داشتند و فراموش نمودند که رکود اقتصادی و نیز افزایش قیمت‌ها بسیاری از هموطنان ما را به شدت رنج می‌دهند و فقر و بیکاری مغز استخوان آنان را به صدا درآورده است.
مســئولین ســکتورهای اقتصادی کشور عموماً با توجه به رکود شدید بازار به این باور رسیده‌اند که فقر و بیکاری در سطح جامعه کارگری به یک فاجعه اجتماعی بدل شده است که نیاز به توجه جدی دولت را دارد.

آمارهای اعلام شده از طریق مراجع بین‌المللی نشان می‌دهد ۵۲ درصد از افراد واجد شرایط کار در کشور بیکارند و بیشتر این رقم را جوانان تشکیل داده‌اند. با این حال کارشناسان امور اقتصادی، عامل اصلی بیکاری در کشور را کاهش سطح امنیتی و نبود برنامه‌های درست و مناسب برای جذب سرمایه‌گذاری و اشتغال‌زایی در کشور می‌دانند.
روزنامه گاردین در شماره اخیرش در مورد مشکلات بیکاری در افغانستان نوشته است:
پس از سقوط رژیم طالبان اگرچه بیش از ۶۵ میلیارد دالر در بخش‌های ملکی و نظامی با افغانستان کمک گردید با آن هم آن کشور نتوانسته جلو فقر را گرفته و برای مردم‌اش منابع کاری ایجاد کند.
این روزنامه می‌نویسد: با وجود آنکه افغانستان در عرصه تعلیمات، ترقی چشمگیری کرده و یک تعداد کثیری از دختران و پسران در مراکز تعلیمی مصروف فراگیری علم‌اند اما یک استراتیژی برای ایجاد کار و کاریابی برای آنها در سطح کشور موجود نیست.
به باور کارشناسان عمده عوامل فقر و بیکاری در کشور را می‌توان با موضوعات ذیل مرتبط دانست.
فساد اداری بی‌کفایتی اراکین دولتی: فساد لجام گسیخته در رده‌های بالای ادارات دولتی که امروزه به یک رسم معمول بدل شده است و در پهلوی آن بی‌کفایتی و منسوبین دولتی در اجرای وظایف مقرره بزرگترین عاملی است در بوجودآمدن عوامل فقر و بیکاری در کشور مؤثر ارزیابی می‌شود.
ناتوانی و بی‌برنامگی دولت‌ها: یکی از عوامل اساسی فقر و بیکاری در افغانستان را در بی‌برنامگی دولت‌ها یا عدم تطبیق استراتیژی دقیق و همه جانبه برای بیرون رفت از فقرو بیکاری می‌توان دانست. حاکمیت‌های گذشته برنامه مهم یا گام اساسی را برای ریشه‌کن کردن فقر بر نداشتند که این مشکل دامنگیر دولت فعلی افغانستان نیز می‌باشد.
جنگ‌ها و ناامنی‌ها: جنگ اگرچه زیر بنای اقتصادی کشور را از میان برد، لیکن دامنه‌دارشدن ناامنی‌ها در مرکز و خصوصاً در ولایات، سرمایه‌های تعداد معدود از فعالین اقتصادی را که به امید تولید و رفاه در داخل کشور سرمایه‌گذاری نموده بودند را نیز با فرار مواجه ساختند که این عامل یکی از سنگین‌ترین ضربه‌های اقتصادی بود که بر پیکر نیمه جان اقتصاد افغانستان وارد شد.
هیاهوی ۲۰۱۴: تبلیغات منفی و القای گسترش القاعده، داعش و طالبان بعد از خروج نیروهای بین‌المللی شوک بسیار بزرگ را در سطح کلان جامعه ایجاد کرد تا جایی که حتی سیاسیون و مسئولین دولتی نیزنگرانی و اضطراب‌شان را به شکل علنی بروز می‌دادند و این ضربه دیگری بود بر خروج سرمایه‌ها، ناامیدی سرمایه‌گذاران، تعطیل‌شدن فابریکه‌ها و افزایش مضاعف بیکاران.
خشک سالی و آفات طبیعی: آفات طبیعی مانند سرازیر شدن سیلاب‌ها، امراض نباتی، هجوم ملخ‌ها و خشک سالی‌ها، برای کشوری مانند افغانســتان که تدارک چندانی برای رســیدگی به اینگونه حوادث و آفات وجود ندارد و باعث از بین رفتن محصولات زراعتی یعنی دارووندار یکساله‌شان می‌شود را هم می‌توان از دیگر عوامل فقر و بیکاری در کشور نام برد.
بدون شک سران حکومت وحدت ملی چنانچه در دوران کمپاین‌های انتخاباتی برای ایجاد کار و سر و سامان بخشیدن به با اوضاع نابسامان سرمایه‌گذاری و ایجاد کار و رونق مجدد بازار وعده‌ها سپرده است باید در عاجل‌ترین فرصت در این خصوص اقدامات عملی و فوری را روی دست بگیرند.
از دیده نباید دور داشت با آنکه برنامه‌ها و حرکت‌های عاجلی برای مبارزه با فساد و شفافیت اقتصادی از جانب دولت روی دست گرفته شده که خود روزن‌های امید را دوباره روشن ساخته است اما از آنجا که این‌گونه حرکت‌ها اولاً محدود و بسیار کوچک بوده و دوماً یک حرکت زیربنایی به شمار نمی‌آید چندان مؤثرو مورد توجه قرا نگرفته است.
با آنکه حکومت، سیاست روشن را که بتواند اقتصاد کشور را بشکل بنیادی تقویت کند تا هنوز طرح نکرده است. اما تا کنون آنچه از عمل کردها و گفته‌ها مشخص می‌شود حرکت دولت بیشتر روی مباحث تأمین امنیت، حکومت‌داری خوب، مبارزه با فساد، راههای ارتباطی، استخراج معادن و توجه به زراعت و کشاورزی استوار است.

تأمین امنیت که در ســرلوحه کار حکومت قرار گرفته و کشــورهای مختلف منطقه‌ای و بین‌المللی را نیز به خود مصروف ساخته حکایت از عزم و اراده جدی دولت در از میان برداشتن موانع کار و سرمایه‌گذاری دارد.
به معرفی گرفتن افراد و نیروهای مســلکی و با تجربه در ریاســت‌ها و وزارتخانه‌های امنیتی و نظامی نیز نوید بخش حرکت مؤثر حکومت وحدت ملی در این مسیر است.
مبارزه جدی با فساد اداری می‌تواند حرکت سالم دولت را در دستیابی به اهدافش تضمین کرده به امیدهای نیمه‌جان، جان دوباره بخشیده و اعتماد سرمایه‌گذاران و فعالین اقتصادی رابار دیگر احیاء کند.
واگذاری و استخراج معادن و در پهلوی آن توسعه راه‌های ارتباطی و توجه به زراعت به عنوان یک مزیت نسبی می‌تواند قلب تپنده و شریان‌های اقتصادی فضای کسب و کار را به حرکت و تکاپو وادارد.
به هرحال امروز بیکاری و فقر در جامعه به یک بحران بزرگ اجتماعی بدل شده که خلاصی از این بحران، اقدامات عاجل، فوری و با برنامه، از جانب دولت را می‌طلبد که در این راه همدلی و همراهی سکتور خصوصی می‌تواند بسیار مفید و راهگشا باشد.
و به گفته یک دوست:
راه دراز در پیش است اما با داشتن دیدگاه روشن و سیاست مطلوب و حرکت همگانی و گام‌های پیوسته می‌توان فقر را جزء تاریخ کشور ساخت و به افسانه «تکراری» فقر و بحران» نقطه پایان گذاشت.
هزاران دلیل برای ناکامی افغانســتان وجود دارد اما هزاران دلیل دیگر برای موفقیت آن. در هر جاده‌ای که گام بگذاریم ســرانجام خویشتن را در پایان همان جاده خواهیم یافت.

سید محمد شاه صفوی

اعضای کابینه زیر ذره‌بین ولسی جرگه

معرفی کابینه به ولسی‌جرگه، روز پایان انتظار برای مردم و اعضای ولسی‌جرگه بود و در این روز رییس‌جمهور غنی شخصا برای معرفی اعضای کابینه به ولسی‌جرگه حضور یافت.

از زمـان اعلان کابینه حکومت وحدت ملی تا حال دیده شده است که سه نامزد وزیر از لیست حذف شده‌اند. افراد جدید شامل عبدالرحمن صلاحی که با محمد اسماعیل خان یکی از رهبران پیشـین جهادی روابط نزدیک دارد به جای محمود صیقل نامـزد وزیر وزارت انرژی و آب و اکلیل حکیمی‌که به جای جیلانی پوپل نامزد وزیر وزارت مالیه معرفی شـده، می‌باشند. همچنین به جای محمد حیـدری نامزد وزیر وزارت زراعت که گفته می‌شـود به اتهام عدم پرداخت مالیه ازسـوی پولیس انترپول تحت پیگرد قرار دارد، تا حال کسی معرفی نه شده است. علاوه براین اسـناد منتشره در رسـانه‌ها نشان می‌دهد که ۱۱ عضـو کابینه دارای تابعیـت دوگانه‌اند؛ برخی آنها نیز به اتهام جعل اسناد هویت‌شان مورد انتقاد قرار دارند.

با وجود این همه شـک و شـبهه که در رابطه به اعضای کابینـه حکومـت وحـدت ملی نـزد مـردم و اعضای ولسـی‌جرگه به میان آمده و از طریق رسـانه‌ها انعکاس یافته اسـت. گمان می‌رفت که معرفی اعضای کابینه به ولسـی‌جرگه به تعویق بیافتد، اما رییس‌جمهور اشـرف غنی طبق وعده هفته گذشته، همراه با اعضای کابینه به ولسی‌جرگه حضور یافت.

رییس‌جمهور در آغاز سـخنرانی خـود یکی از مهم‌ترین اولویت‌های دولت وحدت ملی را، از بین بردن فاصله ارگ و شورای ملی خوانده و گفت: «نمایندگان باید پل ارتباطی بین اقوام باشند.» همچنین اشرف غنی با اشاره به مشکلات حضور زنان در کابینه خاطر نشان ساخت که مشارکت زنان باید در حکومت فراهم شـود. او گفت که ما از این مسأله دفاع خواهیم کرد. رییس‌جمهور به اهمیت اقتصاد کشور تاکیـد کرده و گفت:»مهم‌ترین وزیـران، در کابینه دولت وحدت ملی، وزیر اقتصاد، وزیر دفاع و داخله هسـتند که باید این وزارت‌خانه‌ها هر چه بیشتر تقویت گردند.»

رییس‌جمهـور در زمینه اقتصاد کشـور توضیـح داده و حمایت از اقتصاد بازار را ضروری عنوان کرد، او با اشـاره به توانایی‌های اقتصادی کشور، اطمینان داد که افغانستان توانایی تبدیل شدن به صادرکننده عمده را دارد و انسجام در سیسـتم بانکداری می‌تواند به این مسأله مهم کمک کنـد: «در آینـده تلاش خواهیم کـرد، تولید داخلی بر تولیدات خارجی ارجحیت پیدا کند.»

رییس‌جمهور هم چنان وعـده داد که زمین‌های دولتی در کابل و دیگر شهرهای افغانستان فروخته نخواهد شد و سیستم شـهری در کشور به گونه شایسته آن ساخته خواهد شد. وی در ادامه سخنان خود گفت: «فاصله بین شـهر و دهات باید از بین برود و ولایات مرزی افغانستان باید همگی به نقاط ترانزیتی تبدیل شوند.» همچنین او ارائـه گزارش از پروژه‌های اقتصـادی کلان را به پارلمان کشـور، یکی از مسـئولیت‌های اصلی دولت اعلام کرد. اشـرف غنی بـه موضوع تولید و قاچاق مـواد مخدر نیز اشـاره کرده و آن را یک معضل جدی کشـور خوانده و گفت که باید همگی بـه مقابله با آن برخیزیم. درضمن رییس‌جمهور کشـور آدم‌ربایی و تجاوز به اطفال را یکی دیگر از ناهنجاری‌های امروز جامعه افغانسـتان دانسته و گفت که با جدیت با این معضل مبارزه خواهیم کرد.

تلاش برای جلب اعتماد ولسی‌جرگه

برخـی از شـهروندان و تحلیلگـران می‌گوینـد کـه رییس‌جمهور باحضور خـود در مقابل نمایندگان مردم و ارایـه توضیحات همـه جانبه پیرامون سیاسـت‌های انکشافی حکومت، برای تلطیف افکار نمایندگان مردم در ولسی‌جرگه قدم برداشت.

توضیح سیاسـت‌های بخش اجرایی در راسـتای توسعه افغانستان توسط رییس‌جمهور، جامع، جالب و مفید بود. لـذا این نطق کامل می‌توانـد در جهت‌دهی مثبت آرای اعضای ولسی‌جرگه به نفع حکومت و کابینه متخصص‌اش مؤثر واقع شود.»

این درحالی اسـت کـه برخی از اعضای ولسـی‌جرگه، ایـن بیانیـه را، سـخنرانی محض دانسـته و می‌گویند کـه مهم عملی‌کردن این سیاسـت‌ها می‌باشـد که کار دشواری خواهد بود. صادقی‌زاده نیلی؛ عضو ولسی‌جرگه می‌گوید:»سـخنرانی رییس‌جمهـور مبنـی بـر اجرای سیاست‌های توسعوی افغانستان از نگاه هر کسی جالب و جامـع بـود. اما مهم این اسـت کـه حکومت چگونه می‌تواند راهکار عملی و اجرایی آن را جسـتجو نموده و برای عملی کـردن این برنامه‌ها گام بردارد.» وی معتقد است که حکومت‌داری به زعامت داکتر اشرف غنی، تحت نام «حکومت وحدت ملی» تـا حال وقت زیادی را هدر داده اسـت. چون نزدیک به یک‌سال است که تشکیلات حکومت با مشـکل مواجه است. نامزد وزیرانی که تاحال معرفی شـده‌اند، برخی از آنها دارای مشـکلات اسـناد تحصیلی هسـتند، یک عضو آنان با تخلف جعل تذکره مواجه است و سه نفر نیز در ابتدای کار از فهرست کابینه خارج شـدند. با این وضع مؤثریت این اعضا درحکومت

وحدت ملی بعید از تصور می‌باشد.»
این درحالی است که برخی از اعضای دیگر ولسی‌جرگه نسبت به سیاســت‌های حکومت و چشم‌انداز عملی کار کابینه به زعامت رییس‌جمهوراشرف غنی خوش‌بین‌اند. مســعوده کرخی، عضو این جرگه می‌گوید:»مشــکلات کابینه ناشــی از فشارهای سیاســی برخی از حلقه‌های سیاســی و سهم‌خواهی آنان می‌باشــد، نه کم‌کاری‌های شخص رییس‌جمهور.»
از نظراین عضو ولسی‌جرگه سفرهای داخلی و منطقه‌ای رییس‌جمهور اگر نبود، امروزه وضعیت خیلی بدتر شده و مردم شــاهد شکســت نیروهای امنیتی و ناامنی‌های فزاینده می‌بودند. از جمله او با اشاره به سفر رییس‌جمهور بــه ولایت هــرات می‌گوید:»چیزی‌که در طول ســیزده ســال گذشته انجام نشــده، با وجود اعتراض‌های مکرر، رییس‌جمهــور کرزی به این ولایت پا نگذاشــت و اقدام اصلاحی انجام نداد.»

کابینه بهتر از گذشته

کابینه وحدت ملی در زمانی برای گرفتن رأی اعتماد به ولسی‌جرگه می‌رود که این برنامه در گذشته دارای تصویر روشن و مثبتی نبوده است.
خرید رأی اعضای مجلس توسط نامزد وزرا، هنوز هم به عنوان یک دغدغه به حســاب می‌آیــد، هرچند برخی از وکلا به معیارهای ملی و شایســتگی نامزد وزیران تأکید می‌ورزند.
رمضان بشردوســت، وکیل ســخت‌گیر و دشــوار پسند ولسی‌جرگه می‌گوید: «نمایندگان مردم باید منافع ملی را مد نظر داشــته و بر اساس ســوگندی که یاد نموده و تعهدی که به مردم سپرده‌اند، نباید از این تعهد و سوگند خویش عدول نموده و پــا را فراتر بگذارند.» وی امیدوار است که این بار شاخص‌های شایستگی، درایت و مدیریت مورد نظر نمایندگان باشــد، نــه امتیازگیری‌های مالی و تعاملات شخصی با نامزد وزیران.
پیــش از این گفته می‌شــد که اقدامــات پیش‌گیرانه و نظارتی بر روابط نامزد وزیران و اعضای ولسی‌جرگه انجام شــده و دو جانب ولسی‌جرگه و حکومت در پی آن است تا به هیچ‌وجه، معامله و امتیازدهی نامشروع میان وکیل و نامزد وزیر صورت نگیرد.
با این حال، ســوال اصلی این است که با گذشت سیزده ســال، چه تغییراتی در روابط میــان پارلمان و حکومت مشاهده می‌شود؟ آیا وکلا متعهدتر شده‌اند و نامزد وزیران متخصص‌تر از پیش‌اند یا اینکه باز هم همان آش است و همان کاسه؟
برخی از کارشناسان و ناظران جامعه مدنی امیدواری دارند که اقدامات ولسی‌جرگه و حکومت در شرایط کنونی بهتر از زمان گذشته بوده و تصور می شود که مشکلات پیشین در خصوص کابینه کنونی تکرار نگردد.
حامد افضلی؛ عضو انجمن مدنی پژوهشگران جوان معتقد است: «تعداد اشخاص متخصص و مسلکی در دوره کنونی بیش‌تراز دوره‌های پیشــین است و نداشتن شهرت بد و عدم آغشــته‌بودن آنان به فساد و اختلاس به این معنی است افرادی که به ولسی‌جرگه معرفی شده‌اند، در مقایسه با ساختار پیشین حکومت در حالت بهتری قرار دارد.»

ســخی بهروز، عضو تشــکل مدنی جوانان امــروز، وجود چهره‌هــای جدیــد و عاری از شــهرت نامطلــوب را که سابقه‌ای در فســاد اداری ندارند، یکی از نکات مثبت در ساختار کابینه جدید می‌داند. به باور او امتیاز دوم کابینه جدید این است که موضوع وحدت ملی در آن تا حدودی رعایت شده و تناسب حضور اقوام به صورت نسبی در آن قابل مشاهده است.
این در حالی است که سخی منیر، تحلیلگر مسایل سیاسی، گماشتن اشخاص را بر خلاف تخصص و تجربه‌های‌شان، زمینه‌ساز ناکارآمدی آنان می‌داند. به گفته وی» گماشتن افرادی که در یک رشته تخصص دارند به وزارت‌خانه‌ای که هیچ سنخیتی با آن رشته ندارد بدین معنی است که تمرکز لازم و دقت کافی بر تخصص‌گرایی در گماشــتن اعضای کابینه نشده است.»
اما ســخی بهروز عضو تشــکل مدنی جوانان امروز؛ عدم ســازگاری رشته تحصیلی برخی از وزرا با ساحه فعالیت آنان را دارای اهمیت به‌سزا نمی‌داند. بهروز می گوید:»آنچه در یــک وزارت‌خانه برای شــخص وزیر اهمیت دارد این اســت که دارای مهارت‌های مدیریتی و رهبری باشــد. در آن صــورت، کارهای تخصصی به بخش‌های مربوطه ســپرده خواهد شــد که باید در تقرر آنان از معین یک وزارت گرفته تا لایه‌های پایینی و سطوح مختلف، مسأله تخصص و شایستگی رعایت شود.»
بــه گفته وی، هــرگاه وزرا با اســتفاده از صلاحیت‌های خویــش در تقــرر اشــخاص و افــراد در وزارت‌خانه‌هــا شایستگی و تخصص را مد نظر گرفته و مدیریت درستی داشته باشند، موضوع عدم تناسب اسناد تحصیلی آنان با رشته کاری‌شان، مشکلی را ایجاد نخواهد کرد.

دو تابعیت‌ها

اسناد منتشره از رسانه‌ها نشان می‌دهد که سیزده عضو کابینــه دارای تابعیت دوگانه بوده‌انــد که از آن میان دو نفر از آنان در ابتدای کار از نامزدی‌شان منصرف شده‌اند. برخی نیز به جعل اسناد هویت‌شان متهم‌اند.
با این حال دیده شــود که تکلیــف این نامزد وزیران چه خواهد شــد و آیا اعضای ولســی‌جرگه به لایحه تصویب شده‌شــان مبنی بر عدم اعتماد به اشــخاص دو تابعیته تمرکز خواهند کرد و یا روی تخصص، مســلکی بودن و توانایی‌های مدیریتی نامزد وزرا پای‌بندی نشان خواهند داد.
پرســش دیگری که در آینده باید پاسخ خود را بیابد این است که آیا نامزد وزیران آن گونه که رییس‌جمهورغنی وعده سپرد در برابر مردم و اعضای ولسی‌جرگه پاسخ‌گو خواهند بــود و در صورت عدم کارآیی اســتعفا خواهند داد یا این وزیران نیز کماکان در چنگال مافیای فاسدان سیاسی و اداری گیر مانده و در کاروان اختلاس‌گران ملی خواهند پیوست که دولت و ملت را به زانو درآورند.
پاســخ این پرسش‌ها هرچند دیر یا زود مشخص خواهد شــد، ولی نباید نادیده گرفت که سرنوشــت مردم با این پرسش‌ها گره محکمی‌خورده و نباید از نظر دولت‌مردان در قوای مهم دولتی دور بمانند.

مشکل درفقدان آگاهی فعالان اقتصادی و برخی مسئولین از ظرفیت‌های طرف مقابل است

مقدمه:
آقای افشار در حال حاضر مسئولیت بخشهای مربوط به افغانستان و شبه قاره در نمایندگی وزارت خارجه ایران در شمال شرق ایران را به عهده دارد و پیش از این نیز به مدت ۳ سال در سمت مسئول بخش اقتصادی سرکنسولگری ایران در هرات مصروف بوده‌اند. تبادل هیأت‌های تجاری بین استان‌های مختلف ایران با هرات، برگزاری نمایشگاه‌های ایران در هرات، پیگیری خط آهن خواف ـ هرات، حل مشکلات و اختلافات تجاری بین تجار، تشویق سرمایه‌گذاران ایرانی جهت سرمایه‌گذاری در هرات، ایجاد بانک معلوماتی از تاجران هموطن در سرکنسولگری ایران در هرات جهت تسریع و تسهیل در ارائه خدمات کنسولی به آنان، رفع موانع و مشکلات حمل و نقلی، ترانزیتی و گمرکی بین دو کشور، افزایش صادرات برق ایران به افغانستان و ... از جمله فعالیت‌هایی است که ایشان در دوران مسئولیتش در هرات انجام داده‌اند.
لذا نمایندگی مجله اطلاعات صنعتی افغانستان در ایران جهت روشنایی در روابط اقتصادی و تجاری افغانستان و ایران و رفع چالش‌های پیشرو در گسترش این روابط با ایشان مصاحبه‌ای انجام داده‌اند که از نظر شما خوانندگان گرامی می‌گذرد.

۱- همانطور که جنابعالی مطلعید در سال‌های اخیر حجم مبادلات تجاری بین افغانستان و ایران هر ساله افزایش پیدا کرده و اکنون افغانستان چهارمین شریک تجاری ایران شناخته می‌شود. اقلام مبادلاتی هر دو کشور را چه اجناسی تشکیل می‌دهد؟

مبادلات تجاری بین ایران و افغانستان از تنوع خوبی برخوردار می‌باشد هر چند ظرفیت‌های موجود در دو کشور ایجاب می‌کند تا این روابط گسترده‌تر و بیشتر توسعه یابد. در حال حاضر تقریبا اکثر نیازهای کالایی افغانستان از ایران قابل تأمین می‌باشد و در همه گروه‌های کالایی از جمله مواد غذایی، مصالح ساختمانی، مواد پتروشیمی، سوخت، میوه و سایر اقلام از ایران توسط تجار دو کشور به افغانستان صادر می‌شود و در مقابل نیز اقلامی نظیر خشکبار و میوه‌های خشک، سنگ‌های تزئینی از افغانستان وارد کشور می‌شود. هر چند حجم و میزان این کالاها زیاد نیست اما اقدامات خوبی در هر دو کشور برای افزایش صادرات افغانستان به ایران و همچنین ترانزیت تولیدات و محصولات افغانستان از ایران به سایر نقاط جهان صورت گفته است.

۲- افغانستان در حال حاضر کشوری مصرفی است، آیا همسایه ما ایران نسبت به افزایش صدور خدمات فنی مهندسی به افغانستان جهت رشد تولیدات افغانی برنامه‌های در دست دارد؟

خدمات فنی و مهندسی از جمله توانمندی‌ها و ظرفیت‌های خوب ایران می‌باشد که این ظرفیت بویژه پس از پیروزی انقلاب و در دوران‌های مختلفی که کشورمان با مشکلاتی در زمینه تأمین نیازهای خود روبرو بود از جمله دوران جنگ و تحمیل تحریم‌های ظالمانه، به اوج شکوفایی خود رسید و همچنان شاهد پیشرفت‌های قابل توجهی در تمامی زمینه‌ها هستیم. جمهوری اسلامی ایران از ابتدا بر اساس اعتقادات و اصولی که بر آن بنا نهاده شده از هیچ کمکی در جهت رفاه و توسعه کشورهای اسلامی بویژه کشورهای همسایه و افغانستان رویگردان نبوده و نخواهد بود. در همین رابطه و با توجه به توانمندی‌های بالای کشورمان همواره آمادگی خود را برای انتقال تجربیات و دستاوردهای خود به کشور افغانستان را بدون هیچ‌گونه چشم‌داشتی اعلام کرده است و انتظار دارد کشور افغانستان نیز از این فرصت و ظرفیت‌ها بتواند در جهت رشد و توسه خود بهره‌مند گردد. افغانستان جزو اولویت‌های صادرات خدمات فنی و مهندسی ایران قرار دارد. در همین رابطه گفتگوهایی با طرف‌های مقابل انجام شده و در سفرهایی که مسئولان و مقامات دو کشور بویژه استان‌های همجوار انجام گردیده مذاکرات و توافقات خوبی هم در این زمینه صورت گرفته است. در همین رابطه موضوع ایجاد نمایندگی صدور خدمات فنی و مهندسی از استان خراسان در ولایت هرات در دست بررسی می‌باشد که امیدوار هستیم با همکاری مقامات و مسئولان دولت افغانستان و ولایت هرات این اقدام منشا تحول و توسعه در افغانستان را فراهم آورد. همچنین در همین رابطه طبق توافقاتی که بین مقامات استان خراسان رضوی و ولایت هرات افغانستان صورت گرفته کمیسیون مشترک استانی بین دو طرف تشکیل شده که اولین نشست آن به ریاست معاونین استانداران دو طرف در حاشیه برگزاری اولین نمایشگاه تخصصی کشورمان در هرات در آذر ماه برگزار گردید. در این کمیسیون مشترک که در واقع نسخه استانی کمیسیون مشترک دو کشور در سطح ملی می‌باشد، همکاری‌های دو استان در زمینه‌های مختلف تجاری، اقتصادی، فرهنگی و علمی و آموزشی مورد بررسی قرار گرفته و موانع و مشکلات موجود مطرح و مورد پیگیری قرار می‌گیرد.

۳- تفاوت در نسبت واردات ایران از افغانستان و صادرات به افغانستان بسیار زیاد است، شما مشکل را در چه می‌بینید؟ آیا مسئولین تجاری جمهوری اسلامی ایران جهت تسهیل در واردات محصولات افغانستان به ایران اقداماتی روی دست دارد؟

یکی از موضوعاتی که در کمیسیون مشترک استانی مطرح است افزایش صادرات تولیدات و محصولات افغانستان به ایران و ترانزیت می‌باشد. در این رابطه خوشبختانه نظر مساعد و مثبتی در میان مقامات و مسئولین کشور و استان خراسان رضوی وجود دارد بویژه طی سال‌های اخیر که افغانستان نیز توانسته در بسیاری از زمینه‌ها و تولیدات بویژه محصولات کشاورزی و دامی موفقیت‌هایی را کسب کند. در این زمینه یکسری مشکلات ساختاری برای استقرار دستگاه‌های ذیربط در مبادی ورودی وجود داشته که این مشکلات در حال رفع شدن می‌باشد و انشاءالله در آینده نزدیک شاهد افزایش و روان‌ترشدن واردات تولیدات و محصولات افغانستان خواهیم بود. همچنین در همین زمینه به پیشنهاد اتاق مشترک ایران و افغانستان شعبه مشهد قرار است.در آینده نزدیک همایشی تحت عنوان تسهیل واردات از افغانستان در مشهد برگزار گردد که در آن به مشکلات و موانع موجود و ارائه راهکارها و راه‌حلها در این زمینه پرداخته خواهد شد. البته در این زمینه لازم است شرایط و ساختارهایی نیز در طرف مقابل ایجاد شود که در این همایش با حضور برخی مقامات و مسئولین افغانستان به آنها نیز پرداخته خواهد شد.

٤- نمایشگاه‌های متعددی از محصولات جمهوری اسلامی ایران در هرات و کابل برگزار می‌شود، اما متقابلا نمایشگاه‌های از محصولات افغانستان در ایران در دهه اخیر یکبار برگزار گردید، مشکل در کجاست؟

یکی از مشکلاتی که در جهت گسترش روابط تجاری و اقتصادی بین دو کشور ایران و افغانستان وجود داشته و هنوز هم این مشکل وجود دارد فقدان آگاهی و اطلاعات و معلومات فعالان اقتصادی و تجاری و حتی برخی از مسئولین دو کشور از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های طرف مقابل می‌باشد. از سوی دیگر متأسفانه نمایی که از افغانستان در برخی رسانه‌ها و مطبوعات منعکس می‌شود تصویر مناسبی برای سرمایه‌گذاری و فعالان تجاری نیست. به نظر بنده نقش دولت افغانستان در این زمینه نیز مؤثر و تعیین‌کننده می‌باشد، خوشبختانه در حال حاضر شبکه‌های مختلف رادیویی و تلویزیونی در افغانستان وجود دارد و رسانه‌های مختلف دیجیتالی نیز در این کشور رو به گسترش می‌باشد. لازم است دولت افغانستان و مسئولین مربوطه بر روی محتوای برنامه‌ها و معرفی فرصت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری و حتی گردشگری در این کشور تمرکز بیشتری داشته باشند و زمینه‌های امنیتی برای اینگونه فعالیتها را فراهم آورند. در این زمینه یکی از راهها و ابزارهایی که می‌تواند در تغییر این نگاه مفید باشد برگزاری نمایشگاه‌های تجاری و تخصصی بین دو کشور می‌باشد که خوشبختانه در این

زمینه همکاری‌های خوبی بین دو کشـور وجود دارد. در سال جاری دو نمایشگاه تخصصی ایران در زمینه‌های مواد غذایی و کشاورزی و تولیدات ساختمانی و صنایع وابسته در هرات برگزار شـد و نمایشگاه دیگری نیز از ۲۸ بهمن لغایت اول اسفند ماه در کابل از سوی جمهوری اسلامی ایران برگزار خواهد شد. اما در این جهت لازم است طرف افغان نیز برای برگزاری نمایشگاه در ایران فعال‌تر برخورد نماید و در این زمینه بارها آمادگی خود را برای مساعدت و همکاری برای برگزاری نمایشـگاه افغانستان در کشور بویژه در استان خراسان رضوی به مقامات افغانستان اعلام کرده‌ایـم. این همکاری‌ها می‌تواند در چارچوب توافقاتی بین دو طرف و بصورت متقابل صورت پذیرد تا هزینه‌های مربوط هم کاهش داده شود.

۵- جنـاب افشـار بخش تجـاری خصوصی هر دو کشـور هنوز نتوانسـتند به صورت منظـم و اصولی تعاملات مستمر داشـته باشند، باتوجه به شناخت جنابعالـی با هر دو طـرف، راهکار مناسـب به نظر جنابعالی چیست؟

به نظر من با توجه به قرابت‌های فرهنگی، اجتماعی، دینی و جغرافیایی که بین دو کشـور ایران و افغانستان وجود دارد وضعیت کنونی تعاملات دو کشور در زمینه‌های فوق به هیچ‌وجه با این ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها مطابقت ندارد. در این زمینه نقش بخش‌های خصوصی دو کشور بسیار تاثیرگذار خواهد بود. خوشـبختانه بین دو کشور از نظر نهادهای قانونی، توافقات و موافقتنامه‌ها کمبودی وجود ندارد. مشکلی که وجود دارد پیگیری و عملی نمودن این توافقات می‌باشد که امیدوار هستیم با استقرار دولت جدید در افغانستان دو طرف همت بیشتری برای اجرایی‌شدن توافقات مصروف نمایند و دولت افغانستان نیز با واگذاری برخی مسئولیت‌ها و اختیارات به استان‌های همجوار خود با جمهوری اسـلامی ایران به رشد و توسعه همکاری‌ها سرعت بیشتری ببخشد.

از سـوی دیگر وجـود اتاق‌های بازرگانی مشـترک بین دو کشـور فرصت بسیار مغتنمی اسـت که با عنایت به اساسـنامه این تشکیلات که تاکنون بسیاری از مفاد آن اجرایی نشده و مغفول مانده می‌توان بسیاری از مشکلات موجود را حل نمود و سرعت بیشتری به چرخ ارتباطات و مبادلات تجاری و اقتصادی و فرهنگی بین دو کشور داد. یکی دیگـر از ظرفیت‌هایی که به نظر بنـده باید به آن توجه نمود سرکنسولگری‌های دو کشور می‌باشد. وجود سرکنسولگری افغانستان در مشهد می‌تواند نقش عمده و بسزایی در گسترش ارتباطات ایفا نماید کما اینکه تاکنون نیز اقدامات خوبی را در جهت تسهیل تجارت بین استان خراسـان رضوی و ولایت هرات انجام داده است اما هنوز ظرفیت‌هـای زیـادی وجود دارد که می‌بایسـت در این زمینه مورد توجه قرار گیرد.

۶- چنانچه توضیحاتی فراتر از سـئوالات فوق در مباحث تجاری و صنعتی بین هر دو کشـور مد نظر جنابعالی است، خوشحال می‌شویم، مطرح نمایید.

در نهایت امیدوار هسـتیم با تشکیل دولت وحدت ملی در افغانستان و تعیین تکلیف مسئولیت‌ها در ولایت‌های همجوار شـاهد ورود بـه دوره جدیـدی از همکاری‌ها و توسـعه روابط بین دو کشور باشـیم. دو کشور ایران و افغانستان مزیت‌های زیادی در زمینه‌های مختلف تجاری صنعتی و کشـاورزی دارند کـه می‌تواند تکمیل کننده چرخه‌های صنعتی اقتصادی و کشاورزی دو کشور باشد.

حمایت اعضای سازمان منطقه‌ای تراسیکا از عضویت افغانستان

کمیسـیون بین‌الحکومتی سـازمان تراسـیکا یا دهلیز ترانسـپورتی آسـیا ـ قفقاز ـ اروپا در یازدهمین اجلاس خود در شهر استانبول به اکثریت آرا از عضویت افغانستان به این سازمان حمایت نمودند.

یازدهمین اجلاس تراسـیکا، که توسط وزیر ترانسپورت و انتقالات جمهوری ترکیه رهبری می شـد، به روز های ۲۸ و ۲۹ جنوری به میزبانی آن کشور در شهر استانبول دایـر گردید. وزرا و نماینده‌های باصلاحیت کشـورهای عضو (ترکیه، ارمنسـتان، ایران، تاجکسـتان، ازبکستان، قزاقستان، قرغزستان، آذربایجان، رومانیا، اکراین، بلغاریا، گرجسـتان و مولداویـا)، نماینده‌هـای اتحادیـه اروپا و سـازمان‌های بین‌المللی به منظور بررسی پیشرفت‌های یکساله و وضعیت پروژه‌ها و برنامه‌های آینده آن سازمان اشـتراک نموده بودند. به نمایندگی از افغانستان، رییس عمومی همکاری‌های اقتصادی وزارت امور خارجه، در این اجلاس اشتراک داشت.

در اعلامیـه این اجلاس، که بـه تاریخ ۲۹ جنوری صادر شد، در مورد تسریع روند عضویت افغانستان به سازمان تراسیکا نیز تأکید شده است.

افغانستان و پاکستان از سال ۲۰۰۳ برای کسب عضویت به تراسیکا درخواست نموده بودند که بالاخره با سعی و تلاش خستگی‌ناپذیر وزارت امور خارجه و اقدامات لازم از سوی سفارت‌های جمهوری اسلامی افغانستان مقیم باکو، تهران، عشق آباد و دوشنبه زمینه الحاق افغانستان به تراسیکا در یازدهمین اجلاس آن در استانبول فراهم گردید.

تراسـیکا یک سیستم چند مدله ترانسـپورتی (هوایی، بحری، زمینی) می باشد و به منظور تسهیل ترانسپورت بین اتحادیه اروپا و کشورهای حوزه قفقاز، آسیای میانه و بحیره کسـپین در سـال ۱۹۹۳ ایجاد شده است. این سـازمان در احیای یکی از مشهورترین راه‌های تاریخی (راه ابریشم) سهم ارزنده دارد.

الحـاق افغانسـتان به تراسـیکا بـرای رشـد اقتصاد و توسـعه روابط تجارتی و ترانزیتی با کشـورهای منطقه و همسـایه از اهمیت فراوان برخوردار اسـت. افغانستان محاط به خشـکه و در قلب آسـیا موقعیـت دارد، که از لحاظ موقعیت جغرافیایی بهترین و کوتاه‌ترین مسـیر را میان کشورهای همسایه دارا می‌باشد. بناءً پیوستن افغانسـتان به سازمان تراسـیکا برای تطبیق راه لاجورد و دسترسی افغانستان به مسـیر بحیره سیاه و بازارهای اروپایی کمک بیشتر می‌نماید.

از جانب دیگر، الحاق افغانستان به سازمان تراسیکا باعث خواهد شد تا دریچه جدیدی از حمل و نقل در کشورهای منطقه گشـوده شود و توجه بیشتر کشـورهای اروپای شـرقی و آسـیای میانه را جهت انتقال اموال از مسـیر افغانستان به آسیای جنوبی، به خود جلب نماید.

برنامه تراسیکا در تلاش است تا به انکشاف روابط تجارتی، ترانزیتـی و ترانسـپورتی با کشـورهای اروپایـی، قفقاز و آسـیایی کمک کند و دسترسـی مطمئن و راحت به سرکها، راه‌های آهن و مسیرهای بازرگانی را مهیا سازد تا امنیت ترانزیت کالا، بارگیری و حفاظت از محیط زیست فراهم گردنـد. در صورت الحاق به این نهاد افغانسـتان می‌تواند از مزایا و حمایت برنامه‌های آن مستفید گردد.

گزارشی از

اولین نمایشگاه بین‌المللی بازسازی افغانستان

اولین نمایشگاه بین‌المللی بازسازی افغانستان توسط اتاق تجارت و صنایع و شرکت بکو و در هماهنگی با نهادهای مربوطـه حکومت، از ۲۷ الی ۳۰ عقرب ۱۳۹۳ در خیمه لویه‌جرگه دایر شد.

در این نمایشـگاه مجموعا ۵۱ شـرکت از سـکتورهای تولید مواد تعمیراتی حضور دارند که ۹ شرکت ایرانی، ۵ شـرکت ترک، یک شرکت آلمانی و یک شرکت عربی با ۳۵ شرکت افغانی در این نمایشگاه اشتراک نموده بودند. صنعت ساختمان و بازسازی، توسعه شهرک‌های رهایشی، ساخت میدان‌های هوایی، تولید مواد ساختمانی، صنعت برق، توسـعه آب‌گیرها و بند برق، سیستم‌های آبرسانی، تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی، تجهیزات امنیتی، سیستم نوین بانکداری و انکشاف صنعت بیمه از سکتورهایی بودند که در این رویداد اقتصادی به نمایش گذاشته شدند.

شـرکت‌های هامون نایزه، سیمان مشهد، سیمان شرق، فرد شـاهین، فولاد خراسـان، شـوفاژکار، مهان صنعت کانی، سیم وکابل یزد، شیشه کاوه، سیمان زابل از جمله شرکت‌های ایرانی اشتراک‌کننده در این نمایشگاه بودند. همچنین در حاشیه این نمایشگاه چندین شرکت ایرانی در حوزه‌های سـاختمانی و معادن نیـز در قالب هیئت تجاری در این نمایشگاه حضور داشتند.

در افتتاح این نمایشـگاه، ضمن اشتراک هیئت رهبری اتـاق، محترم مزمل شـینواری معیـن وزارت تجارت و صنایـع، محترم وفـی الله افتخار رئیـس اداره حمایه از سـرمایه‌گذاری خصوصی (آیسـا) و تعدادی از مقامات وزارت‌هـای سـکتوری و همچنان نماینـدگان تجارتی سفارت‌های کشورهای همسایه حضور داشتند.

محترم محمد یونس مومند معاون تجارتی هیئت مدیره اتاق ضمن اظهار سپاس از زحمات و تلاش‌های شبانه‌روزی شرکت بکو و اتاق تجارت و صنایع افغانستان، برگزاری این

گونه نمایشگاه‌ها را در راستای معرفی محصولات استندرد به هموطنان کشور، بسیار مفید و ارزنده خواند.

آقای مومند از دولت خواسـت تا در فراهم‌سـازی زمینه تولید مواد ساختمانی با کیفیت در داخل کشور با سکتور خصوصی همکاری همه‌جانبه نماید. وی همچنان از فعالین سکتور ساختمان خواست تا در بالابردن کیفت ساخت‌وساز بلند منزل‌های رهایشی از هیچ سعی و تلاشی دریغ نورزند تا مصونیت جانی هموطنان حفظ گردد.

محترم عتیق‌الله نصرت رییس هیئـت عامل اتاق نیز در محفل افتتاحیه این نمایشگاه صحبت نموده گفت: «بدون شک در دو سال گذشته و در آستانه خروج نیروهای خارجی از افغانستان، سکتور ساختمان با یک سری مشکلات روبرو بوده است و اتاق نیز با درک مسئولیت همواره تلاش ورزیده تا در نخستین فرصت به حل این مشکلات بپردازد.»

آقای نصرت همچنان خاطر نشان ساخت، که اولویت بودن اقتصاد در حکومتداری کشـور همیشه یکی از آرزوهای مردم بخصوص جامعه سـکتور خصوصی بوده است که خوشبختانه با ایجاد حکومت وحدت ملی، خوشبینی‌های زیادی در راستای تحقق این آرزوها ایجاد شده است.

وی بـا اشـاره به فرصت‌هـای بالقوه سـرمایه‌گذاری در افغانسـتان، افزود هم‌اکنـون بیشـتر از ۷۰ فیصد مواد ساختمانی مورد ضرورت از خارج از کشور وارد می‌شوند. از این جهت ایشـان خطـاب به سـرمایه‌گذاران گفت: «افغانسـتان دارای فرصت‌های بیشماری سرمایه‌گذاری اسـت. هر تغییر یک فرصت است. پس همان‌طوری که حکومـت جدید متعهد به حمایت از سـکتور خصوصی اسـت، سـکتور خصوصی نیز باید با تمام نیرو به منظور خودکفا شدن کشور خود، سرمایه‌گذاری نمایند.»

آقای نصرت افزود، هم اکنون سه شرکت ذوب آهن مطابق استانداردهای جهانی در کشور فعالیت دارند و بزودی یک شرکت دیگر ذوب آهن نیز با سرمایه‌گذاری ۳۰ میلیون دالر در داخل کشور شروع به فعالیت خواهد کرد.

محترم مزمل شـینواری معین تجارتـی وزارت تجارت و صنایع نیز در این محفل سخنرانی داشت. آقای مزمل گفت: حضور شرکت‌های داخلی و خارجی در این نمایشگاه بیانگر علاقمندی آنها به سرمایه‌گذاری در افغانستان می‌باشد.

وی افزود، این نماشـگاه برای شرکت‌های که در سکتور ساختمان دخیل اند، فرصتی خوبی است تا جهت توسعه سرمایه‌گذاری‌های خود در افغانستان با همتایان خارجی خـود تبادل نظر نمایند. وی گفت: حکومت افغانسـتان جهـت حمایت از تولید کننده گان مواد سـاختمانی در داخل کشور، تعرفه گمرکی بالای مواد وارداتی که مشابه آن در داخل تولید می‌شود، افزایش داده است.

محتـرم وفـی‌الله افتخـار رییـس اداره حمایـه از سـرمایه‌گذاری افغانسـتان ضمـن ابراز خرسـندی از حضور در این نمایشگاه، نا امنی‌های روزافزون در کشور بخصوص در پایتخت را یکی از چالش‌های عمده فراروی سرمایه‌گذاری‌ها در افغانستان عنوان نمود.

آقای افتخار افزود: سـکتور خصوصی افغانستان برخلاف سکتور خصوصی سایر کشـورهای جهان که فقط برای کسـب مفاد فعالیت می‌نمایند، با روحیه و احساس ملی فعالیت می‌کنند. وی برگزاری همچون نمایشگاه‌ها را در راسـتای معرفی محصـولات و بازاریابی در مارکیت‌های محلی و منطقوی بسیار مفید و ارزنده خواند.

محترم شـکرالله بقایی رییس شرکت بکو و برگزارکننده این نمایشگاه با قدردانی از تلاش‌ها و همکاری‌های همه جانبه اتاق تجارت و صنایع افغانستان در راستای برگزاری این نمایشـگاه، وعده سپرد که در ماه جوزای سال آینده نیز نمایشـگاه مشـابه را تحت عنوان «دومین نمایشگاه بین‌المللی ساختمانی افغانستان» برگزار خواهد نمود.

طی ۱۲ سال گذشته، با رشد سکتورهای مختلف همچون ساختمانی و زیربنایی در افغانستان، این کشور به عنوان بازار مناسـب تولیدات مواد سـاختمانی، در خور توجه شرکت‌های تولیدی داخلی و خارجی بوده است.

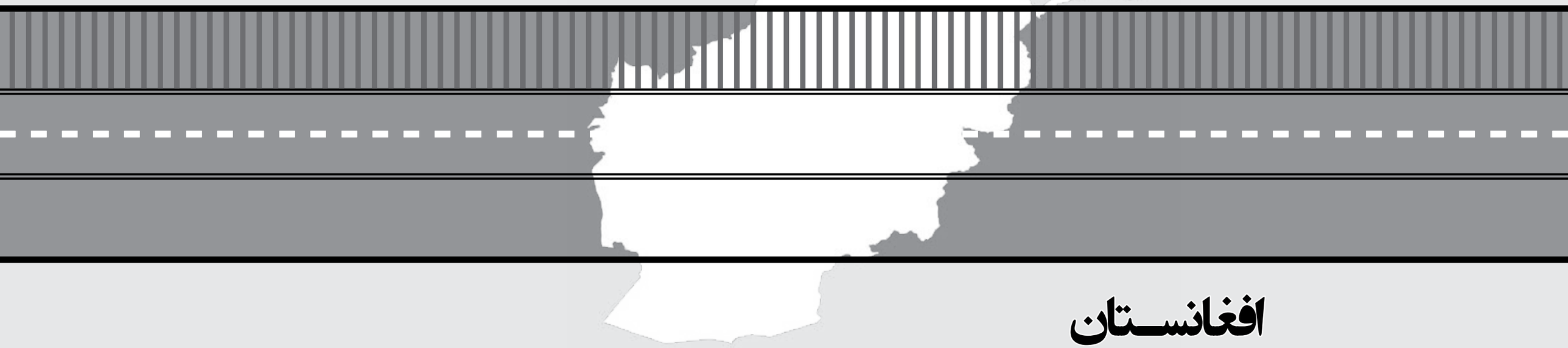

افغانستان
واستعداد شگرف ترانزیتی

به ابتکار ریاست تسهیلات و ترانزیت وزارت تجارت، سمینار یک روزه‌ای در قسمت آگاهی‌دهی در خصوص کنوانسیون بین‌المللی «تیر» در کابل برگزار شد. در این سمینار، فعالان بخش ترانسپورت و ترانزیت با موافقت‌نامه تی‌آی‌آر، شرایط گرفتن امتیازات این برنامه آشنا شدند.
تی‌آی‌آر یا «تیر» یکی از موافقت‌نامه‌های بین‌المللی معتبر در بخش حمل و نقل جاده‌ای است که بهره‌برداری از آن باعث تسهیلات خوبی در بخش ترانزیت و انتقال کالا می‌شود. اجرای این موافقت‌نامه سبب می‌شود که انتقال کالا از طریق جاده‌ها در کشورهای عضو از نظر زمانی و هزینه‌ها بهتر شود.
داکتر سید یحیی اخلاقی رئیس تسهیلات و ترانزیت وزارت تجارت در این سمینار گفت که موقعیت خاص جغرافیایی افغانستان و قرار گرفتن این کشور در نقطه اتصال حلقه‌های اقتصادی در آسیای مرکزی، آسیای جنوبی، خاورمیانه و شرق آسیا، باعث شده است که این کشور از شرایط مناسبی برای بهره‌مندی از درآمدهای ترانزیت برخوردار باشد.
آقای اخلاقی به این اشاره کرد که اگر از استعداد ترانزیتی افغانستان استفاده شود، این کشور از نظر اقتصادی می‌تواند به میزان درآمدی برسد که بتواند بودجه عادی و انکشافی افغانستان از آن تأمین شود.
بدون شک ترانزیت یکی از بخش‌هایی است که می‌تواند باعث بلندرفتن عایدات افغانستان شود. انتقال هر کانتینر مال‌التجاره‌ای که از طریق افغانستان صورت می‌گیرد، باعث می‌شود که مقداری پول به بازار افغانستان وارد شود. از این پول بسیاری از مردم به صورت مستقیم و غیرمستقیم بهره‌مند می‌شوند و یک بخش از آن نیز در قالب تکس و مالیه به دولت افغانستان تعلق می‌گیرد. رونق گرفتن صنعت ترانزیت در افغانستان باعث می‌شود که کاروبار بسیاری از مردم رونق پیدا کند.
افغانستان یکی از کشورهای محاط به خشکه است. این که افغانستان به آبراه‌های بین‌المللی راه ندارد، به عنوان یکی از نقطه‌های ضعف کشور محسوب می‌شود. اما یک موقعیت استثنایی در بخش ترانزیت و انتقال کالا دارد که می‌تواند نقیصه مربوط به محاط به خشکه بودن را جبران کند.
امروزه کارشناسان اقتصادی تأیید می‌کنند که فعال‌سازی سکتور ترانزیت در افغانستان می‌تواند نقش افغانستان را در انکشاف منطقه نشان دهد. امنیت افغانستان و رونق گرفتن تجارت و به خصوص ترانزیت در کشور می‌تواند باعث انکشاف اقتصاد کشورهای آسیای میانه، کشورهای جنوب آسیا، کشورهای خاورمیانه و کشورهای شرق آسیا گردد. زیرا توسعه روابط تجاری میان این کشورها از طریق افغانستان هم سبب گسترش فعالیت‌های اقتصادی در این کشورها می‌شود و هم سبب می‌گردد که مبالغ قابل ملاحظه‌ای به مردم و دولت افغانستان تعلق گیرد.
از آنجایی که افغانستان در مسیر شاهراه ارتباطی بین کشورهای آسیای میانه و بنادر جنوب آسیا قرار گرفته است و هم‌چنین با توجه به این که افغانستان می‌تواند یک مسیر ارتباطی کوتاه بین چین و کشورهای غرب آسیا باشد، کشور می‌تواند از سکتور ترانزیتی بهره‌مند گردد.
افغانستان می‌تواند راه تأمین انرژی از کشورهای آسیای میانه برای کشورهای جنوب آسیا مانند هند و پاکستان باشد. تاکنون در این بخش دو موافقت‌نامه نیز وجود دارد که یکی مربوط به انتقال گاز از ترکمنستان از طریق افغانستان به پاکستان و هند می‌شود و یکی دیگر هم مربوط به انتقال انرژی برق از تاجیکستان و ازبکستان از طریق افغانستان به پاکستان می‌شود. عملی شدن این دو پروژه می‌تواند نقش یک منبع عایداتی پایان‌ناپذیر را برای افغانستان بازی کند.
از سوی دیگر افغانستان می‌تواند زمینه‌ساز انتقال کالاهای ساخته شده در کشورهای جنوب آسیا به بازار وسیع و گسترده آسیای میانه شود. در کشورهای آسیای میانه زمینه برای خرید و مصرف کالاهای تولید شده در پاکستان، هندوستان، بنگله‌دیش و سایر کشورهای جنوب آسیا وجود دارد.
انتقال این کالاها به بازارهای آسیای میانه تنها از طریق افغانستان امکان‌پذیر می‌باشد. انتقال این کالاها از طریق افغانستان می‌تواند عاید خوبی را نصیب افغانستان از بخش ترانزیت کند. اما چیزی که مهم است این می‌باشد که دولت افغانستان نیز از ترانزیت حمایت و شرکت‌های ترانزیتی را کمک بکند.
از سوی دیگر دولت افغانستان می‌تواند با تسهیل برنامه‌های ترانزیتی زمینه را برای انتقال اموال تجاری تولید شده در بازارهای بسیار گسترده چین به کشورهای خاورمیانه و کشورهای عربی فراهم کند. از این طریق نیز افغانستان می‌تواند کوتاه‌ترین راه برای انتقال کالاهای چینی به بازارهای خاورمیانه باشد. هم‌چنین انتقال انرژی نفت از کشورهای عربی و ایران به چین نیز از زمینه‌های درآمد زایی برای افغانستان از سکتور ترانزیت محسوب می‌شود. فعال شدن این برنامه‌ها در صورتی امکان‌پذیر است که زیربناهای ترانزیتی در افغانستان وجود داشته باشد.

آهوی «خُتن»
برای اولین بار در کوه‌های بدخشان دیده شد

یکی از سازمان‌های محیط زیستی می‌گوید که برای اولین‌بار، بعد از شش دهه، آهوی «خُتن» یا آهویی که دارای مُشک است، در دروازهای بدخشان دیده شده است.

مسئولان حفاظت از محیط زیست بدخشان می‌گویند قرار تحقیقاتی که از سوی مؤسسهٔ تحفظ حیات وحش (WCS) مستقر در امریکا انجام شده، سه رأس آهوی خُتن در دروازها در سرحد با تاجکستان مشاهده شده است.

غلام نبی «سرفراز» رئیس اداره محیط زیست بدخشان گفت که این نوع آهو، بعضی اوقات بین بدخشان و تاجکستان رفت و آمد دارد.

وی افزود که آهوی خُتن، ۶۰ سال قبل در کوه‌های بدخشان وجود داشت که بعداً ناپدید گردیده و اکنون دوباره دیده شده است.

ختن، نام قدیم قسمتی از ترکستان شرقی یا ترکستان چین بوده که آهوی خُتن آن معروف است و از این نوع آهو، بوی مشک به مشام می‌رسد.

اما سرفراز گفت مشخص نیست که تعداد آهوی خُتن، کم و یا زیاد شده و یا آن را شکار کرده‌اند.

رئیس اداره محیط زیست بدخشان گفت: «برخی قوماندان‌های مسلح غیرقانونی، آهو را شکار می‌کنند و اگر از شکار آن جلوگیری شود، نسل آن بیشتر خواهد شد.»

به گفتهٔ وی، در دروازها که شامل ولسوالی‌های ماهمی، شکی، نُسی، کوفاب و خواهان است، پنج رأس آهوی مارخور نیز وجود داشت که سه راس آن، دوسال قبل توسط عبدالحق یک قوماندان مسلح غیرقانونی شکار شد و بعداً این قوماندان در عملیات نیروهای امنیتی به قتل رسید.

همچنان سایت خبری انترنتی عربی (البلد) نوشته است که بعد از چند دهه، آهوی ختن در شمال شرق افغانستان دیده شده، که قیمت آن تا ۴۵ هزار دالر می‌رسد.

منبع افزوده است که این آهو، در یکجا زیست نداشته در حال گشت‌وگذار و خیلی چابک و سریع است و شکار آن آسان نیست.

البلد، به نقل از تاجران حیوانات نوشته است که آهوی خُتن، نایاب بوده و در جهان به ندرت وجود دارد که از پوست آن، در ترکیب بهترین عطر و سایر خوشبوکننده‌های دیگر، کار گرفته می‌شود.

از سوی دیگر، غلام‌محمد ملکیار معین مسلکی ادارهٔ ملی حفاظت محیط زیست می‌گوید که آهوی ختن در بدخشان کم بوده؛ اما درجنگلات کاج نورستان، لغمان و پنجشیر قبلاً هم موجود بود.

وی گفت که نام آهوی خُتن در اولین، دومین و سومین «لیست سرخ» افغانستان ذکر شده است. لیست سرخ، لیستی است که اسمای حیواناتی در آن درج است که محیط‌شان قابل حفاظت بوده و از شکار آنها توسط موظفین دولتی، جلوگیری صورت می‌گیرد.

گفتنی است که نسل آهوی مارکوپولو و پلنگ‌برفی در منطقهٔ پامیر بدخشان، در حالی از حالت انقراض بیرون شده که در گذشته، از شکار این دو حیوان وحشی، ابراز نگرانی می‌شد.

این دو نوع حیوان که کمیاب و قیمت‌بها بوده و شهرت جهانی دارد، در کوه‌های سربه فلک پامیر ولسوالی واخان بدخشان، زیست می‌کنند.

رئیس اداره محیط زیست بدخشان می‌گوید که از شکار آهوی مارکوپولو و پلنگ‌برفی و انقراض نسل آن، در سه دهه گذشته ابراز نگرانی می‌شد؛ زیرا این حیوانات توسط قاچاقبران شکار و به خارج بخصوص پاکستان و تا حدی به تاجکستان انتقال می‌گردید؛ اما حالا تعداد این دو حیوان رو به افزایش است.

وی علاوه کرد که در سه دهه جنگ، تعداد آهوی مارکوپولو که به نام گوسفندکوهی نیز یاد می‌شود، در ولسوالی واخان کمتر از یک‌هزار رأس بود؛ اما بر اساس سروی جدید، اکنون تعداد آن به دوهزار رأس رسیده است.

وی افزود که تعداد پلنگ‌برفی که حیوان چُست و چالاک است، نیز رو به افزایش بوده و اکنون به ۶۰ قلاده می‌رسد؛ حال آنکه در گذشته کمتر از این تعداد بود.

طرح‌هایی برای شرق با گوشه‌ی چشمی به غرب

میخایل کوناروفسکی

اشـرف غنـی احمـدزی، رئیس‌جمهور افغانستان نخستین سفر بزرگ خارجی خود را انجام داد. در این سفر دو منزلگاه داشـت: عربستان سعودی و همسایه‌اش چین.

در کشور شاهی عربستان، چنانکه پیش از آن اعلان شده بود، او به حج عمره پرداخت و با شاه عربستان ملاقات کرد.

زیارت مکان‌های مقدس مسلمان‌ها برای رئیس دولت اهمیت فراوانی داشـت ولی با این وجود، اهمیت نمادین داشـت که به منظور تثبیت خود در داخل کشـور و در دنیای اسلام صورت پذیرفت. مسافرت بـه چین (باتوجه به ایـن نکته که هنوز تناقض‌هـا میان دو نامزد در مورد نتیجه انتخابات از میان نرفته بودند که چین از آمادگی فوری خود برای پذیرایی از رهبر جدید افغانستان خبر داده بود) در جهت به دسـت آوردن نتایج مشخص جدیدی بود. به این ترتیب، راه برای تداوم سیاست همـکاری درازمدت اسـتراتژیک که در حکومت قبلی آغاز شـده بود، پی گرفته می‌شود.

مانورهای مرحله جدید سیاست خارجی افغانستان که ماه قبل توسط کابل آغاز گردید، اهمیت فراوانی برای این کشـور در شرایطی دارد که آخرین مرحله ی خروج نیروهای امریکا و ناتو از افغانسـتان در حال انجام شدن است و پس از آن نوعی بی سرنوشتی پیش رو خوهد بود. مسائل کلیدی عبارتند از: امنیت، اجرای فرایند صلح، تأمین مبارزه مؤثر علیه تروریسم و تولید مواد مخدر، «آغاز دوباره» اقتصاد منجمله از راه سرمایه‌گذاری جدید خارجی و غیره.

تمام این سـؤالها با درجه‌های متفاوتی از مشـخص‌بودن در سـخنرانی تحلیـف رئیس‌جمهور غنی و اصلاحات جاه‌طلبانه هر سـه نهاد قدرت و اداره‌های‌دولتـی تجلـی یافته بودند. به منظور حل مسـائلی که در برابر حکومت قرار دارند، نه تنها پشـتیبانی مالی - اقتصادی نیاز اسـت، بلکه حمایت معنوی - سیاسی خارجی نیز از اهمیت فراوانی برخوردار است.

مسائل افغانستان و اولتر از همه، درجه تأثیر احتمالی‌شان بر ثبات منطقه، موضوع مهم نگرانی تمام کشـورهای همسـایه‌ی افغانستان است. چین نیز در این میان اسـتثنا نیست. این مسائل را در افغانستان نیز به خوبی می‌فهمند و در رده‌بندی اولویت‌های سیاست خارجی این کشور، اهمیت درجه یک را به مناسبات خود با همین کشورهای همسایه می‌دهند. پس از همسایه‌هاسـت که از دنیای اسلام کشـورهای غربی از جمله کانادا و جاپان، کشـورهای آسیایی و در آن میان چین (یک‌بار دیگر مورد تأکید قرار می‌گیرد)، هند و شیخ‌نشین‌های خلیج فارس نام برده می‌شوند.

این فهرسـت با ذکر نام ساختارهای بین‌المللی پایان می‌یابد. قابل توجه است که به صورت مشخص نه از امریکا و نه از روسیه آن گاه که سخن بر سر اولویت‌های سیاست خارجی بیانیه‌ی مراسم تحلیف رئیس‌جمهور بود، نام برده شـد (قرار معلوم، سخنرانی‌های رئیسان کشورها بدون آمادگی و هر چه پیش آمد خوش آمد، تهیه نمی‌شوند).

آنچه به روسـیه ربط می‌گیرد، چنین برخوردی نسـبت با مسـکو قابل پیش‌بینـی بود. اما غیبت واشـنگتن در فهرسـت اولویت‌های همکاری افغانستان، در شرایطی که موافقتنامه دو جانبه همکاری امنیتی به امضا رسیده، می‌تواند عجیب به نظر آید.

اما چنین امری می‌تواند شاهد تلاش کابل در جهت فاصله‌گرفتن از گذشته نفرت‌برانگیز مناسبات کابل و واشنگتن (حداقل در ظاهر امر) باشد.

وضعیت برای حاکمان امروزی پیچیده است: از یک سو آنها نیازمند امریکا هستند و از سوی دیگر، آنها درک می‌کنند که «زمان قریب از دست رفته است» و مصلحت آن است که فعالیت بیشتری را در جهت‌های سودمند دیگری نیز از خود به منصه ظهور درآورند.

با این وجود در عمل، نفوذ ایالات متحده امریکا و ناتو (همچنان که اتحادیه اروپا) در امور افغانستان به صورت قابل ملاحظه‌ای بر افغانستان باقی خواهد ماند زیرا تعهدات جدید واشنگتن شامل نه تنها سپر دفاعی بلکه چتر مالی جمهوری اسلامی افغانسـتان (حداقل در دهه‌ی پیش رو) نیز هست. در این حال کابل که مصمم است جهت شرقی سیاست خارجی‌اش را فعال‌تر کند، باید حساسـیت مهمترین همکاران خـود را در مورد حضور نظامی امریکا در منطقه در نظر بگیرد.

در مورد تحکیم روابط دوجانبه، چند روز پیش رئیسـان جمهور امریکا و افغانسـتان تلفونی با هم صحبت کردند و رئیس‌جمهوری امریکا همتای افغان‌اش را برای دیدار از کشـورش دعوت کرد. اما قریب تمام نمایندگان امریکا که در مورد مسائل افغانستان بحث کنید، تأکید می‌کنند که مناسب نیست کابل، پس از خروج نیروهای آن کشور از افغانستان توقع کمک‌های قابـل ملاحظه‌ی اقتصادی از واشـنگتن داشته باشد.

به نظر می‌رسـد کـه در ارگ نیز این را درک می‌کنند و فعال‌تر شـدن سیاست منطقه‌ای افغانسـتان را در همین زمینه می‌بایست در نظر گرفت.

تماس‌های کاری با هند و پاکستان تأمین شده‌اند. نخست‌وزیر بریتانیا در مسافرت کوتاهی از پایتخت افغانستان دیدار کرد و در این دیدار مراسم بستن آخرین پایگاه نظامی بریتانیا که در چارچوب مأمورین ناتـو و ائتلاف بین‌المللی در آن کشـور فعالیت داشتند، نیز برگزار گردید.

رئیس‌جمهـوری ترکیـه نیـز در کابل حاضری داد و با او در کنار مسائل دیگر، درباره همکاری‌های امنیتی نیز تبادل نظر صورت گرفت؛ با کشورهای عضو سازمان کنفرانـس اسـلامی مذاکـرات در مورد هزینه مالی برخی از پروژه‌های انرژی، از جمله پروژه‌های مربوط به ترانزیت انرژی از طریق افغانسـتان آغاز شـده است. از میان کشورهای آسیای مرکزی، فعالیت موعود را عشـق‌آباد از خود بروز داد. این کشور همراه با پاکستان و هند در پروژه

منطقــه‌ای انتقال انرژی از ترکمنســتان به پاکســتان و هند از طریق افغانســتان ذی‌نفع است.
در توجــه فوق‌العاده پکــن به کابل چیز تازه‌ای نیست. این توجه از آغاز دهه ۹۰، پس از ســقوط حکومت «کمونیستی» نجیب‌الله توسط ائتلافی از مجاهدان آغاز گردید و تا دوره‌ی پساطالبان ادامه یافت. وضعیت امروز برخاسته از گذشته است.
از نقطه نظر اقتصادی، افغانســتان برای چین، پیش از هر چیــز دیگر، به عنوان صادرکننــده مــواد خــام بــرای اقتصاد

روبه‌رشــد سرسام‌آور چین جالب است. چین در تمام دنیا به دنبال منابع خام است. به صورت ویژه همین عوامل پیش شرط‌های‌تلاش جانب چین را برای محکم‌کردن جای پایش در منطقه نفت‌خیز در شــمال افغانستان و تفحصــات یکی از بزرگترین معادن مس جهان در نزدیکی کابل تعیین می‌کنند (گفتنی اســت که همین پروژه‌ها موضــوع کمک‌های‌اقتصادی شوروی نیز به افغانستان بود).
اما این پروژه‌ها هم به دلیل بی‌ثباتی در افغانســتان و هم به دلیل انتقال آنها در این اواخر به نقاط هم‌مرز با چین تا هنوز به دســت اجرا ســپرده نشــده اســت. این همه همزمان بود با رشــد بی‌ثباتی در مناطق غربی و مسلمان‌نشین سینک یانگ چین در همسایگی با افغانستان و کشورهای آسیای مرکزی و نیروگرفتن گرایش‌های مرکزگریز و جدایی‌طلب به دلیل فعالیت‌های «نهضت اســلامی ترکستان شرقی» و همچنان حجم عظیم ورود مواد مخدر افغانستان به جمهوری مردم چین.
همه این‌ها توجه ویژه پکن را به ابعاد سیاســی مســأله افغانستان تعیین می‌کند. مسأله‌ای که پکن حل آن را در مقیاس قابل ملاحظه‌ای منوط و مشروط به یافتن وجوه مشترک میان کابل و طالبان می‌بیند.
همچنان فعال‌ترشــدن تجاوزگرانه داعش نیــز نمی‌تواند به موضوع قابل نگرانی بــرای دو طرف نباشــد. نگرانی به خاطر اشــاعه خطر داعش در جمهوری اســلامی افغانستان نیز وجود دارد (چنین گرایش در این اواخر به ملاحظه می‌رسد) و همچنان گرایش‌هایی حاکی از علاقه‌مندی برخی از سازمان‌های تندرو افغان و آسیای مرکزی به دولت اسلامی عراق و شام نیز به ملاحظه می‌رسد.
سرخط درشتی در مناسبات افغانستان و چین در این اواخر همانا تعیین نماینده ویژه چین در امور افغانستان بود (هر چند این اقدام در مقایسه با روسیه و امریکا با تأخیر صورت گرفت). این نماینده همان نخستین سفیر جمهوری مردمی چین در افغانستان پساطالبان آقای سون یوی سی است. تطابق منافع درازمدت دو کشــور پیش شــرط موفقیت دیــدار آخر رهبر افغانستان از پکن را حتی پیش از آغاز مسافرت تعیین و مشخص کرده بود. اشــرف غنی مذاکراتی با رئیس‌جمهور چین ســی شین پین داشت و در پایان ایــن مذاکرات تفاهمنامه‌ای در مورد تعامــل در عرصه‌های فنی - اقتصادی و کمک‌های بشری به امضا رسید.
این تفاهمنامه شــامل اختصاص دادن ۲۵۰ میلیون دالر ظرف ســه سال برای آموزش حدود ســه‌هزار دانشــجوی افغان در چین و سایر کمک‌ها خواهد بود.
یکــی از ابعاد مهم این ملاقات‌ها که در این اواخر اهمیت فزاینده کســب می‌کند، مســائل امنیتی بود و مبارزه مشــترک علیه تروریســم و قاچاق مواد مخدر به عنوان بخشــی از همکاری‌ها در این مســائل در نظر گرفته شده‌اند. در پکن توجه خاصی به اطمینانی مبذول داشتند که رئیس‌جمهور افغانســتان از آمادگی کشورش برای مبارزه علیه تندروها و جدایی‌طلبان اویغور به همتای چینی‌اش داد.
از سویی هم حمایت پکن از افغانستان در گفتگوها با پاکستان نیز اهمیت دارد: نفوذ سنتی چین بر اسلام‌آباد به صورت بلاتغییر باقیمانده است.
اگر دیدار غنی را از پکن در بعد وسیع منطقه‌یی در نظر بگیریم، می‌توان اذعان داشــت که برای چین این دیدار، بخشی از طرح بزرگ دیپلماسی اقتصادی برای آن کشور در نظر گرفته شده است. یکی از مهمترین اهداف این دیدار (در کنار مسائل بازرگانی) همانا ساختن حصار مساعد در اطراف خود است.

ابتکارهای رهبر چین را در سال گذشته بــه منظــور ایجــاد کمربنــد اقتصادی انتقالاتی راه ابریشــم می‌توان بخشی از تلاش‌ها در راستای ایجاد محیط مساعد در اطــراف چین تلقی کــرد. اجرا کردن ایــن طرح از نظر چیــن می‌تواند اقتصاد کشورهای منطقه را به هم نزدیک کند، راه‌های مواصلات و انتقالات را به منظور دسترســی به بازارهای بزرگتر اوراسیایی رشد و توسعه دهد، تکانی بدهد به نبض توسعه عمومی در سطح منطقه، و تحکیم تعاملات در چارچوب ســازمان همکاری شــانگهای که افغانستان در آن به عنوان ناظر حضور دارد.
در همین راستا، در این اواخر علاقه‌مندی آشکار پکن به روندی که به ابتکار انقره و کابل (با حمایت امریکا) در ســال ۲۰۱۱ ایجاد شــد و فرایند استانبول نام گرفت، ملاحظه می‌شــود. قرار معلوم مهمترین هدف فرایند استانبول تحکیم اعتماد در منطقه با تمرکز بر جلب بیشتر افغانستان در مسائل اقتصادی آن است.
بــا حضــور رئیس‌جمهوری افغانســتان ملاقات نوبتی وزیــران و «گروه حامی» فرایند استانبول در پکن برگزار شد.
ایــن ملاقات بــار دیگر بر تلاش جمهوری مــردم چین در جهت تحکیم عناصر عملی این همایش مهر صحه گذاشت و هم‌چنان نشان داد که چین می‌خواهد «نمایه‌ی سیاسی» آن را برجسته‌تر کند.
این تلاش‌ها را می‌توان در ابتکار چین در مورد ارائه مأموریت میانجیگرانه به این همایش در زمینه مذاکرات میان کابل و مخالفان مسلح آن دید.
چه چیزی در پس پرده این طرح وجود دارد؟ این را آینده نشــان خواهد داد. اما به خوبی آشــکار اســت که چنین خط‌مشی به صورت نیابتی و از طرف مقامات افغانســتان با نیت ارائه تــکان جدید به تلاش‌ها در جهت جستجوی راه‌های تأمین تماس با مخالفان مسلح کابل صورت می‌گیرد.
با توجه به این که همان‌گونه که خود افغانســتان، همسایه‌هایش نیز (به استثنای ترکمنستان) اعضای ســازمان همکاری‌های شانگهای هستند، نوعــی گرایش احتمالی قیم‌گرایانه از طرف فرایند اســتانبول به ملاحظه می‌رســد. چنین حالتی نه تنها در همایش «شــش گانه» در سطح عالی در دوشنبه به مشاهده می‌رسد که در ملاقات وزیران فرایند استانبول نیز چنین گرایشی را نمی‌توان انکار کرد.
در کل، تمام فعالیت‌های جمهوری مردمی چین حاکی از این اســت که پکن تصمیم دارد بیش از پیش در مواضع مهمترین بازیگر میدان سیاسی افغانستان (و در نتیجه در میدان منطقه‌ای) موقعیت خود را تحکیم کند.
آیا چین تجربه ایالات متحده امریکا و پیش از آن تجربه اتحاد شوروی را در نظر خواهد گرفت؟ زمان به این پرسش پاسخ خواهد داد.
مهمترین مسأله جامعه منطقه‌ای و جهانی در کوتاه‌مدت عبارت است از تأمین صلح و ثبات در افغانستان، جلوگیری از اشاعه بی‌ثباتی، تروریسم و مساعدت به توسعه اقتصادی کشور. در این میان منافع روسیه و چین به صورت کامل منطبق باهم‌اند و این امر امکانات فراوانی را برای تعامل فعال در این راستای مسائل جهانی مساعد می‌کند.

بانک‌های ملی، پشتنی و کابل‌بانک‌نو در قالب یک بانک دولتی یکجا می‌شوند

مسئولان ریاست خزائن وزارت مالیه می‌گویند که ریاست جمهوری طرح یکجاسازی بانک‌های پشتنی، ملی و کابل‌بانک‌نو را به مثابه‌ی یک بانک واحد تأیید کرده و قرار است پس از بررسی‌های لازم این سه بانک یک بانک دولتی شود.

مسئولان ریاست خزائن دارایی‌های این بانک‌ها را که سپرده‌های مشترکان است، بیش از یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دالر می‌گویند؛ به گفته‌ی آنان با ایجاد بانک واحد دولتی، عملیات بانکی را که در حال حاضر بانک مرکزی انجام می‌دهد به بانک دولتی واگذار خواهند کرد و بانک مرکزی تنها یک بانک پالیسی ساز و نظارت‌کننده باقی خواهد ماند.

زیان و نارسایی‌های مالی از جمله مشکلاتی هستند که بربنیاد آن حکومت طرح یکجاسازی بانک‌های ملی، پشتنی و کابل‌بانک‌نو را به مثابه‌ی یک بانک واحد دولتی عملی می‌سازد.

مسئولان ریاست خزائن وزارت مالیه می‌گویند که بانک واحد دولتی که بزودی ایجاد خواهد شد و در کنار دیگر بانک‌های خصوصی کار خواهند کرد و این بانک زمینه‌ی قرضه‌های صنعتی و کشاورزی را به مردم فراهم خواهند ساخت.

در همین حال گفته می‌شود که گردآوری درآمدهای دولت که اکنون از مکلفیت‌های بانک مرکزی است و گسترش خدمات بانکی به سطح ولسوالی‌ها در کشور نیز از مکلفیت‌های این بانک خواهد بود.

محمدآقا کوهستانی رئیس خزائن وزارت مالیه اظهار داشت: «زمانی که ما افراد و متخصصان تازه را در این بخش بکار بگماریم تلاش می‌کنیم تا طرح گسترش خدمات بانکی را به سطح ولسوالی‌ها بسازیم.»

در همین حال مسئولان بانک مرکزی هر چند وجود این بانک‌ها را در کشور نیازی اساسی می‌دانند اما به باور آنان در حال حاضر هر یک از این بانک‌ها نیاز به سرمایه‌گذاری تا یکصدمیلیون دالر دارد تا به بانک‌های سودآور تبدیل شوند.

نورالله دلاوری رئیس بانک مرکزی در این‌باره گفت: «اگر چه موجودیت این بانک‌ها یک نیاز اساسی است، اما درحال حاضر از ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون دالر نیاز به سرمایه‌گذاری دارند، اگر حکومت این پول را بدهد؛ این بانک‌ها می‌توانند دوباره سودآور باشند اما سرمایه‌گذاری بالای این بانک‌ها درست نخواهد بود.»

از سویی هرچند دارایی‌های کنونی این بانک‌ها تا اندازه‌ای معلوم است، اما جایدادهای آن هنوز معلوم نشده است؛ مسئولان ریاست خزائن وزارت مالیه می‌گویند که کار برای شناسایی جایدادها و سیستم‌های این بانک‌ها بزودی آغاز خواهد شد.

رئیس خزائن وزارت مالیه ادامه داد: «ما تلاش می‌کنیم که در نخستین کار جایدادهای این بانک‌ها را مشخص و شناسایی و قیمت‌گذاری شوند؛ چون این بانک‌ها در بخشی از کارهایشان در کنار ضعف توانایی‌هایی هم دارند».

حکومت درحالی برای یکجاسازی سه بانک دولتی طرح ریخته است که گفته می‌شود این بانک‌ها در چند سال اخیر خدمات لازم بانکی نداشته و همواره با زیان کار کرده‌اند در این میان گفته می‌شود که کابل‌بانک‌نو تا پنج‌میلیون دالر در سال زیان می‌کند و بانک‌های پشتنی و ملی به سبب دادن قرضه‌های غیرقابل حصول اکنون با رکود روبرو شده‌اند.

شراکت استراتژیک در شرق بحیره مدیترانه

یونان، قبرس و مصر می‌خواهند در رابطه با مسائل انرژی و اقتصادی همکاری‌های نزدیکتر داشته باشند. مسأله بر سر ذخایر احتمالی گاز طبیعی در سواحل قبرس است.
در یک نشست سران به روز شنبه ۸ نوامبر در قاهره پایتخت مصر، عبدالفتاح السیسی و نیکوس اناستازیادیس رؤسای جمهور مصر و قبرس و همچنان انتونیس ساماراس نخست‌وزیر یونان اظهار داشتند که می‌خواهند در استخراج گاز طبیعی در شرق بحیرهٔ مدیترانه، مشترکاً کار کنند. به اساس گزارش رسانه‌های یونانی، در این میان اسرائیل نیز آمادگی نشان داده است شامل این «اتحاد برای انرژی» گردد.
از دیر زمانی به اینطرف منابع غنی گاز و نفت در سواحل جنوبی قبرس گمان برده می‌شود. در سال ۲۰۱۱ میلادی برای اولین‌بار یک شرکت امریکایی به نام «نوبل انرژی» با برمه‌کاری آزمایشی خود به ذخایر گاز در آنجا دست یافته بود که باید پس از سال ۲۰۱۸ میلادی استخراج شوند. اما پس از بحران مالی جهانی، که دامنگیر قبرس نیز شد، این کشور روی جستجوی ذخایر طبیعی پافشاری می‌کند، به امید اینکه عواید صدور گاز بتواند کمبود بودجهٔ دولت را مرفوع سازد. شرکت فرانسوی «توتال»، شرکت ایتالیایی «ای‌ان‌آی» و شرکت «کوگاز» کوریای جنوبی جوازنامه‌های جدید برای برمه‌کاری بدست آوردند. ذخایر گاز در آب‌های اسرائیل در گذشته مورد استخراج قرار گرفته است.
از مصر نیز خواسته شده است در برنامه‌های بهره‌برداری از منابع جدید انرژی سهم بگیرد. برای این منظور به یک استراتژی مشترک نیاز است، که چگونگی آن تا هنوز مشخص نیست. الکساندر لاگاکوس رئیس مرکز تحقیقاتی یونانی «گریک انرژی فوروم» گفت: «ما گزینه‌هایی مختلفی داریم. طور مثال از ساختن یک دستگاه مایع‌سازی گاز در حومه شهر واسیلیکوس در قبرس نام می‌برم. همچنان این امکان وجود دارد که چنین دستگاهی در اسرائیل ساخته شود». او در ادامه گفت، گزینه سوم این است که گاز استخراج شده از اسرائیل و قبرس به مصر انتقال داده شود و از دستگاه‌هایی که در آن کشور موجود اند، استفاده گردد. گزینه چهارم به گفته آقای لاگاکوس، احداث یک پایپ لاین زیرآبی است که اسرائیل را با قبرس و جزیره کریت وصل کند و از آن جا به بخش بزرگ یونان برده شود.
لاگاکوس افزود به هر اندازه ذخایر گاز طبیعی غنی تر باشد، به همان پیمانه این پروژه برای سرمایه‌گذاران خصوصی جالب‌تر خواهد بود، از این رو بسیار خوب است که حکومت‌ها در منطقه با هم صحبت می‌کنند.

تنش‌های دوامدار میان ترکیه و قبرس

تنش‌ها با ترکیه بر سر استخراج گاز، سبب نگرانی‌ها شده است. دلیل آن عدم وضاحت در «ساحات انحصاری اقتصادی» کشورهای دخیل در شرق بحیرهٔ مدیترانه است. به اساس قانون نافذ در مورد ابحار، هر کشوری اجازه دارد تا فاصلهٔ ۲۰۰ مایل بحری از سواحل خود، از منابع طبیعی زیر آبی استفاده کند.
تنها قبرس قبلاً با مصر و اسرائیل قراردادهای دوجانبه در مورد مرزبندی ساحهٔ اقتصادی خودش عقد کرده است و به این ترتیب گویا خط مرزی خود را در بستر بحر مشخص ساخته است. اما از آنجاییکه ترکیه جمهوری قبرس را به رسمیت نمی‌شناسد، همچو یک قراردادی با انقره ناممکن به نظر می‌رسد. بدتر از آن اینست که حکومت ترکیه، در واکنش به برمه‌کاری برای استخراج گاز، قبلاً یک کشتی تحقیقاتی و کشتی‌های جنگی خود را به منطقه فرستاده است، که نیکوس اناستازیادیس رئیس‌جمهور قبرس در مقابل بلافاصله مذاکرات پیرامون یک وحدت دوباره را متوقف ساخت.
در نشست سران منعقدهٔ قاهره ابعاد سیاسی اتحاد چند کشور در قبال گاز طبیعی، موضوع اصلی را تشکیل می‌داد. اناستازیادیس، بدون اینکه به صورت مستقیم از ترکیه نام ببرد، گفت: «دیالوگ و همکاری که این جا شکل می‌گیرد، به هیچ صورت علیه کشور دیگری نیست. این گفت‌وگو و همکاری بر اصول اساسی و ارزش‌ها مانند رعایت حقوق بین‌الدول متکی است. هدف آن حمایت از صلح، ثبات و امنیت در شرق بحیره مدیترانه است.»
مصر، یونان و قبرس در یک اعلامیهٔ مشترک ابراز داشتند که مذاکراتی را پیرامون مرزبندی «ساحهٔ انحصاری اقتصادی»شان آغاز می‌کنند. به این ترتیب یونان نیز، به پیروی از قبرس، برای اولین‌بار هدف خود را برای مشخص ساختن ساحهٔ اقتصادی خودش در بحیرهٔ آژه و شرق بحیرهٔ مدیترانه رسماً اعلام می کند.
در آتن نظرات متفاوتی وجود دارد. یانیس کارتالیس خبرنگار یونانی در تبصره‌ای نوشته است: ترکیه در شرق بحیرهٔ مدیترانه صدها کیلومتر ساحل دارد. چه بخواهیم و چه نه، بالاخره با ترکیه باید مذاکره شود. ایوریپیدیس تساکیریدیس تحلیلگر امور دفاعی در انستیتوت روابط بین‌المللی یونان نظر دیگری دارد: «مسأله بسیار ساده است. یک جمهوری قبرس وجود دارد که تلاش می‌کند از حق حاکمیت خود استفاده کند، و این حق را در مورد منابع طبیعی خود دارد. و یک کشور سومی وجود دارد که از راه غیرقانونی تلاش می‌کند مانع این حق حاکمیت شود. یگانه‌کاری که ترکیه می‌تواند اینست که به اعمال غیر قانونی خود پایان بدهد.»

نقش کلیدی برای مصر

همکاری جدید در شرق بحیرهٔ مدیترانه با مشارکت مصر آغاز می‌شود. به اساس گزارش تلویزیون دولتی یونان عبدالفتاح السیسی رئیس‌جمهور جدید مصر، بادرنظرداشت منافع ترکیه، مدت زیادی شمولیت خود در این اتحاد را به تأخیر می‌انداخت اما در نهایت به آن پیوست. السیسی، پس از نشست سران در قاهره، در یک کنفرانس خبری از موفقیت همکاری در این اتحاد یادآوری کرد و آنرا مبتنی بر منافع مشترک خواند که نباید در مسائل داخلی یک دولت مداخله کند.
برای مصر مهم اینست که یونان و قبرس موافقت کرده‌اند «در برابر گروه‌های تروریستی و حامیان آنها در شرق بحیرهٔ مدیترانه مشترکاً عمل کنند». افزون بر آن ساماراس نخست‌وزیر یونان وعده داد که در بروکسل از منافع مصر پشتیبانی می‌کند. او گفت: «می خواهم کاملاً تصریح کنم که یونان و قبرس به عنوان سفیران مصر در اتحادیهٔ اروپا عمل خواهند کرد. این مطلب را رئیس‌جمهور اناستازیادیس نیز تأیید کرد. زیرا مصر از جانب خود بهترین سفیر برای ثبات و امنیت در منطقه است.»

پروژهٔ تاپی یا آینده‌ای نامطمئن برای افغانستان؟

منبع: رویترز
نویسنده: داکتر کان ارینتام

اصطلاح «**بازی بزرگ جدید**»، به عنوان خلاصه‌ی رقابت بر سر انرژی در سراسر آسیای مرکزی در دوره‌ی پس از شوروی، سال‌ها مورد استفاده قرار گرفته است. در این رابطه، خط لوله‌ی گاز ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و هند اساسی به نظر می‌رسد.

پس از چندین دهه برنامه‌ریزی و فکر کردن در مورد این خط لوله، سرانجام قرار است ساخت‌وساز آن سال آینده آغاز شود.

مجله‌ی نفت و گاز گفت که «در ماه جنوری ۲۰۱۴، ترکمنستان ۶۰۰ میلیون بشکه ذخیره‌ی نفت خام اثبات شده داشت» و اداره‌ی اطلاعات انرژیکی ایالات متحده (EIA) اضافه می‌کند که این کشور «(هم‌چنین) ششمین ذخیره‌ی بزرگ گاز طبیعی در جهان را در اختیار دارد و دومین تولیدکننده‌ی بزرگ گاز طبیعی خشک در اوراسیا است».

در واقع، «ترکمنستان به صادرکننده‌ی پیش‌تاز گاز طبیعی تبدیل شده است و بیش از نیمی از صادرات آن به چین است و روسیه و ایران، دیگر واردکنندگان بزرگ گاز طبیعی ترکمنستان هستند» و مسلما این امر باعث شده است که نیازهای غرب شدید و رفع نشده بمانند.

این‌جاست که افغانستان، به عنوان کشور همسایه‌ی ترکمنستان، به بازیگر کلیدی در تلاش غرب برای دست‌یابی به گاز ترکمنستان تبدیل می‌شود. اما اکنون که ایالات متحده و متحدان ناتویش قرار است این کشور را ترک کنند و تجدید حیات طالبان محتمل به نظر می‌رسد، یک‌بار دیگر ساخت‌وساز تاپی در معرض خطر قرار گرفته است.

به نظر می‌رسد که افغانستان برای مدتی یک عامل عمده در طرح‌های سیاست انرژی غرب بوده باشد. حکومت ایالات متحده به رهبری جورج دبلیو بوش در پاسخ به حملات تروریستی یازدهم سپتامبر، اقدام به حمله و اشغال افغانستان کرد.

این کشور محاط به خشکه‌ی آسیای مرکزی در دهه‌ی ۱۹۸۰ میلادی نیز وضعیت مشابهی را تجربه کرد، زمانی که اتحاد جماهیر شوروی سابق مداخله‌ی نظامی کرد تا حکومت سوسیالیست را از حمله‌ی مجاهدین بنیادگرا یا «جنگ‌جویان مقدس» نجات دهد. به‌دنبال عقب‌نشینی ننگین شوروی در ۱۵ فبروری ۱۹۸۹، کشور به یک چرخه‌ی دایمی از جنگ داخلی سقوط کرد. جنگ داخلی با پیروزی طالبان، به عنوان جانشینان ایدیولوژیک مجاهدین که در سال ۱۹۹۶ کابل پایتخت را تصرف کردند، پایان یافت؛ اما طالبان هنوز هم با مخالفان ستیزه دارند.

بحث نفت در پشت حمله‌ی شوروی به افغانستان

ماجرای نظامی شوروی در افغانستان برای چیزی بیش از نه سال دوام کرد و مسلما اقتصاد شوروی را به زوال نزدیک کرد و در نتیجه مرگ اتحاد جماهیر شوروی سابق را سرعت بخشید. در واقع، اتحاد جماهیر شوروی کمتر از دو سال پس از پایان اشغال افغانستان، یعنی در ۲۶ دسامبر ۱۹۹۱، منحل شد.

هرچند در ظاهر، این بخش تاریخ همه در مورد ایدیولوژی و مبارزه برای برتری سیاسی بود، در پشت صحنه اما

ظاهرا دلیل واقعی یک‌بار دیگر نفت بوده است یا حداقل چیزی است که سازمان اطلاعات مرکزی امریکا فکر می‌کرد. در ماه مارچ ۱۹۷۷، اداره‌ی تحقیقات اقتصادی این سازمان یک یادداشت ۱۴ صفحه‌ای محرمانه را با عنوان «شوروی در آستانه‌ی بحران نفت» منتشر کرد (که بعدا در سال ۱۹۹۰ از حالت محرمانه خارج و منتشر شد).

این یادداشت مدعی است که «صنعت نفت شوروی در معرض خطر قرار دارد. تولید نفت شوروی به‌زودی، احتمالا اوایل سال آینده، به اوج خود خواهد رسید». در آن زمان سازمان سیا ادعا کرده بود که شوروی «با دو مشکل اساسی مواجه است: یکی مشکل ذخایر و دیگری مشکل تولید».

رئیس‌جمهور کارتر در این زمینه دکترینش را در ۲۳ جنوری ۱۹۸۰، به عنوان بخشی از سخنرانی سالیانه‌اش، رسما اعلان کرد. در آن‌چه که دکترین کارتر خوانده می‌شود، آمده بود که هرگونه «تلاش توسط هر نیروی خارجی برای تحت کنترول درآوردن منطقه‌ی خلیج فارس، حمله به منافع حیاتی ایالات متحده‌ی امریکا محسوب خواهد شد».

به این ترتیب، به نظر می‌رسد که کارتر مداخله‌ی شوروی در افغانستان را به عنوان اولین اقدام در تلاش برای دست‌یابی به خلیج فارس در نظر گرفته بود و ایالات متحده برای خنثی کردن هرگونه طرح کمونیست‌ها، مصمم بود و رئیس‌جمهور کارتر اظهار داشت: «و چنین حمله به هر وسیله‌ی لازم، به‌شمول نیروهای نظامی، دفع خواهد شد.»

عامل برژینسکی

همان‌طور که من چند سال قبل نوشتم: «در دوران ریاست جمهوری جیمی کارتر (۱۹۷۷ – ۱۹۸۱)، نقش زبیگنیو برژینسکی، مشاور امنیت ملی در این زمینه را نمی‌توان دست‌کم گرفت». برژینسکی به عنوان یک امریکایی لهستانی تبار، یک فرد متعصب ضدکمونیست بود و به مجرد تعیین شدنش به عنوان مشاور امنیت ملی، فورا گروه کاری ملیت‌ها (NWG) را راه‌اندازی کرد که هدف آن تضعیف اتحاد جماهیر شوروی از طریق شعله‌ور ساختن آتش تنش‌های قومی میان مردم و در درجه‌ی نخست، جمعیت‌های مسلمانی بودند که تحت حاکمیت حکومت کمونیستی می‌زیستند.

به نظر می‌رسد که مشخصا او در وضع افغانستان دخیل بود، افغانستانی که حتی بخشی از اتحاد جماهیر شوروی سابق نبود.

در مصاحبه‌ای که توسط وینسنت جاورت، روزنامه‌نگار مشهور فرانسوی انجام شد و بعد در نوول اوبزرواتور (۱۵ تا ۲۱ جنوری ۱۹۸۸) به نشر رسید، برژینسکی بعضی از ادعاهای حیرت‌انگیزی را مطرح کرده بود: «نظر به نسخه‌های رسمی تاریخ، کمک سازمان سیا به مجاهدین در جریان سال ۱۹۸۰ آغاز شد، یعنی پس از تهاجم ارتش شوروی در ۲۴ دسامبر ۱۹۷۹ در افغانستان. اما واقعیت چیز دیگری است. در واقع، به تاریخ ۳ جولای ۱۹۷۹، رئیس جمهور کارتر نخستین دستورش برای کمک مخفیانه به مخالفان رژیم طرف‌دار شوروی در کابل را امضا کرد و در همان روز من به رئیس‌جمهور یادداشتی نوشتم و در آن توضیح دادم که به نظر من، این کمک، شوروی را به مداخله‌ی نظامی تحریک خواهد کرد». او پس از آن از اغراق اندکی می‌کاهد: «ما (ایالات متحده) روس‌ها را برای مداخله تحت فشار قرار ندادیم، اما ما آگاهانه احتمال مداخله‌ی آن‌ها را افزایش دادیم.»

در نتیجه، به نظر می‌رسید که برژینسکی یاداشت ۱۹۷۷ سازمان سیا را کاملا جدی گرفته و افغانستان را به میدان جنگ همیشگی تبدیل کرد، تا از کنترول امریکا بر منطقه‌ی خلیج فارس (مسیر اصلی انتقال نفت) محافظت کرده باشد. نگرانی امریکا در مورد جریان آزاد نفت به حمایت از آن از مجاهدینی انجامید که به طالبان تبدیل شدند. و به این ترتیب، جست‌وجوی مزیت‌های هایدروکاربنی توسط غرب، این کشور را به حالت جنگ‌های داخلی بی‌پایان محکوم کرد.

دیگر، معامله‌ی یونوکال با طالبان در «بازی بزرگ جدید»، به عنوان یک پدیده‌ی قرن بیست و یکمی، قابل استفاده بود. بدین ترتیب، بحث خط لوله‌ی گاز به بخش مهم این استدلال تبدیل شد که حکومت بوش به نحوی در رویدادهای یازدهم سپتامبر دست داشته است.

یکی از برجسته‌ترین افرادی که بحث خط لوله‌ی گاز را توسعه داد، مایکل مور، فیلم‌سازی بود که به منتقد اجتماعی معروف و فعال سیاسی تبدیل شد. مور، در کتابش (مردان سفید احمق)، که در سال ۲۰۰۱ منتشر شد و اکنون احتمالا بدنام است، به شرکت نفت یونوکال، حالی برتون و پروژه‌ی اعمال یک خط لوله از طریق قلمرو طالبان پرداخته است و به‌طور قابل توجه پاراگراف را با این پرسش خاتمه می‌دهد: «معامله‌ی خط لوله چه شد؟» مور هم‌چنین در مستندی که در سال ۲۰۰۴ ساخت (فارنهایت یازدهم سپتامبر)، به بحث خط لوله پرداخته است.

یازدهم سپتامبر و حمله به افغانستان

حاکمیت طالبان توسط حمله‌ی امریکا به رهبری جورج بوش پایان یافت. هرچند اکنون طالبان بیش‌تر به‌خاطر تفسیر سخت‌گیرانه‌ی‌شان از اسلام و تخریب بودای بامیان مشهورند؛ اما به نظر می‌رسد که آن‌ها هم‌چنین به تجارت‌های دروکاربن‌ها دل‌چسپی داشتند. همان‌طور که در جای دیگری نوشته‌ام: «در حدود سال ۱۹۷۹، طالبان... هیأتی را به تکزاس فرستاد تا در مورد خط لوله‌ای که ممکن سودآور باشد و از قلمرو آن‌ها عبور می‌کند، گفت‌وگو کند. سپس جورج دبلیو بوش، فرماندار تگزاس از معامله‌ی شرکت یونوکال (تگزاسی) با افغان‌ها حمایت کرد. به‌دنبال آن، یونوکال و شریکانش برنامه‌ریزی کردند تا خط لوله‌ی گاز به‌طول ۱۰۰۰ مایل، از منابع غنی ترکمنستان تا ملتان در پاکستان، که از سرزمین مرکزی طالبان در قندهار می‌گذرد، را اعمار کند.

در سال‌های پایانی قرن بیستم، رسانه‌ای گزارش داد که این معامله بخشی از «یک تلاش جهانی برای نفع بردن از انکشاف منابع غنی انرژی دریای خزر است». به عبارت

تاپی و بن لادن

خبرنگار یک رسانه در پاکستان، در ۱۸ سپتامبر ۲۰۰۱ با اطمینان گزارش داد که یک «دیپلمات پیشین پاکستانی به وی گفته است که حتی پیش از حملات هفته‌ی پیش، ایالات متحده برای اقدام نظامی علیه اسامه بن لادن و طالبان برنامه‌ریزی می‌کرد». این دیپلمات پاکستانی، نیاز نایک بود و ظاهرا در جلسه‌ای در یک هوتل در اواسط ماه جولای ۲۰۰۱ در برلین همراه با مقام‌های ارشد امریکایی، روسی، ایرانی و پاکستانی شرکت کرده بود. این جلسه‌ی ۴ روزه‌ی برلین تحت عنوان «طرح هوش‌مندانه و فوری در مورد افغانستان» برگزار شد و ظاهرا نتیجه‌ی نگرانی‌های حکومت کلینتون در مورد اسامه بن لادن بود. به‌دنبال حملات بر دو سفارت‌خانه‌ی ایالات متحده در آفریقا (در دارالسلام و نایروبی) در سال ۱۹۹۸، بیل

کلینتون بن لادن را به عنوان مجرم اصلی شناخته بود، چیزی که بعدا به حملات هوایی ایالات متحده بر اهدافی در افغانستان و سودان منجر شد و این حملات هوایی به نوبت خود توجه را از کارآموزی به نام مونیکا لوینسکی منحرف کرد. در ابتدا، بن لادن به ایالات متحده علیه شوروی‌ها در دهه‌ی ۱۹۸۰ در افغانستان کمک کرده و به اصطلاح «مکتب‌الخدمه» را تأسیس کرده بود تا برای داوطلبانی که به جنگ خوب می‌پیوستند، محل اقامت و کمک‌های لوجیستیکی فراهم کند.

پس از ختم جهاد ضد شوروی، این مرد اهل سعودی سرانجام در سال ۱۹۹۲، پس از صحبت علیه دل‌گرمی عربستان نسبت به ایالات متحده، به سودان رفت. اما به دلیل فشارهای ایالات متحده و عربستان، در سال ۱۹۹۶ به افغانستان برگشت و با ملا محمد عمر، رهبر طالبان، رابطه‌ی نزدیکی برقرار کرد.

جلسه‌ی برلین بخشی از یک سلسله گردهم‌آیی‌ها به هدف ابداع یک استراتژی برای تحت کنترول درآوردن بن لادن و هم‌چنین ظاهرا بحث روی ساخت‌وساز یک خط لوله‌ی گاز بود که دسترسی ایالات متحده به ثروت‌های دروکاربنی آسیای مرکزی را ممکن می‌سازد. نظر به گفته‌ی نایک، یک نماینده‌ی امریکایی در این جلسه به طالبان اتمام حجت شومی داشت: «یا این‌که پیش‌نهاد فرش طلای ما (در بدل بن لادن) را می‌پذیرید، یا شما را زیر فرش بمب دفن می‌کنیم». به‌دنبال حملات یازدهم سپتامبر و به‌ویژه از دید شهادت نیاز نایک، چرخ‌های تیوری‌پردازی توطئه به‌صورت جدی به چرخش آغاز کرد و «بعدا بن لادن تصمیم گرفت ضربه‌ی اول را وارد کند و باعث شود که حملات یازدهم سپتامبر یک عمل خشونت‌آمیز تروریستی اتفاقی نه، بلکه یک حمله‌ی پیش‌گیرانه و یک پاسخ حساب شده به عشق اداره‌ی بوش به نفت و قدرت‌نمایی غیرمسئولانه در تعقیب آن باشد.»

در سال ۲۰۰۹، نایک قربانی شکنجه در محل اقامتش در اسلام‌آباد شد. شکنجه‌گران نایک سرانجام او را کشتند و موفق شدند به شهادت او اعتبار بیش‌تری بدهند و اکنون به‌صورت واضح نایک به مردی تبدیل شده بود که در این مورد چیزهای زیادی را می‌دانست و در نتیجه به‌موقع ساکت ساخته شد. اما از آن زمان تاکنون مشخص شده است که قبل از مرگ خشونت‌بار نایک، او به پرس‌وجویی در مورد این حقیقت که آیا بحث چنین خط لوله‌ای در آجندای جلسه‌ی برلین شامل بود یا خیر، پاسخ داده است: «نه، قطعا نه.»

اما بحث خط لوله به یکی دیگر از تیوری‌هایی تبدیل شده است که حمله‌ی ایالات متحده به افغانستان را توضیح می‌دهد. به‌رغم این حقیقت که این مسیر ترانزیت، در جریان یک دهه سرمایه‌گذاری شدید ایالات متحده و ناتو در افغانستان اعمار نشده است. در نهایت، خبرها حاکی از آن اند که بردی محمدوف، رئیس‌جمهور ترکمنستان، اظهار کرده است که در نهایت ساخت‌وساز این خط لوله در سال ۲۰۱۵ آغاز خواهد شد.

آسوشتید پرس اخیرا از عشق‌آباد (ترکمنستان) گزارش داد که «تکمیل این خط لوله با طول ۱,۷۳۵ کیلومتر، حدود ۸ میلیارد دالر هزینه خواهد داشت و ظرفیت سالانه ۳۳ میلیارد متر مکعب گاز را خواهد داشت». این خط لوله از شهرهای هرات و قندهار افغانستان خواهد گذشت و در پنجاب هند خاتمه خواهد یافت. بردی محمدوف اعلان کرد که «هدف پروژه‌ی ساخت‌وساز خط لوله‌ی گاز، توسعه‌ی اقتصادی کشورهای شرکت‌کننده و تقویت ثبات سیاسی در منطقه است.»

آیا تکمیل تاپی خواهد آورد؟ آیا بخش جدایی‌ناپذیر تبدیل شده است؟ یا از ۲۰۱۴ این کشور، قبل خواهد بود؟ توسعه‌ی جنگ داخلی؟

سرانجام در افغانستان صلح اکنون افغانستان واقعا به آینده‌ی انرژی غرب آیا آینده‌ی پس تکرار دهه‌های اقتصادی یا

خط آهن جدید افغانستان،

چین را به ایران وصل می‌کند

سرپرســت وزارت فواید عامه می‌گوید که مقامات دولتی در تلاش است تا هرچه زودتر کشور دارای خط آهن شود و مذاکراتی را در این زمینه با کشــورهای مختلف انجام داده است.

نورگل منگل روز سه‌شنبه امضای تفاهمنامهٔ پنج جانبه خط آهن را با تاجکســتان، قرغیزستان، ایران و چین که بخش اعظم آن از افغانستان می‌گذرد، به عنوان بخشی از این تلاش‌ها برشمرد.

آقای منگل گفت که بر اســاس این تفاهمنامه قرار است خط آن چین را از طریق کاشغر به قرغیزستان و بلاخره به تاجکستان، افغانستان و ایران وصل کند.

سرپرســت وزارت فوایــد عامه گفت کــه این خط آهن ۲۱۰۰ کیلومتر طول دارد و ۱۱۵۰ کیلومتر آن در خاک افغانستان احداث خواهد شــد. او اضافه کرد که هر پنج کشور تلاش دارد تا به زودترین فرصت مطالعات تخنیکی و کار ساختمانی را خاک خود شروع کند.

نورگل منگل گفت که بانک جهانی، بانک آسیایی و بانک چین به شدت علاقمند اند تا این پروژه را تمویل کنند.

مأمورین وزارت فواید عامه می‌گویند که مطالعات تخنیکی و اقتصــادی ۴۵۹ کیلومتر از جمــع ۱۱۵۰ کیلومتر این پروژه که از افغانستان می‌گذرد، از قبل تکمیل شده است و تلاش می‌شــود که متباقی کارها نیز به سرعت تکمیل شود.

اهمیت سیاسی

این پروژهٔ خط آهن که بخشــی از راه ابریشــم است، از شیرخان بندر ولایت کندز شروع شده و با عبور از ولایات جوزجان، فاریاب، بادغیس و هرات به ایران وصل می‌شود.

به گفتهٔ کارشناسان اقتصادی با بهره‌برداری از این پروژه، ساکنان چندین ولایت از مزایای اقتصادی آن سود برده و زمینهٔ اشتغال و حمل و نقل ارزان به آنان مهیا خواهد شد.

با اینحال با وصف مزایای زیاد اقتصادی چنین پروژه‌ها به مردم، اقتصاد دانان می‌گویند که تطبیق این گونه پروژه‌ها به هزینه‌های گزاف نیاز داشته و تکمیل آن زمانگیر است.

آقای منگل نیز از هنگفت بودن هزینهٔ این پروژه یاد کرد و گفت که به گونهٔ مثال خط آهن حیرتان – مزار شریف در هر کیلومتر کــم از کم یک و نیم میلیون دالر هزینه برداشته است.

اتــاق تجارت و صنایع و متشــبثین کشــور از این خبر اســتقبال کرده و آن را به فال نیک می‌گیرند. عبدالباقی تاجر ملی می‌گوید که با احداث چنین خط آهن، تاجران می‌تواننــد مال‌های تجارتی خود را با قیمت ارزان انتقال دهند.

آذرخــش حافظی، مســئول روابط بین‌الملــل اتاق‌های تجارت می‌گوید اعمار این خط آهن به عنوان پل ارتباط میان آسیای میانه و آسیای جنوبی و اهمیت سیاسی آن، ارزش این پروژه را چند برابر می‌سازد.

مقامات وزارت فواید عامه می‌گویند که در کشــور بیش از ۵۰۰۰ کیلومتــر خــط آهن نیاز اســت و تا حال تنها ۷۵ کیلومتــر آن میان حیرتان و مزار شــریف اعمار و به بهره‌برداری سپرده شده است.

درتقاطع اوراسیا: افغانستان در گذرگاه جاده ابریشم وتعامل با کشورهای منطقه

وحیدالله وفسی

تعاملات اقتصادی بر مبنای دو اصل مهم میان کشورهای حوزه جاده ابریشم استوار است: همکاری‌های منطقه‌ای و استراتژی گسترش روابط.

تعاملات برون‌مرزی و ثبات سیاسی منطقه‌ای براساس احترام متقابل، عدم مداخله در مسائل داخلی سیاسی دیگر کشورها و اعتماد میان کشورهای مسیر جاده ابریشم بنا یافته است. همه این مسائل می‌توانند بستر مناسبی را برای همکارهای منطقه‌ای و رونق تجارت و سرمایه‌گذاری فرامرزی فراهم سازند.

قبل از ظهور تجارت بحری و جنگ‌های اول، دوم و جنگ سرد در قرن بیست، جاده ابریشم به‌عنوان یک مجموعه پیچیده در شاهراه تجاری روابط مردم، کالاها، خدمات، فرهنگ و اندیشه‌ها در سراسر سرزمین اوراسیا محسوب می‌گردید. هرچند بخش زیادی از این شبکه در طول بیش از صد سال گذشته به درستی استفاده نشده است، اما این منطقه پس از شکل‌گیری پنج طرح جاده ابریشم ذیل، شاهد تجدید حیات است:

۱- کمربند اقتصادی جاده ابریشم، با رهبری چین به همراه چند کشور دیگر منطقه؛

۲- پروژه ترکیه، دهلیز میانه و یا جاده ابریشم مدرن، که افغانستان نیز مشمول آن می‌شود؛

۳- طرح شمال ابریشم متشکل از کشورهای قزاقستان، آذربایجان، گرجستان و ترکیه؛

۴- پروژه دریایی جاده ابریشم شامل چین، شورای همکاری خلیج فارس و دیگر کشورهای آسیایی؛

۵- طرح جاده ابریشم جدید با حمایت ایالات متحده.

در حالی‌که هر پنج طرح بزرگ منطقه‌ای فوق بیان‌کننده دیدگاه‌های مختلف در مورد جاده ابریشم است، اما آن‌ها منحصر به فرد و بدون ارتباط با یکدیگر نیستند. این طرح‌ها در پی گسترش آگاهی و تلاش منسجم، می‌توانند یک‌دیگر را تقویت و به‌طور هم‌زمان به‌عنوان «نیروی محرک» در حمایت از رشد بخش خصوصی، ایجاد شغل و همگرایی اقتصادی در سراسر اوراسیا و فراتر از سرحدات آن عمل کنند. علاوه بر این، با توجه به پیوند این طرح‌ها با موقعیت افغانستان، به‌عنوان معبر سنتی حمل‌ونقل شرق و غرب، شمال و جنوب؛ تحقق هر یک از این طرح‌ها وابسته به ثبات افغانستان و همکاری با آن است.

براساس دیدگاه منطقه‌ای افغانستان، هر یک از این طرح‌ها در ماهیت مکمل یکدیگراند. در پی اتصال جاده ابریشم دهلیز شرق به غرب با مسیر سنتی دهلیز شمال به جنوب، مابقی منطقه به پتانسیل کامل احیای جاده ابریشم از طریق افغانستان به‌عنوان محور تجارت و مرکز حمل‌ونقل منطقه‌ای پی خواهند برد.

اما طلسم افغانستان منحیث محور تجارت و مرکز حمل‌ونقل منطقه‌ای در موقعیت آن نهفته است. افغانستان در موقعیت استراتژیک شاهراه تجاری و همیشه در حال گسترش طرح‌های جاده ابریشم اوراسیا قرار گرفته است، که ماهیت، نوع تعامل و ارتباط با این طرح‌های بزرگ منطقه‌ای قرار ذیل تشریح می‌گردند:

۱ ـ کمربند اقتصادی جاده ابریشم (Silk Road Economic Belt):

این طرح بلندپروازانه توسط رئیس‌جمهور چین، شئی جئوپینگ در سپتامبر سال گذشته طی یک سخنرانی در شهر آستانه قزاقستان پیشنهاد شد.

کمربند اقتصادی جاده ابریشم به‌دنبال گسترش روابط نزدیک‌تر اقتصادی و همکاری‌های دوجانبه بین کشورهای اوراسیا برای پرداختن بالای مسائل ذیل شکل گرفته است: تقویت روابط سیاسی، بهبود ارتباطات جاده‌ای، افزایش تسهیلات تجارت، افزایش خدمات انتقال پولی و تقویت مبادلات مردم با مردم.

کمربند اقتصادی جاده ابریشم به‌دنبال تقویت روابط اقتصادی چین با بیست کشور آسیایی- اروپایی، به‌شمول افغانستان است. جمعیت این حوزه نزدیک به سه میلیارد نفر بوده و با مساحت نزدیک به ۵۰ میلیون کیلومتر مربع، سرشار از منابع انرژی، مواد معدنی، فرصت‌های گردشگری، فرهنگ غنی و زمین‌های حاصل خیز برای زراعت است.

تا به امروز، موافقت‌نامه «کمربند اقتصادی جاده ابریشم» میان ۲۴ شهر از هشت کشوری که در مسیر این کمربند قرار دارند جهت گسترش همکاری، توسعه و رفاه منطقه‌ای به امضا رسیده است.

۲ ـ دهلیز ترکیه یا جاده ابریشم مدرن (Modern Silk Road):

این طرح افغانستان را به‌عنوان پل در «قلب آسیا» برای اتصال آسیای جنوبی، آسیای مرکزی و شرق میانه معرفی کرده است. افغانستان در این ارتباط می‌تواند بازیگران بزرگ اقتصادی در امتداد مسیرهای تجاری شرق- غرب و شمال- جنوب شامل چین، روسیه، هند و ترکیه را با هم‌دیگر وصل کند. ترکیه با طرح این مسیر در نظر دارد جاده‌ها و راه آهن‌های موجود را توسعه بخشد، زیربناهای حمل‌ونقل جدید را تاسیس کند و موانع تجاری قاره‌ای حمل‌ونقل بین ترکیه، قفقاز جنوبی، آسیای مرکزی و افغانستان را حذف کند.

در ارتباط با جاده ابریشم مدرن، ترکیه در اکتوبر سال گذشته اتمام خط راه آهن مرمره و تونل تحت‌البحری تنگه بوسفارس بین اروپا و آسیا را جشن گرفت. هم‌چنین انتظار می‌رود که پروژه راه آهن قارص- تفلیس- باکو تا ختم سال جاری با گرجستان و آذربایجان نیز به پایان برسد. هزینه این دو پروژه در کنار یکدیگر ۴.۵

میلیارد دالر برآورد شـده است. این پروژه ظرفیت آن را دارد که افغانسـتان را در آینده از طریق جاده و راه آهن با ترکمنسـتان، به‌دنبال آن از طریـق دریا به آذربایجان وصـل کند. این طرح در حال حاضر به‌عنوان راه لاجورد افغانستان نیز یاد می‌شود و هم‌اکنون وزارت امور خارجه افغانسـتان در حال رایزنی با کشـورهای ترکمنسـتان، آذربایجان، گرجسـتان و ترکیه بـالای ایجاد توافق‌نامه پنج‌جانبه آن می‌باشد.

۳ ـ پروژه شمال ابریشم (Silk Wind):
این پروژه منـوط به تلاش‌های قزاقسـتان، آذربایجان، گرجستان و دولت ترکیه است که در نوامبر سال ۲۰۱۲ آغاز شده و به‌عنوان شمال ابریشم و یا نسیم ابریشم یاد می‌گردد. هدف آن ایجاد سیستمی با سرعت بالا، همراه با کانتینرهای چندمنظوره برای حمل‌ونقل محموله‌ها بین کشورهای اروپا، قفقاز و آسیا است.
قطارهای حامل کانتینرها به‌صورت دست‌نخورده از مبدا در شـرق قزاقسـتان به مقصد نهایی در بندر مارسـین در جنوب ترکیه با حداقل توقف انتقال داده می‌شـوند. کشـورهای شـرکت‌کننده تلاش دارند تا یک سیستم تعرفـه واحد برای حمل‌ونقل کالا و هم‌چنین سیسـتم گذرگاه‌های سـاده مـرزی از طریق به اشـتراک‌گذاری اطلاعات بین مقامات و خطوط آهن معرفی کنند.
در چارچوب طرح حمل‌ونقل دهلیز اروپا، قفقاز، آسـیا؛ پروژه شـمال ابریشـم تلاش دارد حجم تجـارت میان چین، اروپا، کشـورهای آسـیای مرکزی و حوزه دریای خـزر را به‌صورت مسـتقیم افزایش دهد. پروژه شـمال ابریشـم ظرفیت بالقوه برای پیوند افغانسـتان از طریق ارتباطات جاده و راه آهن جدید در دو کشور ازبکستان و ترکمنستان را دارد.

۴ ـ جاده دریایی ابریشم (Maritime Silk Road):
در جنوری سـال گذشـته در پکن، یک هیات بلندپایه متشکل از شورای همکاری خلیج فارس و رهبران چینی در مورد همکاری جاده دریایی ابریشم مذاکره کردند.
طرح جاده دریایی ابریشـم به‌گونه‌ای تنظیم شـده که اقیانـوس آرام، اقیانـوس هنـد و اقیانـوس اطلس را به یک‌دیگر متصل می‌سـازد و انتظار می‌رود تا در قرن ۲۱ شرق میانه نیز به جاده دریایی ابریشم وصل گردد.
به‌طور خلاصه، این طرح بـا هدف احیای نقش تاریخی شبه‌جزیره عربستان و خلیج فارس در پیوند آسیا، آفریقا و اروپا فعالیت می‌کند. تا زمان افزایش قدرت دریایی اروپا در قرن شانزدهم، تاجران عرب این مناطق مهم را تحت سلطه خویش داشته‌اند.

۵ ـ طرح جاده ابریشم جدید (New Silk Road):
طرح جاده ابریشم جدید در جولای ۲۰۱۱ در شهر چنای هند به آرمان توسعه افغانستان باامن، باثبات و مرفه شکل گرفت.
تحقق چنین طرحی تنها در چارچوب یک منطقه باثبات و مرفه از طریق تسـهیل بخش اقتصاد خصوصی کشور و همگرایـی اقتصـادی منطقه‌ای بین آسـیای مرکزی و جنوبی میسـر اسـت. در یک رهیافت عملی‌تر، ایالات متحده ترکیبی از میکانیزم‌های «سخت»، مقررات اصلاح شـده «نرم» و اقدامات ظرفیت‌سـازی را در چهار حوزه زیر تحت طرح جاده ابریشـم جدید حمایت کرده است: انرژی، تجارت و حمل‌ونقـل، گمرکات و مرزها، و روابط مردم با مردم.
به‌عنوان مثال، از سـال ۲۰۰۲، دولـت امریکا میلیاردها دالـر را در حوزه حمل‌ونقل، انـرژی، آب و ارتباطات در آسیای مرکزی و جنوبی کمک کرده است. بیش از ۳۰۰۰ کیلومتر از جاده‌های افغانسـتان توسط کمک‌های مالی ایالات متحده امریکا اعمار و یا بازسـازی شـده است و میلیاردهـا دالر دیگر را در حوزه مشـوره‌دهی، برق آبی، خطـوط آبی و خطوط انتقال برق در سراسـر منطقه به مصرف رسانیده است.
طرح‌های منطقه‌ای فوق انعکاس‌دهنده مفاهیم مختلف در مورد احیای جاده ابریشـم اسـت. کشورهای منطقه می‌تواننـد با تلاش‌هـای آگاهانه و منسـجم هم‌دیگر را تقویت کرده و به‌صورت هم‌زمان به‌عنوان نیروی محرک بـا حمایت بخش خصوصـی، اشـتغال‌زایی و همگرایی اقتصادی در سراسـر سرزمین اوراسیا و فراتر از آن عمل کنند. علاوه بر این، براساس موقعیت افغانستان در تقاطع سنتی حمل‌ونقل شـرق و غرب، شمال و جنوب؛ تحقق هـر یک از این طرح‌ها به ثبات و همکاری با افغانسـتان وابسته است.
افغانسـتان از مراحل انتقال سیاسـی و نظامی موفقانه گذشت و در حال گذار به مرحله اقتصادی است. زمانی‌که افغانستان در امور بازسازی و تأمین امنیت برای مردم خود موفق شود، می‌تواند موجب رفاه خود و منطقه گردیده و باعث تأمین منافع برای جامعه بین‌المللی نیز گردد.

شمال دو برابر کل افغانستان رشد اقتصادی داشته است

کارشناسان اقتصادی در نشستی در شمال کشور که از سوی دفتر رسانه‌ای بلخ برگزار شده بود گفتند که شمال کشور نسبت به کل افغانستان در ده‌سال گذشته رشد اقتصادی نزدیک به دو برابری را تجربه کرده است.

این کارشناسان به این باورند که ولایات شمال و به‌ویژه ولایت بلخ از پناسیل‌های بلند اقتصادی و سرمایه‌گذاری برخوردارند و اگر بخش‌های اقتصادی درست اولویت‌بندی می‌شد، امروز یک منطقه بزرگ اقتصادی نه تنها در سطح کشور که در سطح منطقه می‌داشتیم. آن‌ها به این باورند که چالش‌های مختلفی باعث شده که اقتصاد بلخ بیشتر وارداتی و وابسته به تولیدات خارجی شود.

شمال کشور در کل ۱۵ درصد خاک کشور را تشکیل می‌دهد که نزدیک به ۲۰ درصد جمعیت را در خود جا داده است ولی سهم شمال در عاید سرانه کل کشور تنها ۱۸ درصد است.

حسین‌علی محرمی، استاد دانشگاه و مشاور اداره حمایت از سرمایه‌گذاری یا آیسا می‌گوید: «خوشبختانه رشد اقتصادی ولایت بلخ و شمال کشور در کل در حدود دو برابر رشد اقتصادی کل کشور بوده است، رشد اقتصادی کل کشور ۱۱ درصد بوده است در حالی‌که رشد شمال ۲۰ درصد برآورد شده است ولی متاسفانه این رشد اقتصادی اولولیت‌بندی نشده و شمال به‌سوی یک اقتصاد خودکفا نرفته است.»

آقای محرمی هم‌چنان می‌گوید که در شمال کشور ظرفیت‌های زیادی برای رشد اقتصادی وجود دارد که اگر درست مدیریت شود می‌توان به قله‌های بلند رشد و توسعه اقتصادی رسید.

او هم‌چنان افزود: «شهرهای ما در شمال رشد خوبی داشته‌اند و وضعیت واردات نیز به‌گونه خوبی به پیش رفته است ولی ما هنوز هم نمی‌توانیم که حتی مواد خیلی ساده را بسته‌بندی و پروسس کنیم.»

حسین‌علی محرمی اضافه کرد: «ظرفیت‌های زیادی در شمال کشور برای رشد اقتصادی بیشتر و پایدارتر داریم مثل دسترسی شمال به منابع انرژی از آسیای میانه و داخل کشور و تولید زراعتی خوب شمال که باید به‌صورت درست مدیریت شود و استفاده‌های بهینه گردد.»

او افزود: تولید میوه خشک شمال کشور در سال‌های ۲۰۰۳ و ۲۰۰۴ در حدود ۴- ۵ درصد صادرات کشور را تشکیل می‌داد ولی حالا نزدیک به ۵۰ درصد کل صادرات میوه خشک کشور از شمال صادر می‌گردد؛ شمال کشور نزدیک به ۷۷ درصد کل گندم کشور را تولید می‌کند ولی هنوز هم در همین شمال آرد از خارج وارد می‌گردد؛ پوست قره‌قل شمال با بهای ۲۵۰ افغانی در هر جلد به خارج صادر می‌شود در حالی‌که همین پوست با بهای ۱۵ دالر در هر فوت مربع دوباره به کشور وارد می‌شود.

او چالش‌های زیادی را سد رشد بیشتر و پایدارتر اقتصادی شمال کشور دانسته می‌گوید: یکی از چالش‌های عمده فراروی رشد اقتصادی در شمال کشور نبود پالیسی‌های واحد و یکسان وزارت‌خانه‌های مختلف در عرصه رشد شهرها و روستاها می‌باشد؛ وزارت انکشاف دهات یک پالیسی دارد در حالی که وزارت تجارت پالیسی دیگری و پارلمان کشور از هر دو بی‌خبر.

وی هم‌چنان اضافه کرد: چالش بزرگ دیگر نبود هماهنگی میان بخش‌های بزرگ و کوچک سرمایه‌گذاری‌های خصوصی در شمال کشور است. چرا که این دو قطب اقتصادی به‌گونه درست با هم همکاری و هماهنگی ندارند و هر کدام با یک‌دیگر به رقابت می‌پردازد و شرکت‌های بزرگ فقط به منافع آنی و واردات می‌اندیشند تا سرمایه‌گذاری در بخش‌های پروسس و صنعت.

آقای محرمی گفت: بر بنیاد آمارهای ارایه‌شده از سوی اداره آیسا در یک دهه گذشته در شمال کشور و به‌ویژه در بلخ ۲۷۴۱ شرکت راجستر شده است که از این میان ۱۳۳۳شرکت یا ۴۸ درصد آن‌ها در بخش ساختمانی کار کرده‌اند و تنها ۴۸۸ شرکت دیگر در بخش‌های صنایع و پروسس مواد خام به کار مشغول بوده‌اند که تعداد زیادی از شرکت‌های فعال در عرصه‌های پروسس و صنایع کوچک بعد از گذشت مدت زمانی، ورشکست شده‌اند.

در همین حال استاد محمدحکیم صاحب‌زاده، استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه بلخ به این باور است که شمال کشور با داشتن ظرفیت‌های خوب تجارتی و اقتصادی و هم‌چنان امنیت خوب می‌تواند بازیگر خوبی در بخش اقتصادی در منطقه باشد.

آقای صاحب‌زاده به این باور است که دولت به‌گونه درست از سرمایه‌گذاری‌های کوچک و بزرگ در شمال حمایت نکرده است که اگر می‌کرد امروز شمال کشور اقتصادی شکوفاتر از این می‌داشت.

استاد صاحب‌زاده می‌گوید: در شمال کشور و به‌ویژه در ولایت بلخ بیشترین نیروی کار جوان در بخش‌های خدمات دولتی و خصوصی مشغول به کار است در حالی سکتور بزرگ اقتصادی زراعت از نبود کدر و متخصص رنج می‌برد ولی دولت هیچ توجهی به این عرصه‌ها ندارد. او به این باور است که دولت افغانستان برای رشد پایدار درشمال و کل کشور نیاز به آموزش کدرهای متخصص و کارآزموده دارد و باید انستیتوت‌های مسلکی را گسترش بدهد.

آقای حکیم صاحب‌زاده گفت: شرکت‌های بزرگ تجارتی و دولت باید از صنایع و سرمایه‌گذاری‌های کوچک حمایت‌های دوامدار کند تا سرمایه‌های کوچک در رشد اقتصادی سهم خود را ادا کنند.

از سویی هم عبدالستار بیگزاده، رئیس اتحادیه قالین‌بافان شمال می‌گوید: اقلام صادراتی شمال کشور به خارج و کشورهای همسایه قاچاق می‌شوند و سود اصلی را کشورهای همسایه ما از تولید داخلی ما می‌برند ولی دولت هم‌چنان بی‌توجه است.

او هم‌چنان افزود: قالین شمال کشور که یک قلم مهم صادراتی است به نام کشورهای همسایه ما در بازارهای جهانی به فروش می‌رسد در حالی‌که باید به نام افغانستان صادر شود و سود آن به خزانه ملت ما برود.

شمال کشور مزیت نزدیک بودن به آسیای میانه و منابع انرژی داخلی و خارجی و هم‌چنان امنیت خوب را دارد که جذابیت‌های زیادی را برای سرمایه‌گذاری بیشتر به‌وجود می‌آورد.

قرارداد حوزۀ نفتی آمو به ضرر افغانستان است

قرارداد حوزه نفتی آمو به ضرر افغانستان است
شماری از مقام‌های پیشین وزارت معادن و پترولیم و کارشناسان معادن می‌گویند که قرارداد حوزه نفتی آمو دریا، خلاف معیارهای بین‌المللی به امضا رسیده و به ضرر افغانستان می‌باشد.
حوزه نفتی آمو، یکی از شش حوزۀ بزرگ نفتی کشور است که بخش‌هایی از ولایات فاریاب، سرپل و جوزجان را در بر می‌گیرد. بر پایۀ مطالعات صورت گرفته، این حوزه حدود ۸۰ میلیون بیرل تیل دارد که حدود ۸۴ سال پیش، توسط متخصصان سویدنی کشف شد.
در سال ۱۳۹۰ هجری خورشیدی، قرارداد استخراج نفت از این حوزه بین دولت افغانستان و شرکت ملی نفت چین و شرکت وطن‌گروپ، به امضا رسید.
اما اکنون، شماری از مقام‌های وزارت معادن و کارشناسان امور معادن می‌گویند که امضای این قرارداد و چگونگی اجرای آن، به زیان افغانستان بوده و این قرارداد، بر خلاف نمونه‌های مشابه آن در دیگر مناطق جهان صورت گرفته و نیاز به بازبینی دارد.

چگونگی قرارداد و منافع دو طرف

قرارداد حوزه نفتی آمو، نخستین قرارداد نفتی در کشور می‌باشد که تاکنون به امضا رسیده است و مطابق آن، شرکت نفت چین و شرکت داخلی وطن‌گروپ در جریان ۲۵ سال نفت این حوزه را استخراج خواهند کرد.
اما مقام‌های سابق وزارت معدن می‌گویند که این کار، به ضرر افغانستان بوده است.
محمداکرم غیاثی معین پیشین وزارت معادن و پترولیم، در مقاله‌ای که از سوی برخی رسانه‌ها به نشر رسید، در مورد این قرارداد ابراز نگرانی کرد.
در این مقاله آمده است که روند داوطلبی و عقد قرارداد سه بلاک نفتی قشقری، بازار کمی و زمردسای (حوزه آمو) به طور غیرشفاف و در تضاد با قانون نفت و گاز افغانستان صورت گرفته است.
به گفتۀ وی، مطابق قوانین نافذه کشور، از پالیسی‌های اقتصادی دولت مبنی بر جلب سرمایه‌گذاری و سپردن معادن به سکتور خصوصی استقبال و پشتیبانی می‌گردد؛ مشروط بر اینکه قراردادها و بهره‌برداری از معادن با نظرداشت اولویت‌های اقتصادی، اهمیت و ارزش معادن، ظرفیت‌های مسلکی و تخصصی در خصوص درک و فهم منابع استراتژیک کشور به طور شفاف در پرتو قوانین طرح شده و حفظ بیشتر منافع ملی انجام پذیرد.
غیاثی گفته است: "سپردن سه بلاک نفت‌دار همزمان برای یک شرکت (مختلط) سؤال‌برانگیز و مایه نگرانی است و در شرایط موجود، می‌تواند خطر بزرگی را برای ازدست‌دادن منابع معدنی کشور داشته باشد، که به کمیت بسیار وسیع و عجولانه بدون رعایت اصول علمی، مسلکی و تجارب کشورهای پیشرفته، کمبود ظرفیت‌های لازم تخنیکی صورت می‌گیرد."
بر پایه معلومات این مقام پیشین وزارت معادن، امتیاز بیشتر در این قرارداد به شرکت استخراج‌کننده داده شده که شامل بیش از ۴۰ درصد عاید آن می‌شود؛ در حالیکه در کشورهای دیگر ۱۰ تا۲۰ درصد به شرکت استخراج‌کننده تعلق می‌گیرد.
ابراهیم عادل وزیر پیشین وزارت معادن و پطرولیم نیز گفت که قرارداد این حوزه نفتی، به ضرر افغانستان بوده است. به گفته وی، حوزه‌های نفتی که قبلا مطالعه و کشف شده باشند، باید ۸۰ درصد حق‌الامتیاز به دولت و ۲۰ درصد آن به شرکت استخراج‌کننده اختصاص یابد و اگر این کارها قبلاً در مورد ساحات نفتی صورت نگرفته باشد، سهم دولت بین ۵۰ تا ۶۰ درصد می‌باشد.
انجنیر حبیب‌الله شریفی کارشناس امور معادن نیز گفت که عقد قرارداد حوزه نفتی آمو دریا، در شرایط کنونی به نفع افغانستان نیست. وی گفت: "عایدی که از طریق قرارداد و استخراج نفت از این حوزه به بودجه افغانستان می‌آید، نسبت به قراردادهای نفت در دیگر کشورهای دنیا خیلی ناچیز می‌باشد."
برپایه معلومات وی، در قراردادهای مشابه در دیگر کشورهای جهان، بین ۸۰ تا ۹۰ درصد سهم کشورها و بین ۱۰ تا ۱۵ درصد سهم شرکت‌های استخراج‌کننده می‌باشد؛ اما در قرارداد حوزه آمو، سهم افغانستان ۶۰ درصد و بیش از ۴۰ درصد سهم شرکت مختلط چینی و افغان می‌شود.
به گفته شریفی، مرحله کشف و مطالعه حوزه نفتی آمو دریا قبلاً توسط روس‌ها تکمیل شده بود. وی مدعی شد که چگونگی این قرارداد نشان می‌دهد که با وجود کارهای صورت گرفته توسط روس‌ها، وزارت معادن و پطرولیم بخاطر امتیازدهی به شرکت ملی نفت چین و وطن‌گروپ مربوط راتب پوپل (پسر کاکای حامد کرزی، رئیس‌جمهور سابق)، دوباره قراردادی در این زمینه با این شرکت مختلط امضا کرد.
جاوید نورانی کارشناس امور معادن نیز گفت که این قرارداد، به نفع مردم و دولت افغانستان نیست. وی افزود: "متن این قرارداد طبق استاندردهای بین‌المللی ترتیب و به امضا رسیده؛ اما شرکت ملی نفت چین و وطن‌گروپ، نتوانسته بخشِ عظیمی از این قرارداد را عملی سازد."
به باور وی، فعلاً وضعیت استخراج و تعهدات دیگری که در این قرارداد ذکر شده است، در حالت بدی قرار دارد و یا اجرا نشده است و تا زمانی که نظارت درست بر کارکرد این شرکت‌ها وجود نداشته باشد، هرگز وضعیت بهتر نخواهد شد.
وی افزود: «بخش بزرگی از مواردی که در این قرارداد آمده، تاکنون از سوی این شرکت‌ها اجرا نشده است؛ از جمله ایجاد تصفیه‌خانه در داخل افغانستان که منفعت زیادی برای کشور دارد و حتی باعث می‌شود که قیمت مواد نفتی در داخل کشور کاهش یابد.»
در همین راستا، عباس ابراهیم‌زاده نماینده ولسی جرگه نیز گفته است که قرارداد حوزه نفتی آمو با شرکت ملی نفت چین و وطن‌گروپ، خلاف منافع ملی است و رئیس‌جمهور و رئیس اجرایی باید دراین مورد تصمیم بگیرند. ابراهیم‌زاده، مدعی شد که این قرارداد، بنابر دخالت شماری از افراد صاحب نفوذ صورت گرفته است و باید به آن رسیدگی شود.
زمری کامگار رئیس پالایشگاه (تصفیه‌خانه) نفت کام نیز گفت با وصف اینکه نفت خام از این حوزه استخراج می‌شود؛ اما شرکت وی نفت موجود را از دست دوم و از طریق شرکت وطن‌گروپ مربوط به راتب پوپل در دوبی خریداری می‌کند. به گفتۀ وی، هرگاه افراد بلندپایه حکومتی در این معدن سهیم نمی‌بودند، این وضعیت پیش نمی‌آمد.
عبدالجلیل جمرانی سرپرست ریاست عمومی پطرولیم وزارت معادن و پطرولیم گفت که قرارداد حوزه نفتی آمودریا با شرکت ملی چین و وطن‌گروپ، طبق معیارهای بین‌المللی و به نفع افغانستان می‌باشد. وی افزود: "دولت افغانستان با عقد این قرارداد، منفعت بیشتری نسبت به اکثر قراردادهای نفتی که در سطح منطقه صورت گرفته است، به دست می‌آورد."
جمرانی افزود: "چهار منبع عایداتی داریم در این پروژه: یکی آن حق‌الامتیاز است که از نفت استخراج شده ۱۵ درصد اخذ می‌کنیم، دوم ۶۵ درصد مفاد این پروژه به افغانستان تعلق می‌گیرد، و سوم مالیه بر سود شرکت

(اســتخراج‌کننده) می‌باشــد که مطابق قانون مالیات بر عایدات در افغانستان به دست می‌آید."
بنابر معلومات این مقــام وزارت معادن، هرگاه این موارد (مفاد افغانستان) جمع گردد، سهم افغانستان ۷۵ تا ۸۰ درصد می‌شود و بین ۲۰ تا ۲۵ درصد برای شرکت باقی می‌ماند.
افزون براین، بــه گفته وی؛ چهارمین منبع عایداتی این اســت که وزارت مالیه از درصد باقی‌مانده، برای شرکت نیز مالیه می‌گیرد و به این ترتیب، در نهایت مفاد شرکت استخراج‌کننده بین ۱۵ تا ۲۰ درصد می‌شود.

با وصف این، نامرده تأیید کرد که شــرکت مجری طرح، برخی کارهای خود را مطابق با قرارداد صورت گرفته اجرا نمی‌کند. وی گفت: «ما تا اکنون چندین‌بار این شــرکت را به‌خاطــر ســهل انگاری‌هایش در ایــن زمینه جریمه کرده‌ایم.»
جمرانــی تصریح کرد که وزارت معادن، هر ســال با یک شــرکت خارجی قــرارداد می‌کند تا از کارکرد شــرکت استخراج‌کننده نفت، نظارت و گزارش آن را تهیه کند.

چالش‌های فراروی اجرای این پروژه

•چالش‌های امنیتی

در حال حاضر ۳۵۰ تن از نیروهای خاص در زمینه تأمین امنیت حوزه نفتی آمو گماشــته شــده‌اند و در ساحات مربوط حضور دارند؛ اما با وصف آن مســئولان این حوزه نفتی، در این زمینه ابراز نگرانی می‌کنند.
انجنیر محمدحسین جواد عضو تیم حوزه نفتی آمو گفت: "قبــل از انتخابات (۱۶ حمل ۱۳۹۳) نفت را اســتخراج می‌کردیــم؛ امــا مشــکلات امنیتی و همچنان مســائل انتخاباتی سبب شد تا تمام روند متوقف شود."
وی افزود: "قبلاً شرکت مجری، روزانه درحدود ۳۰۰ تن نفت را اســتخراج و به فروش می‌رســاند؛ اما فعلا تولید متوقف است و این شرکت همه روزه زیان می‌کند."
باشندگان محل نیز با ابراز نگرانی‌های مشابه می‌گویند که برخی مشکلات امنیتی به دلیل عدم به کارگیری مردم محل می‌باشد. محمد هاشــم از باشندگان مرکز ولایت ســرپل که محل سکونت وی از ســاحه استخراج نفت، حدود ۱۰ کیلومتر فاصله دارد گفت که بیشتر مردم بیکار هستند و این شرکت، برخلاف وعده‌هایش تعداد کمی از مردم محل را استخدام کرده است.

• مشکلات اداری

شــرکت ملی نفت چیــن و وطن‌گــروپ می‌گویند که ازبکستان اجازهٔ ورود نفت خام را که از این حوزه استخراج می‌شود، به داخل آن کشــور نمی‌دهد تا زمینه پالایش (تصفیه) آن فراهم شود.
یکتن از انجنیران شرکت ملی نفت چین که خواست نام وی فاش نشود، با بیان این موضوع گفت که انتقال نفت خام برای تصفیه به خارج از افغانســتان ضرور است؛ اما در این زمینه قراردادی در این راستا با ازبکستان صورت نگرفته است.
به گفتــهٔ وی، در حال حاضر مذاکراتی بین دو جانب در جریان است و انتظار می‌رود به زودی حل شود.
عبدالجلیل جمرانی سرپرســت رئیس عمومی پطرولیم وزارت معادن و پطرولیم نیز این مشــکل را تأیید کرد و گفت: "پالایشگاه‌هایی که ما برای تصفیه نفت خام داریم، از ظرفیت کافی برخوردار نیستند و نفت خام موجود، به دلیل غلظت زیاد، نیاز به پالایشگاه‌های بزرگ دارد."
به گفتهٔ وی، حکومت افغانســتان با ازبکستان مشکلات ترانزیتی دارد و وزارت تجارت و صنایع، باید این مشــکل را حل کند.
اما مســافر قوقندی ســخنگوی وزارت تجارت و صنایع می‌گوید که انتقــال نفت خام، مربــوط وزارت معادن و پترولیم می‌شــود و این وزارت، در این زمینه مسئولیتی ندارد و با ازبکســتان نیز در این راستا قرارداد امضا نکرده است.

• میزان پیشرفت پروژه

طبــق متن این قــرارداد، حوزه نفتی آمــو به پنج بلاک قشقری، بازار کمی، زمرد سای، آق دریا و انگوت تقسیم شده است که در سال نخست، از بلاک قشقری و انگوت ۱۵۰ هزار بیرل نفت شــروع می‌شود؛ تا سال چهارم که استخراج نفت از سه بلاک دیگر نیز آغاز می‌شود، میزان استخراج در یک روز به ۱۲۳۰۰ هزار بیرل خواهد رسید.
اما حبیب الله شریفی کارشناس معادن می‌گوید که بعد از گذشت دو سال از عقد این قرارداد، تاکنون بیشتر تعهد صورت گرفته دراین زمینه اجرا نشده است؛ روندی که به گفته مسئولان حوزه نفتی آمو دریا، به دلیل مانع‌تراشی ازبکستان بخاطر انتقال نفت خام و مسائل امنیتی، به طور کامل عملی نشده است.

•مشکلات محیط زیستی ناشی از روند استخراج

جاوید نورانی کارشناس امور معادن می‌گوید که باید در استخراج نفت از حوزه آمو، از تکنالوژی پیشرفته استفاده صورت گیرد تا اثرات منفی آن، بر محیط زیست کاهش یابد.
باشــندگان محل گفتنــد که آب‌های محیطــی وهوای ساحات نزدیک به حوزه نفتی، آلوده شده و گرد و خاک ناشــی از تردد در جاده ارتباطی به این حوزه نیز افزایش یافته است.

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
دارنده گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت
ISO 10004:2004
دارنده گواهینامه سیستم رضایتمندی مشتری
Metal Dig بخار گستر طبرستان
بخارگسترطبرستان
متال دیگ
WWW.METALDIG.COM
BOKHAR_GT@yahoo.com
تولید کننده :
دیگ بخار واتر تیوب
دیگ بخارفایر تیوب (عمودی، افقی)
دیگ بخار زغال سنگ سوز
دیگ روغن داغ
دیگ آب داغ
دیگ آبگرم
دی اریتور
فیلتر شنی
سختی گیر و...
کارخانه :مازندران، محمود آباد
شهرک صنعتی تشبندان، قطعه۱۳G
تلفن (۵خط): ۰۱۲۱-۳۱۴۳۲۹۰
تلفکس:۰۱۲۲-۷۳۳۴۴۲۸
نمایندگی کابل:سرک دهمزنگ
روبروی وزارت تحصیلات عالی - مجموعه آبی لاجورد
شرکت آشیانه سبز مشرق زمین- آقای قاسم رضایی
موبایل: ۰۷۸۱۴۱۶۱۴۰ - ۰۷۹۹۴۱۶۱۴۰
نمایندگی هرات: جاده بانک خون - بعد از چهارراه مهتاب - سمت چپ - شرکت ماندگار
آقای رحیمیان - موبایل ۰۷۹۹۲۰۹۹۶۸

Rollform.ir

SEPAHAN MOUOOD

WWW.ROLLFORM.IR

شرکت فنی و مهندسی

سپاهان موعود

طراح و سازنده انواع خطوط تولید لوله و پروفیل ۱ الی ۱۲ اینچ
خطوط پروفیل باز (چهارچوبی، نیشی، ریلی، تسمه، زد)
دستگاه های کشش لوله های دقیق
دستگاه بسته بندی لوله و پروفیل بصورت اتوماتیک
دستگاه پلیسه گیر و تست هیدرواستاتیک
طراح و سازنده خط برش طولی (نواربر)
دستگاه شیت کن سبک و سنگین ورق
طراح و سازنده غلتک های تولید لوله و پروفیل و مقاطع خاص
طراح و سازنده رول برگردان و یوک تخلیه کویل

Production Tube & pipe
Slitting Line
Tube Mill
Cut to Length
Decoiler & Feeder
Double Mandrel Uncoiler
Horizontal Strip Accumulator
N.C. Code Saw Cut Off
Rolls & Toolings
Pipe Hydro Test

آدرس کارخانه:اصفهان-شهرک صنعتی محمودآباد-خیابان ۲۲ . Tell:+983136616620.+989133158044.+989133263063
نمایندگی کرمان: سیرجان- بلوار سردارجنگل -روبروی اداره ارشاد . Tell:+983942235450.+989135997416
نمایندگی قزاقستان:آلمانی- خیابان گوگالیا- خیابان آیزوا . Tell:+7747-3729448.+7700-9308772

PEYMAN MACHINE.CO
DESIGNER OF INDUSTRIAL MACHINE

شرکت مهندسی **پیمان ماشین**

طراحی و ساخت انواع دستگاه های صنعتی و ماشین آلات فلز کاری

*گیوتین هیدرولیک ، به طول های ۲ الی ۹ متر جهت برش ورق ، به ضخامت های ۱ الی ۳۰ میلیمتر
*پرس برک هیدرولیک ، به طول های ۲ الی ۱۴ متر تا ظرفیت ۱۲۰۰ تن
*برش CNC هوا گاز و پلاسما
*صاف کن و تابگیر ورق
*پرس های کششی

پرس برک ۳ متری ۲۵۰تن

ساخت پرس برک ۱۴ متری ۱۲۰۰ تن برای اولین بار در ایران

ساخت گیوتین ۹ متری برای اولین بار در ایران

برش اتوماتیک هوا گاز و پلاسما

پرس برک برقی ۳/۱ متری برای اولین بار در ایران

پانچ ۱۵۰ تن هیدرولیک

آدرس : ایران – اصفهان–نجف آباد – شهرک صنعتی منتظریه – خیابان ۱۰۳ – پلاک۲۰
info@peymanmachine.com
peymanmachine@ymail.com
سایت: WWW.peymanmachine.com ایمیل:
تلفن: ۳-۲-۲۲۹۰۳۵۱-۰۹۸۳۳۱+ تلفکس: ۴۶۵ ۲۲۹۰-۰۹۸۳۱۱+

PEYMAN MACHINE

MINERAL MACHINERY
EDALAT

تجهیزات معدن
عدالت

تولید کننده کلیه تجهیزات و ماشین آلات معدنی و
وارد کننده انواع ژنراتورها و کمپرسورهای دیزلی و برقی
با گارانتی و خدمات پس از فروش و
صادر کننده به کشورهای مختلف

Tel: 03133608021
03133608091

fax: 03133608221

mob: 0913 111 0202
0913 111 3809

Manufacturer of total mineral machineries & Importer kinds of Generators & diesel and electrical compressors with Guaranty & services after sells & Importing stuff to different countries

email:Edalat.machinaryco@yahoo.com
site:www.Edalat-qts.com

آدرس: اصفهان، خمینی شهر، منطقه صنعتی،
خ حافظ غربی، تجهیزات معدن عدالت

آرگون صنعت توس

تولید کننده انواع :
مخازن دو جداره (نگهداری)
مخازن سه جداره (پروسس و نیمه پروسس)
مخازن حمل – دی اریتور
مبدل های حرارتی و برودتی صفحه ای
دستگاه های شیر سرد کن در ظرفیت ها و طرح های مختلف
آیس بانک ، کولین تاور و سردخانه های ثابت
تری بلندر
مخزن پخت پنیر پیتزا
اجرا، و راه اندازی خطوط لوله کشی کارخانجات لبنی و ...

www.argonsanattoos.com
argonsanattoos@gmail.com

مشهد – کیلومتر ۳ جاده مشهد قوچان – بین آزادی ۱۳۱ و ۱۳۳ قطعه چهارم
تلفن: ۰۵۱۳۶۶۵۸۵۲۷ تلفکس: ۰۵۱۳۶۵۱۳۵۱۵ مدیریت فروش: ۰۹۱۵۳۰۸۰۵۳۷ خدمات ۰۹۱۵۹۷۵۷۵۰۷

صنایع ماشین سازی حرفه و فن

HERFE & FAN
Industrial
Machine Productor
www.herfofan.com
info@herfofan.com

- ☑ Quality
- ☑ Warranty
- ☑ After sales service is our commitment.

- ☑ کیفیت
- ☑ ضمانت
- ☑ خدمات پس‌از فروش تعهد ما نسبت به شماست

اولین سازنـده ماشینهای دایـکات فـکی‌جلد کن کتاب (بیندر) تک گیره و سه گیره
uv فول اتومات و سلفون اتومات در ایران

Dyke's First Car Manufacturer Jaw, A Book Cover, Single Clamp, Three Clamp
Uv Full-automatic And Automatic In Cellophane.

بیندر سه گیره
TUES THE BINDER CLIPPER

بیندر تک گیره
SINGLE CLAMP BINDER

دایکات فکی در سایزهای مختلف
JAW DYKE IN DIFFERENT SIZES

uv فول اتومات
FULL AUTOMATIC

سلفون واتر بیس
LAMINATOR WATER BASE AUTOMATIC

شیت کن سلفون
SHEETER

Factory: Enghelab First Town, ghiyamdasht road,
20 km road khavaran, Tehran - Iran

Tel:+982136081919 Fax:+982136081920
Mobile:+989121439768

Center Office: No.7, Takapo Alley , Zahiroleslam St,
Baharestan Sq. Tehran - Iran

Tel:+982133992257 Fax:+9821-33974054
Mobile:+98912 2933118

HERFE & FAN

کارخانه : کیلومتر ۲۰ جاده خاوران، بعد از پمپ بنزین صحرا
جاده قیامدشت به حصار امیر ، اول شهرک انقلاب
تلفن : ۳۶۰۸۱۹۱۹ +۹۸۲۱ فکس : ۳۶۰۸۱۹۳۰ +۹۸۲۱
همراه : ۱۴۳۹۷۶۸ +۹۸۹۱۲

آدرس دفتر : میدان بهارستان ، خیابان ظهیرالاسلام ، کوچه تکاپو
پلاک ۷ ، طبقه دوم شرقی
تلفن : ۳۳۹۲۲۵۷ ۹۸۲۱ فکس : ۳۳۹۷۴۰۵۴ +۹۸۲۱
همراه : ۲۹۳۳۱۱۸ +۹۸۹۱۲

مینای سرخ شرق
شرکت صنایع چاپ و بسته بندی

با مجهزترین ماشین آلات و تکنولوژی چاپ سلفون در شرق کشور
این شرکت باتوجه به امکانات موجودکه عبارتند از :
دستگاه چاپ فلکسو ۸ رنگ با سیلندر در ام مرکزی و روتو(هلیو) ۷ رنگ
با تکنولوژی ۲۰۱۱ ایتالیایی،دستگاه لمینت ۳۰۰۰ SUPER COMBI ایتالیا،
٤ عدد دستگاه مجهز برش لفاف، دستگاه دوخت و پانچ،
هم اکنون آماده ارائه خدمات ذیل با برترین کیفیت ، بالاترین سرعت
به همراه قیمت مناسب می باشد:

- شروع همکاری با مشاوره فنی و اقتصادی بهترین و
مناسب ترین انتخاب برای چاپ لفاف بسته بندی محصول شما
با ماشین های چاپ فلکسوگراور و یا روتوگراور
- طراحی زیبا و دلنشین همراه همگام با سلیقه شما و نیاز محصولات
- فراهم نمودن سیلندر و کلیشه چاپ
با تکنولوژی دیجیتال با بهترین کیفیت ممکن
- چاپ انواع لفاف بسته بندی متناسب با سفارش شما
بر روی انواع PE،CPP،OPP و کاغذ ساده و متالایز
- چاپ انواع فیلم PVC و پلی استر توئیست
برای انواع شکلات تافی و محصولات مشابه دو سر پیچ
- چاپ فیلم PVC اسلیو شرینگ بر روی ظروف PET و دیگر مصارف
لمینت تک لایه و دولایه و سه لایه فیلم های گوناگون
- لمینت تخصصی ساشه های سس،
بسته بندی دارویی-بهداشتی و پاکت های آبمیوه

تلفن تماس:
۰۵۶ ۳۲۲۵۵۲۳۸-۹
۰۹۱۵ ۱۶۵ ۰۴۳۱

هزاره شهراب
Hezareh Shahrab

هزاره شهرآب
Hezareh Shahrab Company

هزاره شهرآب نامی نوین قدمتی دیرین

نیروها و متخصصین شرکت هزاره شهرآب فعالیت خود را بصورت تخصصی از سال ۱۳۷۸ آغاز نموده‌اند. این شرکت با بهره‌گیری از توان صنعتی و مهندسی در زمینه ساخت دستگاههای تصفیه آب با انجام پروژه‌های مختلف آب شیرین کن به روش اسمز معکوس قادر به پاسخگویی نیازهای انواع صنایع از جمله هتلها، کارخانجات لبنیات، کارخانجات یخ، فروشندگان آب معدنی، کارخانجات رنگ، شرکتهای نفتی واقع در عسلویه و ... بوده است.

با امید به برداشتن گامی مؤثر در راستای ارتقای سلامت جامعه

تولیدکننده دستگاه های آبشیرین کن صنعتی – خانگی
ظرفیت 5m³ /day الی 5000 m³ /day

Hezareh Shahrab Company
founded in 1378 by employing skillful and experienced employees. Hezareh Shahrab began operations as a producer of water treatment devices by performing different projects on desalinations using reverse osmosis methods. It has been able to responsible for demands of different industries such as, hotels, dairy products companies, ice companies, paint companies, mineral water sellers, and petroleum companies placed in Assaluyeh and so on, by using industrial and engineering capabilities.

Web: www.shahrabwt.ir
Email: info@shahrabwt.ir
Tel: 051-36039491-92
Fax: 051- 36039496
Mobail: 09156881622

Pourghazian's Crack Paint
pourghazian `трещины краски
pourghazian `çatlak boya
الطلاء صدع

ITCC

رنگ ترک سفید بر روی آستر مشکی
White Crack paint On Black Undercoat
9003

رنگ ترک گل ماشی بر روی آستر سفید
Yellow Iron-Oxide Crack paint On White Undercoat
1034

رنگ ترک اخرایی بر روی آستر سفید
Red Iron-Oxide Crack paint On White Undercoat
3013

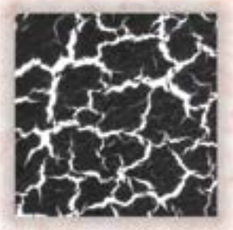
رنگ ترک مشکی بر روی آستر سفید
Black Crack paint On White Undercoat
9005

رنگ ترک سبز بر روی آستر سفید
Green Crack paint On White Undercoat
6004

رنگ ترک آبی بر روی آستر سفید
Blue Crack paint On White Undercoat
5022

رنگ ترک قرمز بر روی آستر سفید
Red Crack paint On White Undercoat
2002

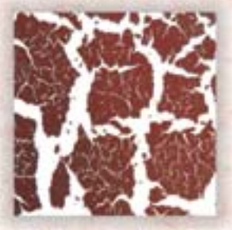
رنگ ترک قهوه ای بر روی آستر سفید
Brown Crack paint On White Undercoat
8016

رنگ ترک زرد بر روی آستر مشکی
Yellow Crack paint On Black Undercoat
1026

رنگ ترک آلبالویی بر روی آستر سفید
Red-Cherry Crack paint On White Undercoat
3004

رنگ ترک نارنجی بر روی آستر سفید
Orange Crack paint On White Undercoat
2005

رنگ ترک نقره ای بر روی آستر سفید
Silver Crack paint On White Undercoat
9022

رنگ ترک طلایی بر روی آستر سفید
Golden Crack paint On White Undercoat
1036

رنگ ترک مسی بر روی آستر سفید
Copper Crack paint On White Undercoat
2013

رنگ ترک اشرفی بر روی آستر سفید
Bronze Crack paint On White Undercoate
8029

رنگ ترک کاهی بر روی آستر سفید
Green-Golden Crack paint On White Undercoat
1000

Used on surfaces with different materials such as wood, metal, plastics, composites, leather, glass and ...

Asia Decorative Crack Paint Co. (Ltd.)

www.Crackpaint.com
Info@Crackpaint.com
P.O.BOX:14145/675 Tehran Iran

Head Office: (+98) 292 2473280
Fax:(+98) 292 2473279
Mobile:(+98) 912 1754065

radbeH
ALUMINUM STRUCTURES
شرکت سازه های آلومینیومی رادبه

توسعه فروش ، هنر مدیران
تخصص سالورا

اولین و تنها شرکت ایرانی با توان تولید سیل القایی مقوایی
به ضخامت ۱ میلی متر

سیل القایی پشت فوم ، پشت مقوا ، تک لایه (FOOD GRADE) ، آب بند غیر گاز بند و ...
برای انواع ظروف PVC , PET , PE , PS , GLASS

- جداشدن مقوا و فویل درزبندی بعد از عمل سیلینگ به صورت کامل
- قابلیت چاپ لوگو در وسط درب محصول یا چاپ به صورت رگباری بر روی فویل آلومینیوم یا مقوا
- قابلیت چاپ هولوگرام طبق درخواست شما بر روی فویل آلومینیوم
- توانایی تولید سیل القایی مخصوص محصولات خورنده؛مثل انواع سم ها انواع حلال ها ، برخی ترشی ها و ...
- بسته بندی مرتب شده (Sorting) داخل تیوپ

www.salura.ir
info@salura.ir
Tel:051 36021965-6 Fax: 051 36021967

radbeH
ALUMINUM STRUCTURES
شرکت سازه های آلومینیومی رادبه

توسعه فروش ، هنر مدیران ، تخصص سالورا

- بدون چاپ لاک شده مناسب برای ظروف PP،PS و لمینت شده با PET،PE،CPP
- چاپدار لاک شده مناسب برای ظروف PP،PS و لمینت شده با PET،PE،CPP
- چاپ شده یا بدون چاپ فویل آلومینیوم دولایه (پلی اتیلن دار)

نوع	کاربرد	نوع	کاربرد
لاک شده	مناسب برای ظروف PS	لمینت شده	لمینت با CPP
	مناسب برای ظروف PP		لمینت با PE
			لمینت با PET

www.salura.ir
info@salura.ir
Tel:051 36021965-6 Fax: 051 36021967

عبدالغفور باشنده مرکز ولایت سرپل، با بیان این موضوع گفت که این وضعیت سبب مشکلات زیادی شده و هیچ کس نسبت به آن پاسخگو نیست.

•عدم ساخت پالایشگاه نفت از سوی شرکت ملی نفت چین

مقام‌های وزارت معادن، هنگام امضای این قرارداد گفته بودند که شـرکت اسـتخراج‌کننده تا دو سال موادنفتی را به صورت خام از افغانسـتان خارج می‌سازند و پس از آن، با ساخته شدن پالایشگاه (تصفیه‌خانه) باید نفت در داخل افغانستان تصفیه شده و به فروش برسد؛ اما این کار تاکنون صورت نگرفته است.

اما در متن قرارداد، اصلاً به موضوع ایجاد پالایشگاه اشاره نشده است.

در سند دیگری که میان وحیدالله شهرانی وزیر پیشین وزارت معـادن و پطرولیم و مسـئولان شـرکت ملی پترولیـم چین و وطن‌گروپ به امضا رسـیده، بر ساخت پالایشـگاه بخاطر تصفیه نفت خام تأکید شده است. در این سند همکاری آمـده اسـت: "طرفین تمایـل دارند تا یک دسـتگاه تصفیه نفت (پالایشگاه) توسط شـرکت‌های ملی پترولیم چین و وطـن، جهـت پروسـس و تصفیه هایدروکاربن‌های مایـع، در داخل افغانستان به کار انداخته شود."

در این سند در مورد ظرفیت پا لا یشـگا ه اشـاره‌ای نشـده؛ اما در پایان این سند امضای وحیدالله شهرانی و مسئولان شرکت‌های یادشده وجود دارد.

انجنیر صدیق الله نیکبین کارشناس امور معادن گفت که ایجاد این پالایشـگاه، بسیار ضرور و به نفع کشور است و اگر شرکت استخراج‌کننده، از تعهدات خود فرار می‌کند، حکومت افغانسـتان باید در این زمینه اقدام و شـرکت دیگری را تشویق به انجام این کار کند.

در همین راستا انجنیر محمدحسین جواد عضو تیم حوزه نفتی آمو گفت که یک شرکت امریکایی به نام (افام کو) ابراز آمادگی کرده تا یک پالایشگاه در جوزجان بسازد.

وی افزود: "نزدیک به ۵۰ جریب زمین که بخاطر ساخت این پالایشگاه نیاز است، شناسایی شده و به زودی کار آن آغاز خواهد شد."

اما اسدالله خُرم رئیس شورای ولایتی سرپل نیز با انتقاد از اجرایی نشـدن بیشتر تعهدات شرکت ملی نفت چین و وطن‌گروپ، گفت که پالایشـگاه نفت به عنوان یکی از تعهدات اصلی این شرکت است که باید ساخته شود.

وی افزود: «ما دو درخواست داشتیم که شامل استخدام کارگران از این ولایت و ایجاد پالایشگاه می‌باشد که هردو، تا به حال عملی نشده است.» خُرم، هشدار داد در صورتی که این تعهدات عملی نشود، شاید برخی مشکلات در این راستا از سوی مردم ایجاد گردد.

شرکت مرغک (سهامی خاص)
Hy-Line
Hy-Line W-36 Day Old Parent Layer Chick
Hy-Line W-36 Day Old Commercial Layer Chick
بزرگترین تولید کننده جوجه یکروزه مادر تخمگذار و تخمگذار تجارتی در ایران
بزرگترین صادر کننده جوجه یکروزه تخمگذار در ایران
اولین و بزرگترین دارنده مرغ اجداد تخمگذار در ایران
نماینده انحصاری شرکت "های-لاین" در ایران
www.morghak.com
+98 (21) 44499 767

سرمایه‌گذاری‌های کوچک و متوسط، رفاه اجتماعی در پی دارد

ایالات متحده امریکا برای سرمایه‌گذاری‌های کوچک و متوسط در ولایت بلخ نزدیک به سه و نیم میلیون دالر کمک کرده است.

مسئولان در اداره تجارت و صنایع ولایت بلخ در شمال کشور از این کمک سه‌ونیم میلیون دالری امریکا برای سرمایه‌گذاری‌های کوچک و متوسط خبر داده می‌گویند که این کمک‌ها می‌تواند زمینه‌ساز سرمایه‌گذاری‌های بیشتر و بزرگ‌تر در کشور و به‌ویژه در بلخ گردد.

مسئولان در این اداره هم‌چنان بیان داشتند که اداره انکشافی بین‌المللی ایالات متحده امریکا به نام «آبادی» برای ۷ بخش مختلف از سرمایه‌گذاری‌های کوچک و متوسط در ولایت بلخ سامان آلات کاری توزیع می‌کند تا این سرمایه‌گذاران خودکفا شده و برای مردم اشتغال‌زایی کنند

به گفته مسئولان، سرمایه‌گذاران جدید شامل یک چاپخانه، دو مرکز تولید لباس، یک دستگاه فلزکاری، یک ورزشگاه زنانه و دو مرکز تولید محصولات رسانه‌ای می‌باشد که اسناد تجهیزات و وسایل برای مالکان آنان که از طرف اداره انکشافی ایالات متحده فراهم گردیده، تسلیم داده شده است.

شیراحمد سپاهی‌زاده، رئیس تجارت و صنایع ولایت بلخ در رابطه به این موضوع به خبرنگاران گفت: «اداره انکشافی ایالات متحده این تجهیزات و سامان آلات را با هزینه‌ی ۳.۴ میلیون دالر امریکایی برای سرمایه‌گذاران کوچک و متوسط فراهم ساخته است.»

آقای سپاهی‌زاده هم‌چنان با بیان این موضوع که این‌گونه سرمایه‌گذاری‌ها می‌تواند سبب رشد و خودکفایی سرمایه‌گذاران کوچک و متوسط شود، افزود: «توزیع و در اختیار قرار دادن این‌گونه وسایل در دست سرمایه‌گذاران کوچک و متوسط استقلالیت اقتصادی برای این‌گونه افراد سرمایه‌گذار است که از این طریق می‌توانند به خودکفایی دست پیدا کنند.»

بر بنیاد گفته‌های رئیس تجارت و صنایع ولایت بلخ هدف از توزیع این‌گونه سرمایه‌ها، از یک طرف آموزش و ارتقای تخنیکی در بخش سرمایه‌گذاری‌های کوچک و متوسط می‌باشد و از سوی دیگر می‌تواند آن‌ها را به خودکفایی برساند.

از سویی هم شماری از سرمایه‌گذاران که تحت حمایت اداره انکشاف بین‌المللی ایالات متحده امریکا قرار گرفته و تجهیزات و سامان آلات برای‌شان فراهم گردیده اظهار می‌دارند که این‌گونه برنامه‌ها در زندگی شغلی و اقتصادی آنان تغییرات زیادی به‌وجود خواهد آورد.

یک تن از این سرمایه‌گذاران کوچک گفت: «ما با این سرمایه‌های کوچک می‌توانیم که هم دارای اقتصاد خوب شویم و هم برای شماری از مردم زمینه‌های کاری را فراهم کنیم و برای جامعه خود خدمت نماییم.»

وی از دولت خواست که کمک‌های بیشتر جامعه جهانی را برای سرمایه‌گذاری‌های بیشتر در کشور جذب کند و در شهرهای امنی چون مزارشریف باید سرمایه‌گذاری بیشتر کند.

یکی دیگر از سرمایه‌گذاران که در بخش تولید لباس سرمایه‌گذاری کرده است می‌گوید که وسایل تسلیم داده شده برای آن‌ها خیلی مهم بوده و با آن می‌توانند سطح تولید خود را بلند برده هم به اقتصاد کشور کمک کنند و هم برای خانواده‌های خویش زندگی خوبی فراهم سازند.

در همین حال، عزیزالله نثار دانش‌آموخته‌ی اقتصاد به این باور است که افغانستان تا رسیدن به سرمایه‌گذاری‌های کلان راه درازی را در پیش دارد و دولت باید روی سرمایه‌گذاری‌های کوچک توجه بیشتری داشته باشد.

آقای نثار می‌گوید که سرمایه‌گذاری‌های کوچک است که به سرمایه‌گذاری‌های کلان می‌رسد و هیچ سرمایه‌گذاری کلانی یک‌شبه به میان نیامده است.

عزیزالله نثار گفت: «دولت افغانستان چون توان سرمایه‌گذاری‌های کلان را ندارد باید سرمایه‌گذاری‌های کوچک و متوسط را حمایت کند و سطح رفاه زندگی مردم را بلند ببرد.»

آقای نثار هم‌چنان با اشاره به رابطه میان اقتصاد و امنیت در کشور، افزود که جوامعی که سطح رفاه اقتصادی در آن جوامع بلند است ناامنی هم کم‌تر است چون مردم از وضعیت زندگی خود راضی می‌باشند.

گفتنی است که سرمایه‌گذاری‌های کوچک و متوسط فراوانی در کشور صورت گرفته است ولی بعد از چندی بساط آن برچیده شده که به باور آگاهان دلیل آن عدم حمایت درست دولت از این سرمایه‌گذاری‌ها بوده است.

سرمایه‌گذاری جوانان جامعه مهتاع اقتصاد

سرمایه‌گذاری بالای جوانان، امنیت اجتماعی، اقتصادی و... جامعه را تأمین کند

سرمایه‌گذاری بالای جوانان، امنیت اجتماعی، اقتصادی و... جامعه را تأمین کند

جدی شدن مشکلات اقتصادی، ادامه ناامنی و پاره‌ای از مسائل دیگر اجتماعی سبب شد تا انگیزه فرار جوانان از کشور بیشتر گردد.

اینکه چرا بسیاری از جوانان از کشور فرار می‌کنند علل مختلفی دارد که عمده‌ترین آن فقر و بیکاری است که دامن‌گیر نسل جوان این کشور شده است.

ادامه این حرکت‌ها باعث خواهد شد تا افغانستان بزرگترین نیروی کاری و سرمایه خود را در آینده‌های دور ونزدیک از دست بدهد.

این درحالیست که گزارش تازه صندوق جمعیت سازمان ملل متحد نشان می‌دهد که شصت درصد نفوس افغانستان را کمتر از سن بیست و پنج سال تشکیل می‌دهد و سرمایه‌گذاری روی جوانان می‌تواند زمینه توسعه اجتماعی واقتصادی را فراهم کند.

یافته‌های این گزارش تخمین‌زده است که تا پنج سال آینده افرادیکه در سن کار قرار خواهند گرفت به پنج میلیون نفر می‌رسد و این روند تا چهل سال آینده ادامه خواهد داشت.

در این گزارش آمده است کشورهای در حال توسعه که تعداد جوانان‌شان زیاد است می‌توانند اقتصاد شگوفا و پیشتاز داشته باشند به شرط اینکه در تحصیلات و سلامت جوانان خویش سرمایه‌گذاری سنگین کرده و از حقوق آنان محافظت کنند.

در این گزارش که به افغانستان کشور جوانان نام داده شد تأکید گردید در صورتی که به کاریابی و مشارکت جوانان در افغانستان توجه نشود، ممکن است این نیرو به‌جای توسعه به بی‌ثباتی و ناامنی این کشور کمک کند تا پنج سال آینده چهار میلیون تن به متقاضیان کار در افغانستان افزوده خواهد شد.

نماینده صندوق جمعیت سازمان ملل متحد در افغانستان گفته است ایجاد فرصت‌های کاریابی برای جوانان همراه با ادامه خدمات صحی و آموزشی باید در اولویت برنامه‌های دولت افغانستان باشد.

به گفته وی حکومت افغانستان تعهد خود را با تدوین پالیسی ملی جوانان نشان داده است، اما این ابتکار با طرح برنامه توسعه‌ای جامعه برای جوانان باید دنبال شود.

به اساس گزارش‌ها، بیکاری، مهاجرت‌های غیرقانونی، اعتیاد به مواد مخدر و مشکلات در بخش آموزش از موارد خوانده‌شده که با گذشت سیزده سال هنوز هم به عنوان مشکلات جدی در برابر جوانان افغان قرار دارند و اکنون

هم این روند در میان جوانان افزایش یافته است و از سوی هم دشمنان مردم افغانستان از این فرصت استفاده می‌کنند تا با تبلیغ‌های بیهوده شماری از جوانان را به صفوف‌شان جذب نمایند.

با وجودیکه در چند سال گذشته شماری از نهادهای خصوصی تحصیلی و آموزشی در جلب و جذب جوانان کارهایی را انجام دادند اما از دانش و اندوخته‌های این جوانان استفاده صورت نگرفته و برای آنان در تصمیم‌گیری‌های سیاسی کشور سهم داده نشده است و به همین منظور شبکه فعالان جوانان که برای دفاع از حقوق جوانان کار کرده و از حکومت وحدت ملی می‌خواهد تا برای جوانان در بخش‌های مختلف سهم داده شود.

این درحالیست که محمد اشرف‌غنی رئیس‌جمهور در نخستین روزهای کاری‌اش گفته بود که حکومت افغانستان فراهم ساختن زمینه کاریابی برای جوانان را در خط مقدم برنامه‌های کاری‌اش قرارداده است.

به گفته وی حکومت درنظر دارد میان بخش‌های سیاسی و اقتصادی مناسباتی را ایجاد کند تا از امکانات مالی این دوبخش برای بهبود زمینه کاری جوانان استفاده شود.

شماری از جوانان با انتقاد گفته‌اند که در سیزده سال گذشته کارهای اساسی و زیربنایی برای جوانان انجام نشده است که بتوانند وضعیت آنان را بهبود بخشد و سالانه هزاران جوان از نهادهای تحصیلات عالی و نیمه عالی فارغ شده اما بسیاری آنان با بیکاری و فقر مواجه می‌شوند.

آنان می‌گویند با وجود کمک‌های جهانی به افغانستان در سال‌های گذشته به این نسل که سرمایه کشور به حساب می‌آیند توجه جدی صورت نگرفته، فقط روی شعار از جوانان به عنوان یک نیرو استفاده شده است.

این جوانان می‌گویند که آمدن حکومت وحدت ملی امیدهای برای جوانان دست داده است تا حکومت وحدت ملی بتواند به خواست‌های جوانان رسیدگی کند و نگذارد که این سرمایه بزرگ مجبور به ترک کشور شوند یا با گروه‌های مخالف یکجا شوند و یا به مواد مخدر رو بیاورند.

اکنون مردم از حکومت وحدت ملی انتظار دارند تا به تعهدات که در عرصه‌های مختلف به خصوص به جوانان که بزرگترین سرمایه کشور را تشکیل می‌دهند داده است باید تلاش‌های را برای توقف روند فرار جوانان از کشور و برگشت دوباره آنانیکه رفته‌اند و زمینه کاریابی را مهیا سازد و سرمایه‌گذاری بالای این نسل می‌تواند، امنیت اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و رفاهی جامعه را تأمین و تضمین کند.

مصر کانال دوم سوئز را یک‌ساله می‌سازد

کانال سوئز از نمادهای مصر است. نمادی که برای مصری‌ها هم مایه مباهات است، هم بسیار سودآور.
بنابراین عجیب نیست که عبدالفتاح سیسی، رئیس‌جمهوری مصر تصمیم گرفته برای تکان‌دادن اقتصاد بی‌جان این کشور، یک کانال دیگر هم بسازد.
او کلنگ ساخت دومین کانال سوئز را ماه اوت سال گذشته زد، در مراسمی که نمایش میهن‌پرستی بود، با کبکبه و دبدبه بسیار. در حالی که جنگنده‌ها بالای سرش پرواز می‌کردند، وعده داد که کانال دوم «کانال رفاه» باشد.

محدودیت زمانی

اما همان آغاز کار به مشکل خورد. آب یکی از نقاط حفاری را گرفت. از آن بدتر ـ یا شاید بامزه‌تر ـ تمبرهای یادبود با تصویر کانال پاناما چاپ شد، کانالی که حدود ۱۱۰۰۰ کیلومتر با کانال مصری‌ها فاصله دارد.
بعد از این مشکلات اولیه کار راه افتاد، بدون وقفه در طول شبانه روز.
کانال سوئز اصلی سال ۱۸۶۹ افتتاح شد، ۱۰ سال بعد از آغاز ساختش. اما سیسی اعلام کرده این یکی را در یک سال می‌سازد.
مقام‌های مصری هم می‌گویند کار در زمان مقرر تمام می‌شود، و اولین کشتی می‌تواند اوایل اوت ۲۰۱۵ از کانال رد شود.

گذرگاه دو طرفه

کانال سوئز دریای مدیترانه را به دریای سرخ وصل می‌کند، و سریع‌ترین مسیر کشتی‌رانی بین اروپا و آسیاست. چیزی حدود ۷ درصد کل تجارت دریایی دنیا از این کانال انجام می‌شود.
از این گذشته کانال سوئز یکی از منابع اصلی درآمد ارزی مصر است.
زمانی که کانال دوم راه بیافتد، در حقیقت بخش‌هایی از مسیر دو طرفه می‌شود. در نتیجه زمان انتظار و عبور هم کمتر خواهد شد.
مقام‌های مصری می‌گویند کانال دوم ظرفیت آبراه موجود را دو برابر می‌کند، و در کمتر از ده سال درآمد کشور را تقریبا سه برابر می‌کند ـ از ۳،۵ میلیارد پوند در سال ۲۰۱۴ به ۱۳.۲ میلیارد پوند در سال ۲۰۲۳.
برنامه این است که علاوه بر ساخت کانال دوم، کرانه‌های این آبراه را هم به یک مرکز مهم لجستیک کشتی‌رانی بدل شود.

تولد دوباره

دولت مصر نام این پروژه را «رؤیای بزرگ مصر» گذاشته، نامی که ظاهرا مردم مصر هم پسندیده‌اند چون ظرف هشت روز هزینه ۸.۵ میلیارد دلاری ساخت آن را تأمین کردند.
مقام‌های مصری می‌گویند این پروژه فرای یک طرح توسعه و افزایش ظرفیت است ـ آن‌قدر که دریادار مهاب ممیش، رئیس بنیاد کانال سوئز آن را «تولدی دوباره» برای مصر می‌خواند.
می‌گوید: «بعد از این سه سالی که سخت‌ترین سه سال تاریخ ما بود، داریم مصری جدید می‌سازیم. پدران ما کانال سوئز را کندند، و ما کانال سوئز جدید را نه برای خودمان که برای آیندگان می‌کنیم، برای بچه‌ها و نوه‌هامان، برای همه دنیا.»
برای مصری‌ها نام سوئز از سال ۱۹۵۶ مترادف غرور ملی بوده. در آن سال جمال عبدالناصر کانال را از بریتانیایی‌ها و فرانسوی‌ها گرفت. اقدامی که حمله این دو کشور ـ و بعد از آن‌ها اسرائیل ـ را در پی داشت. در جنگ‌های اعراب و اسرائیل در ۱۹۶۷ و ۱۹۷۳ هم این آبراه نقشی اساسی داشت.
دریادار ممیش معتقد است کانال سوئز جدید هم در جنگ این دوران نقشی اساسی خواهد داشت. نامش را می‌گذارد «جنگ توسعه».

دسترسی محدود

برای این‌که جبهه‌های این جنگ را ببینیم ما را با قایق در مسیر گرداندند. ماشین‌آلات عظیم خاک‌برداری و کامیون‌هایی را که در کناره مشغول بودند نشان‌مان دادند ـ و البته گور سربازهای بریتانیایی را.
ماهی‌گیرها با قایق‌های بادبانی از کنارمان رد می‌شدند. یکی صیدش را هم بلند کرده بود ببینیم. آرام آرام وارد کانال جدید شدیم. بیست متر بیشتر جلو نرفتیم. سکوهای عظیم لایروبی مثل غول از آب بیرون زده بودند.
معمولا اجازه چنین بازدیدهایی را نمی‌دهند. کانال تحت نظارت شدید نظامی است و عملیات حفاری را واحدهای مهندسی ارتش هدایت می‌کنند.
بعد از بازدید شنیدیم که باز مشکل آب‌گرفتگی پیش آمده، این بار به‌خاطر ریختن یک پل. اما آن‌طور که مقام‌های مسئول می‌گفتند، کسی آسیب ندیده و کار هم به تأخیر نیافتاده.

جلوتر از برنامه زمانی

وزرای مصری معترفند که در این پروژه خیلی چیزها در خطر است، از جمله اعتبار بین‌المللی کشورشان.
اشرف سلمان، وزیر سرمایه‌گذاری مصر، می‌گوید «به نظرم این پروژه برای احیای اعتماد به نفس مصری‌ها حیاتی است. به همه دنیا نشان می‌دهد که مصر جدی است و از عهده کار برمی‌آید. کشور را به جایگاه قبلی‌اش برمی‌گرداند.» البته همه این‌ها در صورتی است که پروژه با موفقیت اجرا شود.
بعضی متخصصان بین‌المللی می‌گویند پنج سال طول می‌کشد. آقای سلمان اصرار داشت که در یک سال تمام می‌شود. می‌گفت: «سخت هست، اما نشدنی نیست. مردمی که در دو سال دو بار انقلاب می‌کنند از پس این کار هم برمی‌آیند. ما هر روز پیشرفت کار را می‌سنجیم. از قضا از برنامه زمانی جلو هستیم.»

اولویت‌های تخصیص بودجه

بعضی متخصصان به عملی بودن زمان‌بندی پروژه شک دارند، بعضی دیگر به ارقامی که به‌عنوان درآمد پیش‌بینی شده. حرف‌شان این است که معلوم نیست رشد جهانی کشتی‌رانی در سال‌های آینده به اندازه‌ای که مصری‌ها پیش‌بینی کرده‌اند باشد.
بعضی‌ها هم معتقدند بودجه‌ای که صرف ساختن این آبراه جدید می‌شود، می‌توانسته جاهایی دیگر هزینه شود. انگس بلر، کارشناس سرمایه‌گذاری ساکن قاهره و رئیس مؤسسه سیگ‌نت، می‌گوید «کانال سوئز بیش از هرچیز یک پروژه میهن‌پرستانه است. و این چیزی نیست که بشود به عدد درآورد. اما از نظر اقتصادی می‌شود گفت ـ و از نظر من بسیار معقول است ـ که این ۸ میلیارد دلار می‌توانست صرف بهبود زیرساخت‌های مصر بشود، صرف نیروگاه‌های برق، حمل‌ونقل عمومی در شهرها، قطارهای جدید و خانه‌های نو.»

پروژه شاخص

از دیگر نگرانی‌های موجود در مورد این پروژه، حضور پیکارجوهای تندرو در بخش‌هایی از صحرای سیناست، که مجاور کانال است و می‌تواند امنیت این آبراه استراتژیک را به خطر بیاندازد ـ آبراهی که از قضا مسیر نیروی دریایی آمریکا هم هست.
یک بار در سال ۲۰۱۳، تندروها موفق شدند یک کشتی باری را با آر.پی.جی بزنند، که البته خسارت قابل توجهی نداشت.
اما دریادار ممیش معتقد است آن حمله یک بار بوده و دیگر تکرار نمی‌شود. می‌گوید: «همان روز حمله خودم با اولین کشتی که بعد از آن کشتی باری از کانال می‌گذشت، رفتم. برای این‌که نشان بدهم که کانال کاملا امن است. از ۲۵ ژانویه ۲۰۱۱ [روزی که انقلاب منتهی به سقوط حسنی مبارک آغاز شد] کشتی‌رانی در کانال سوئز یک لحظه هم متوقف نشده. این یعنی که ما به خوبی امنیت کانال را تأمین می‌کنیم.»
اما بزرگ‌ترین خطر شاید متوجه رهبر مصر باشد. سیسی به پروژه‌های شاخصی مثل این برای درآمدزایی، ایجاد اشتغال و سرمایه‌گذاری نیاز دارد. بدون این‌ها ممکن است تلاطم زیر آب دوباره سر بربیاورد.
گویی سرنوشت مصر همچنان به این کانال بسته است.

افزایش خوشبینی به وضعیت کاروبار در کشور

اتاق تجارت
و صنایع براساس گزارش تازه خود گفته
که هرچنـد امیدواری‌ها برای بهبـود وضعیت کار و بار
افزایش یافته، اما در عمل تغییری در وضعیت سـرمایه‌گذاری
دیده نمی‌شود.

عتیق‌الله نصرت، رئیس هیئت عامل این اتاق به خبرنگاران گفت که این گزارش براساس مصاحبه با مسئولان ۱۲۰۹ شرکت در پنج ولایت بزرگ و پرجمعیت کابل، بلخ، هرات، قندهار و ننگرهار انجام شده است.

او افزود که این گزارش حاکی است که امیدواری‌ها به بهبود وضعیت کار و بار در سه ماه خزان امسال به ۳۲ درصد رسیده، در حالی‌که این رقم در شش ماه پیش از آن تنها ۰.۷۸ درصد بوده است.

آقای نصرت افزود که سه ماه اول امسال «بسیار بد» بوده است، چرا که روند طولانی انتخابات و افزایش ناامنی وضعیت اقتصادی کشور را به رکود مواجه کرده بود.

رئیس هیئت عامل اتاق تجارت و صنایع گفت که گزارش اخیر حاکی است که هنوز هم می‌توان اثر دشواری‌های ناشی از طولانی شدن انتخابات بر وضعیت سرمایه‌گذاری، اشتغال و کارآفرینی را دید.

به گفته او، ۸۰ درصد شـرکت‌هایی که با مسئولان آنها مصاحبه شده، در شش ماه گذشته یا کاملا مسدود بوده یا فعالیت‌های محدودی داشته‌اند.

عتیـق ا لله
نصـرت تصریح کرد که بدتر شـدن وضعیت
امنیتی به دنبال امضای توافقنامه امنیتی بین افغانستان و آمریکا،
عدم تشـکیل کابینه و بلاتکلیفی نهادهای دولتی در شـش ماه اخیر بر کار
تاجران، سرمایه‌گذاران و کارفرمایان اثرگذار بوده است.

گروه طالبان مخالف امضای این توافقنامه است و به دنبال امضای آن به حملات مسلحانه خود افزود و تهیه فهرست اعضای کابینه هم بیش از صد روز ادامه یافت و هفته گذشته تنها ۹ نفر از ۲۷ نفر معرفی شـده از سوی اشـرف غنی رئیس جمهوری از مجلس نمایندگان رأی اعتماد گرفتند.

به گفته آقای نصرت، این عوامل «موانعی» را به وجود آورد که باعث کاهش تقاضا و رکود بازار شد؛ به همین دلیل، هنوز هم تغییر عملی در وضعیت کار اهالی تجارت و صنایع دیده نمی‌شود.

او گفت که رأی نیاوردن وزیران پیشنهادی اشرف غنی رئیس جمهوری در مجلس نمایندگان، می‌تواند بر وضعیت بازار کار، تجارت و صنایع اثر بگذارد، به‌ویژه این که با رفتن اعضای مجلس به تعطیلات زمستانی، موضوع معرفی افراد دیگر دست کم تا نیمه ماه حوت/اسفند در دستور کار دولت وحدت ملی نخواهد بود.

رئیس هیئت عامل اتاق تجارت و صنایع گفت که نبودن افراد مسئول در راس نهادهای دولتی که تاجران، ارباب صنایع و کارفرمایان با آنها سر و کار دارند، می‌تواند بر وضعیت تجارت و صنعیت اثر منفی بگذارد.

بـا وجود این، آقای نصرت پیش‌بینی کرد که در سـه ماه آینـده دولت وحدت ملی زمینه‌های ایجاد محیط مناسبی را برای کار و بار را هموار خواهد کرد که امکان فعالیت‌های استخدامی را در شرکت‌ها فراهم خواهد کرد.

در گزارش اتاق تجارت و صنایع نبود زیربنا و نیروی برق از دیگر مشـکلات بنیادی شـرکت‌های تجاری و صنعتی خوانده شده است. آقای نصرت گفت که ۷۷ درصد شرکت‌هایی که با مسئولان آنها مصاحبه شده، به نیروی برق دسترسی ندارند.

رئیس هیئت عامل اتاق تجارت و صنایع افغانستان تاکید کرد که دولت وحدت ملی برای بهبود شرایط کار و بار به وضعیت امنیتی و مسایل زیربنایی به صورت جدی توجه کند.

بسم الله الرحمن الرحیم

د خصوصي پانګې اچونې قانون

قانون سرمایه گذاری خصوصی

څلورم فصل
د منظورو شوو تشبثونو حقوق او وجایب

فصل چهارم
حقوق و وجایب تشبثات منظور شده

د نافذو قوانینو په پام کې نیول
پنځلسمه ماده:

منظور شوي تشبثونه او کورنۍ او بهرنۍ پانګه اچوونکي مکلف دي د هېواد نافذ قوانین په پام کې ونیسي، خو دا چې په دې قانون یا نورو تقنیني سندونو کې بل ډول اټکل شوي وي.

د حکومت له تبعیضي عملونو څخه د مصئونیت حق
شپاړسمه ماده:

د دې قانون او نورو نافذو تقنیني سندونو حکمونه د ورته موخو لرونکو کورنیو او بهرنیو په ګډون پر ټولو منظورو شوو تشبثونو باندې په یوه ډول سره تطبیقېږي، خو داچې په دې قانون یا نورو نافذو تقنیني سندونو کې بل ډول اټکل شوي وي.

رعایت قوانین نافذه
مادۀ پانزدهم:

تشبثات منظور شده و سرمایه گذاران داخلی و خارجی مکلف اند قوانین نافذۀ کشور را رعایت نمایند، مگر اینکه در این قانون یا سایر اسناد تقنینی طور دیگر پیشبینی گردیده باشد.

حق مصئونیت از اعمال تبعیضی حکومت
مادۀ شانزدهم:

احکام این قانون و سایر اسناد تقنینی نافذه بالای کلیه تشبثات منظور شده اعم از داخلی یا خارجی دارای اهداف مشابه، به صورت یکسان تطبیق می گردد، مگر اینکه در این قانون یا سایر اسناد تقنینی نافذه طور دیگر پیشبینی گردیده باشد.

د منظور شوو تشبثونو مالیاتي امتیازونه
اوه لسمه ماده:

(۱) هغه منظور شوی تشبث چې په خپلو فعالیتونو کې له خالص ضرر سره مخامخ شي، کولای شي، عاید شوی ضرر راوروسته مالي کلونو ته ولېږدوي او هغه له خپلو د مالیاتو وړ عوایدو څخه ترهغو حدودو پورې چې پرعایداتو باندې د مالیاتو قانون یې مجاز بولي، وضع کړي.

(۲) منظور شوی تشبث پرعایداتو باندې د مالیاتو د نافذ قانون مطابق پر خپلو پانګه ایزو شتمنیو باندې د چټک استهلاک له کسراتو څخه د ګټې اخیستنې د حق لرونکی دی.

د منظورو شوو تشبثونو ګمرکي معافیت
اتلسمه ماده:

منظور شوی تشبث، د ګمرکونو د قانون د حکمونو له په پام کې نیولو سره، د هغوصادراتي مالونو چې په افغانستان کې تولید او مونتاژېږي، د ګمرکي عوارضو له ورکړې څخه معاف دی، په دې شرط چې صادراتي جواز یې اخیستی وي.

بانکي آسانتیاوو ته لاس رسي
نولسمه ماده:

منظور شوی تشبث حق لري په افغانستان کې له بانکي آسانتیاوو څخه په لاندې توګه برخمن شي:

۱- په بهرنیو اسعارو باندې د بانکي حساب پرانیستل او د پانګې اچونې د پرمخبیولو په منظور د دغو بانکونو له لارې له افغانستان څخه له بهرنه په

امتیازات مالیاتی تشبثات منظور شده
مادۀ هفدهم:

(۱) تشبث منظور شده ایکه در فعالیت خویش به ضرر خالص مواجه گردد، می تواند ضرر عایده را به سال های مالی بعدی انتقال داده و آنرا از عواید قابل مالیات خود تا حدودیکه قانون مالیات بر عایدات مجاز می داند، وضع نماید.

(۲) تشبث منظور شده حق استفاده را از کسرات استهلاکات سریع بر دارایی های سرمایوی خود طبق قانون نافذۀ مالیات بر عایدات دارا میباشد.

معافیت گمرکی تشبثات منظور شده
مادۀ هجدهم:

تشبث منظور شده با نظرداشت احکام قانون گمرکات از پرداخت عوارض گمرکی اموال صادراتی که در افغانستان تولید و مونتاژ میگردد، معاف میباشد، مشروط بر اینکه جواز صادراتی اخذ نموده باشد.

دسترسی به تسهیلات بانکی
مادۀ نزدهم:

تشبث منظور شده حق دارد از تسهیلات بانکی در افغانستان قرار ذیل مستفید گردد:

۱- افتتاح حساب بانکی به اسعار خارجی و حق دریافت اعتبار و قرضه به اسعار از خارج افغانستان از طریق این

اسعارو باندې د اعتبار او پور د حق ترلاسه کول.

۲- د تجهیزاتو، ماشین آلاتو، اومو موادو، پرزه جاتو او د منظور شوي تشبث د اړتیا وړ خدمتونو او د بهرنیو کارکوونکو د معاشونو او امتیازونو او ټولو ورکړو لپاره په بهرکې په اسعارو باندې د بانکي حساب پرانیستل، پدې شرط چې له نافذه تقنیني سندونو سره مغایرت ونه لري.

کار او استخدام

شلمه ماده:

(۱) منظور شوی تشبث حق لري په مستقیم یا غیرمستقیم صورت سره د نافذو تقنیني سندونو مطابق، اداري کارکوونکي او بهرني متخصصین استخدام کړي.

(۲) منظور شوی تشبث حق لري د خپلو سوداګریزو فعالیتونو د سرته رسولو په منظور، له بهرنیو اشخاصو سره خدماتي قراردادونه عقد کړي، پدې صورت کې د منظور شوي تشبث بهرنیو کارکوونکو ته د اړوند تقنیني سند مطابق د کار جواز ورکول کېږي، پدې شرط چې بهرني کارکوونکي په افغانستان کې د اوسېدو په وخت کې نافذ قوانین په پام کې ونیسي.

(۳) بهرني او کورني منظور شوي تشبثات چې بهرني پانګه اچوونکي هم پکې ونډه لري، هغول کېږي څو افغاني کارکوونکي استخدام کړي.

بانك ها به منظور پیشبرد سرمایه گذاری.

۲- افتتاح حساب بانکی به اسعار در خارج از افغانستان جهت خریداری تجهیزات، ماشین آلات، موادخام، پرزه جات و خدمات مورد نیاز و پرداخت معاشات و امتیازات کارکنان خارجی و کلیه پرداخت های تشبث منظور شده مشروط بر اینکه با اسناد تقنینی نافذه مغایرت نداشته باشد.

کار و استخدام

مادۀ بیستم:

(۱) تشبث منظورشده حق دارد به صورت مستقیم یا غیر مستقیم مطابق اسناد تقنینی نافذه، کارکنان اداری و متخصصین خارجی را استخدام نماید.

(۲) تشبث منظور شده حق دارد به منظور انجام فعالیت های تجارتی خویش، قرارداد های خدماتی را با اشخاص خارجی عقد نماید، در این صورت برای کارکنان خارجی تشبث منظور شده طبق سند تقنینی مربوط جواز کار اعطاء میگردد، مشروط بر اینکه کارکنان خارجی حین اقامت شان در افغانستان قوانین نافذه را رعایت نمایند.

(۳) تشبثات منظور شدۀ خارجی و داخلی که سرمایه گذاران خارجی نیز در آن سهیم اند، تشویق می گردند تا کارکنان افغانی را استخدام نمایند.

د ځمکې اجاره

یوویشتمه ماده:

بهرنی منظور شوی تشبث د خپلو فعالیتونو د پرمخبیولو لپاره حق لري په افغانستان کې عقار، د قانون د حکمونو مطابق تر(۵۰) کلونو مودې پورې په اجاره واخلي.

اجارۀ زمین

مادۀ بیست و یکم:

تشبث منظور شدۀ خارجی به منظور پیشبرد فعالیت های خویش حق دارد در افغانستان عقار را مطابق احکام قانون برای مدت الی (۵۰) سال به اجاره بگیرد.

پنځم فصل
په بهرنۍ پانګې اچونې پورې د اړوندې پانګې او ګټې لېږدېدل

فصل پنجم
انتقال سرمایه و مفاد مربوط به سرمایه گذاری های خارجی

د بهرنۍ پانګې اچوونکی د پانګې لېږدېدل

دوه ویشتمه ماده:

(۱) بهرني پانګه اچوونکي حق لري په اسعارو باندې او د ورځې د نرخ پر اساس د مالیاتي وجیبو له ادا کولو وروسته د پانګې اچول شوو کلي وجوهو معادل په آزادۍ سره له هېواد څخه بهرته ولېږدوي.

(۲) بهرنی منظور شوی تشبث حق لري، د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي وجوه په یوه پرله یا څو پراوونو کې ولېږدوي.

(۳) بهرنی منظور شوی تشبث مکلف دی د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو وجوهو له لېږدېدوڅخه مرکزي بانک یا نورو هغو مراجعو ته چې د قانون په واسطه مشخصې شوې دي، خبرورکړي.
مرکزي بانک یا بله ټاکلې شوې مرجع مکلف ده د لېږدول شوو وجوهو اندازه له پانګې اچول شوې اصل پانګې څخه وضع او په اړوندو دفترونوکې یې درج کړي.

انتقال سرمایۀ سرمایه گذار خارجی

مادۀ بیست و دوم:

(۱) سرمایه گذار خارجی حق دارد معادل وجوه کلی سرمایه گذاری شده را به اسعار و به اساس نرخ روز بعد از ادای وجایب مالیاتی، آزادانه به خارج از کشور انتقال دهد.

(۲) تشبث منظور شدۀ خارجی حق دارد، وجوه مندرج فقرۀ (۱) این ماده را در یك مرحله و یا مراحل متعدد انتقال دهد.

(۳) تشبث منظور شدۀ خارجی مکلف است از انتقال وجوه مندرج فقرۀ (۱) این ماده به بانك مرکزی یا سایر مراجعی که توسط قانون مشخص گردیده است، اطلاع دهد.
بانك مرکزی یامرجع دیگر تعیین شده، مکلف است اندازۀ وجوه انتقال شده را از اصل سرمایۀ سرمایه گذاری شده وضع و درج دفاتر مربوط نماید.

له بهرني پانګه اچوني سره د مرتبطي پانګې د ګټې لېږدېدل

درويشتمه ماده:

بهرنی پانګه اچوونکی حق لري له اچول شوې پانګې څخه ترلاسه شوې ګټه یا هغه وېش چې پرعایداتو باندې د مالیاتو د قانون مطابق ګټه ګڼل کېږي په اسعارو باندې د ورځې د نرخ پر اساس د مالیاتي وجیبو له اداء کولو وروسته په آزادی سره له هېواد څخه بهرته ولېږدوي.

د بهرني اصل پور لېږدېدل او د هغه نورې ورکړې

خلېر ویشتمه ماده:

بهرنی منظور شوی تشبث حق لري په اصل پور، د پور په تکتاني او په بهرني پور پورې د اړوندو فیسونو د بېرته ورکړې اړوند وجوه په اسعارو باندې او د ورځې په نرخ د مالیاتي وجیبو له اداء کولو وروسته له هېواد څخه بهرته ولېږدوي، په دې شرط چې دغه پور د افغانستان د نافذو قوانینو مطابق ورکړل شوی وي.

شپږم فصل
د منظور شوي تشبث پلورل او د هغه د ماحصل لېږدېدل

د منظور شوي تشبثاتو پلورل

پنځه ویشتمه ماده:

(۱) بهرني پانګه اچوونکي د دې قانون د حکمونو د په پام کې نیولو سره حق لري د خپلو دیونو له اداء کولو او د خپلو نورو حقوقي او مالي ژمنو له سرته رسولو وروسته د خپل د مالکیت د ګټې ټولې یا د هغه یوه برخه په کورنیو، بهرنیو اشخاصو یا د افغانستان په حکومت باندې د دفتر یا اړوندو ادارو له تائید پرته وپلوري،

انتقال مفاد سرمایهٔ مرتبط با سرمایه گذاری خارجی

مادهٔ بیست و سوم:

سرمایه گذار خارجی حق دارد مفاد حاصله سرمایه گذاری یا توزیع ایکه مطابق قانون مالیات بر عایدات مفاد تلقی میگردد، به اسعار، به اساس نرخ روز بعد از ادای وجایب مالیاتی آزادانه به خارج از کشور انتقال دهد.

انتقال اصل قرضه خارجی و سایر پرداخت های آن

مادهٔ بیست و چهارم:

تشبث منظورشدهٔ خارجی حق دارد وجوه مربوط به باز پرداخت اصل قرضه، تکتانهٔ قرضه و فیس های مربوط به قرضهٔ خارجی را به اسعار و به اساس نرخ روز بعد از ادای وجایب مالیاتی به خارج از کشورانتقال دهد، مشروط بر اینکه این قرضه مطابق قوانین نافذهٔ افغانستان اعطاء شده باشد.

فصل ششم
فروش تشبث منظور شده و انتقال ماحصل آن

فروش تشبثات منظور شده

مادهٔ بیست و پنجم:

(۱) سرمایه گذاران خارجی با نظرداشت احکام این قانون حق دارند بعد از ادای دیون و ایفای سایر تعهدات حقوقی و مالی خود، منافع تمام مالکیت یا بخشی از آن را بالای اشخاص داخلی، خارجی یا حکومت افغانستان بدون تائید دفتر یا ادارات ذیربط به فروش برساند، مشروط بر اینکه

په دې شرط چې د اړوندې پانګې اچوني پلورونکی د هېواد له نافذو قوانینوڅخه سرغړونه ونکړي.

(۲) کمیسیون واک لري د منظورو شوو تشبثونو پلورل چې د دې قانون د حکمونو مغایر یې صورت موندلی وي، لغوه کړي.

(۳) پانګه اچوونکی مکلف دی دفتر د مالکیت د ګټو د پلورنې یا لېږدېدو په هکله خبر کړي، پدې صورت کې دفتر مکلف دی مشتري د نوي بهرني یا کورني پانګه اچوونکي په عنوان ثبت کړي.

د منظورو شوو تشبثونو له پلورنې څخه د ترلاسه شوو عوایدو لېږدېدل

شپږویشتمه ماده:

د منظور شوي تشبث بهرنی پانګه اچوونکی حق لري، د منظور شوي تشبث له پلورنې څخه ترلاسه شوي عوایدو په پانګه اچول شوو اسعارو باندې د ورځې په نرخ، د مالیاتي وجیبو له اداء کولو وروسته په آزادی سره له افغانستان څخه بهرته ولېږدوي.

اووم فصل
د مالکیت سلبېدل

د مالکیت سلب

اوه ویشتمه ماده:

دولت کولای شي یوازې د عامه ګټو د تأمینولو لپاره د منظور شوي تشبث د پانګې اچونې یا شتمنیو مالکیت په غیر تبعیضي صورت سره د هېواد د نافذو قوانینو د حکمونو مطابق سلب کړي.

فروشندهٔ سرمایه گذاری مربوط، از قوانین نافذهٔ کشور تخطی ننماید.

(۲) کمیسیون صلاحیت دارد فروش تشبثات منظور شده را که مغایر احکام این قانون صورت گرفته باشد، لغو نماید.

(۳) سرمایه گذار مکلف است دفتر را در مورد فروش یا انتقال منافع مالکیت اطلاع دهد، در اینصورت دفتر مکلف است مشتری را به عنوان سرمایه گذار خارجی یا داخلی جدید ثبت نام نماید.

انتقال عواید حاصله از فروش تشبثات منظور شده

مادهٔ بیست و ششم:

سرمایه گذار خارجی تشبث منظور شده حق دارد، عواید حاصله از فروش تشبث منظور شده را به اسعار سرمایه گذاری شده به اساس نرخ روز، بعد از ادای وجایب مالیاتی، آزادانه به خارج از افغانستان انتقال دهد.

فصل هفتم
سلب مالکیت

سلب مالکیت

مادهٔ بیست و هفتم:

دولت میتواند صرف به منظور تأمین منافع عامه، مالکیت سرمایه گذاری یا دارایی های تشبث منظور شده را به صورت غیر تبعیضی طبق احکام قوانین نافذهٔ کشور سلب نماید.

د زیان جبران

اته ویشتمه ماده:

دولت مکلف دی د دې قانون په اوه ویشتمه ماده کې درج شوي مالکیت له سلبولو د مخه متناسب زیانونه، د نړیوالو منل شوو اصولو او قوانینو مطابق د ورځې د نرخ پر اساس بې له ځنډه ورکړي. د مالکیت د سلب له نېټې څخه د زیانونو د بشپړې ورکړې تر نېټې پورې د لیبور (LIBOR) په یوه کلن نرخ تکټانه په دغو زیانونو کې شامله ده.

په هغه صورت کې چې پانګې اچونې په اسعارو باندې صورت موندلی وي، د زیان جبران هم په هماغه پانګه اچول شوي اسعاري واحد صورت مومي.

د زیان د جبران د وجهې لېږدېدل او محکمې ته د مراجعې حق

نهه ویشتمه ماده:

(۱) که چېرې دیوه منظور شوي تشبث په مالکیت کې د بهرنۍ پانګه اچوونکي سهم په سلو کې له پنځه ویشتو څخه زیات وي، بهرنی پانګه اچوونکی حق لري د مالکیت د سلبېدو زیان په آزاده توګه او د مالیاتو له ورکړې پرته له هېواد څخه بهرته ولېږدوي، خو دا چې قانون بل ډول حکم کړی وي.

(۲) که چېرې په تشبث کې د بهرنۍ پانګه اچوونکي سهم په سلو کې له پنځه ویشتو څخه زیات وي، بهرنی پانګه اچوونکی حق لري د نه قناعت په صورت کې د دې قانون د اته ویشتمې مادې د حکم مطابق د مالکیت د سلبېدو د غیرعادلانه والي پر خلاف محکمې ته مراجعه وکړي.

جبران خساره

مادۀ بیست و هشتم:

دولت مکلف است قبل از سلب مالکیت مندرج مادۀ بیست و هفتم این قانون، خسارات متناسب را مطابق با اصول و قوانین پذیرفته شدۀ بین المللی به اساس نرخ روز بدون تأخیر بپردازد. این خسارات شامل تکتانه از تاریخ سلب مالکیت تا تاریخ پرداخت کامل خسارات به نرخ یک سالۀ لیبور (LIBOR) میباشد.

در صورتیکه سرمایه گذاری به اسعار صورت گرفته باشد، جبران خساره نیز به همان واحد اسعاری سرمایه گذاری شده صورت میگیرد.

انتقال وجه جبران خساره وحق مراجعه به محکمه

مادۀ بیست ونهم:

(۱) هر گاه سهم سرمایه گذار خارجی در مالکیت یک تشبث منظور شده بیشتر از(۲۵) فیصد باشد، سرمایه گذار خارجی حق دارد وجوه جبران خسارۀ سلب مالکیت را طور آزاد و بدون پرداخت مالیات به خارج از کشور انتقال دهد، مگر اینکه قانون طور دیگری حکم نموده باشد.

(۲) هرگاه سهم سرمایه گذار خارجی در تشبث سلب مالکیت شده بیشتر از (۲۵) فیصد باشد، سرمایه گذار خارجی حق دارد در صورت عدم قناعت، طبق حکم مادۀ بیست و هشتم این قانون علیه غیر عادلانه بودن سلب مالکیت به محکمه مراجعه نماید.

اتم فصل د اختلافونوځېړل	فصل هشتم رسیدگی به اختلافات

د اختلافونو حل

دېرشمه ماده:

(۱) رامنځته شوي اختلافونه د دې قانون د حکمونو مطابق حل او فصل کېږي.

(۲) منظور شوی پانګه اچوونکی یا تشبث کولای شي له ثالث شخص سره د قرارداد یا موافقه لیک د عقدولو په وخت کې لاندې ټکي هم مشخص کړي:

۱- هغه حکمیت یا بله تګلاره چې د اختلافونو د حل لپاره د توافق وړ وي.

۲- له هېواد څخه په بهرکې د اختلافونو د حل د ځای ټاکل.

۳- په حکمیت کې د ګټې اخیستنې لپاره د بهرني هېواد د قانون ټاکل.

(۳) هغه فیصله چې د حکمیت یا هرې بلې تګلارې په پایله کې د اختلاف د حل لپاره وشي، وروستنی ده، پدې شرط چې په قرارداد یا موافقه لیک کې بل ډول تصریح شوي وي. له اړخونو څخه د یوه د غوښتنې په صورت کې، د حکمیت یا بلې تګلارې فیصله د حکومت په واسطه د تطبیق وړ ده.

(۴) که چېرې د یوه پانګه اچوونکي یا منظور شوی تشبث ترمنځ له یوې خوا او د دولتي ادارو او مؤسسو ترمنځ له بلې خوا د یوه پانګې اچونې، پانګه اچوونکي یا د تشبث په هکله له قرارداد یا بل هر ډول توافق څخه راپیدا شوی اختلاف ددې قانون د نهه ویشتمې مادې په (۲) فقره کې د درج

حل اختلافات

مادۀ سی ام:

(۱) اختلافات عاید مطابق احکام این قانون حل و فصل می گردد.

(۲) سرمایه گذار یا تشبث منظور شده می تواند حین عقد قرارداد یا موافقت نامه با شخص ثالث نکات آتی را نیز مشخص نماید:

۱- حکمیت یا روش دیگری جهت حل اختلافات که مورد توافق باشد.

۲- تعیین محل حل اختلافات خارج از کشور.

۳- تعیین قانون کشور خارجی جهت استفاده در حکمیت.

(۳) فیصلۀ که در نتیجۀ حکمیت یا هر روش دیگری که جهت حل اختلاف اتخاذ گردد، نهایی می باشد، مشروط بر اینکه در قرارداد یا توافق نامه طور دیگری تصریح گردیده باشد. در صورت درخواست یکی از طرفین، فیصلۀ حکمیت یا روش دیگر توسط حکومت قابل تطبیق می باشد.

(۴) هرگاه اختلاف ناشی ازقرارداد یا توافق دیگری بین یک سرمایه گذار یا تشبث منظورشده از یکطرف و ادارات و مؤسسات دولتی از طرف دیگر در مورد یک سرمایه گذاری یا سرمایه گذار یا تشبث مطابق حکم مندرج فقرۀ (۲) مادۀ بیست ونهم این

شوي حكم مطابق منځ ته راشي، اختلاف د افغانستان د نافذو قوانينو مطابق څېړل کېږي.
ددې مادې په (۵) فقره کې درج شوی حکم لدې امر څخه مستثنی دی.

(۵) که چېرې له قرارداد یا بل توافق څخه راپیدا شوی اختلافونه د یوه بهرني پانګه اچوونکي یا په بهرني مالکیت سره د منظور شوي تشبث ترمنځ له یوې خوا او د دولتي ادارو او مؤسسو ترمنځ له بلې خوا د یوې بهرنی پانګه اچونې یا ددې قانون په اووم فصل کې د درج شوو دعواوو په هکله منځته راشي، اړخونه هڅه کوي چې اختلاف د اصلاح او دوستانه مذاکرې له لارې حل او فصل کړي.
په هغه صورت کې چې اختلاف د اصلاح او دوستانه مذاکرې له لارې حل نشي او اړخونه په بل ډول سره د هغه حل ته په توافق ونه رسېږي، کولای شي متنازع فیه قضیه له لاندې مراجعو څخه یوې ته وړاندې کړي:

۱- د ۱۹۶۵ میلادي کال د مارچ د ۱۸ نېټې د بین الدول او نورو هېوادونو د پانګې اچوونکو د اختلافونو د حل د کنوانسیون مطابق، د پانګې اچونې د اختلافونو د حل نړیوال مرکز (ICSID).

۲- که چېرې د پانګې اچونې د اختلافونو د حل نړیوال مرکز(ICSID) ددې فقرې په (۱) جزء کې درج شوی حکمیت منع کړي، بهرنی پانګه اچوونکی حکمیت د نړیوال تجارت د قانون لپاره د ملګروملتونو د سازمان د کمیسیون د حکمیت د قواعدو (UNCITRAL) مطابق حل او فصل کوي.

قانون بروز نماید، اختلاف مطابق قوانین نافذهٔ افغانستان رسیده گی میگردد.
حکم مندرج فقرهٔ (۵) این ماده از این امر مستثنی است.

(۵) هرگاه اختلافات ناشی از قرارداد یا توافق دیگری بین یك سرمایه گذار خارجی یا یك تشبث منظور شده با مالکیت خارجی از یکطرف و ادارات و مؤسسات دولتی از طرف دیگر در مورد یك سرمایه گذاری خارجی یا دعاوی مندرج فصل هفتم این قانون بروز نماید، طرفین سعی می نمایند که اختلاف را ازطریق اصلاح و مذاکرهٔ دوستانه حل و فصل نماید.
در صورتیکه اختلاف از طریق اصلاح و مذاکرهٔ دوستانه حل نگردد و طرفین به حل آن طور دیگر به توافق نرسند، میتوانند قضیهٔ متنازع فیه را به یکی از مراجع ذیل ارایه نماید:

۱- مرکز بین المللی حل اختلافات سرمایه گذاری (ICSID) طبق کنوانسیون حل اختلافات سرمایه گذاری بین الدول و اتباع سایر کشور ها مورخ ۱۸ مارچ سال ۱۹۶۵ میلادی.

۲- هرگاه مرکز بین المللی حل اختلافات سرمایه گذاری (ICSID) حکمیت مندرج جزء (۱) این فقره را منع نماید، سرمایه گذار خارجی حکمیت را مطابق به قواعد حکمیت کمیسیون سازمان ملل متحد برای قانون تجارت بین المللی (UNCITRAL) حل وفصل می نماید.

پدې صورت کې حکومت (ICSID) ته د اختلاف د وړاندې کولو او حل په هکله د نوموړې کنوانسیون د پنځه ویشتمې مادې د (۱) فقرې د حکم مطابق موافقه کوي.

(۶) په هغه صورت کې چې د منظور شوي تشبث د مالکیت ګټې په سلو کې له پنځه ویشتو څخه زیاتې په بهرنې پانګې اچوونکي پورې اړه ولري، متشبث یې د بهرني تبعه په توګه ګڼل کېږي او د دې مادې په (۴) فقره کې درج شوی اختلاف د پانګې اچونې د اختلافونو د حل نړیوال مرکز(ICSID) د کنوانسیون د (۲۵) مادې د (۱) جزء مطابق حل او فصل کېږي.
په هغه صورت کې چې د منظور شوي تشبث د مالکیت ګټې په سلو کې له پنځه ویشت څخه زیات په دولت پورې اړه ولري، د دې مادې په (۴) فقره کې درج شوی اختلاف دپانګې اچونې د اختلافونو د حل نړیوال مرکز(ICSID) د کنوانسیون د پنځه ویشتمې مادې د (۳) جزء مطابق د دولت له توافق وروسته (ICSID) ته احاله کېدی شي.

نهم فصل
متفرقه حکمونه

ارجحیت
یودېرشمه ماده:
که چېرې ددې قانون له حکمونو څخه کوم حکم د پانګې اچونې په اړه د نورو قوانینو له حکمونو سره په مغایرت کې واقع شي، ددې قانون حکمونه مرجح ګڼل کېږي.

انتقالي حکمونه
دوه دېرشمه ماده:
(۱) هغه تشبثات چې ددې قانون له

در ایـن صورت حکومت در مورد ارایهٔ اختلاف به (ICSID) و حل آن مطابق حکم فقرهٔ (۱) مادهٔ بیست و پنجم کنوانسیون متذکره موافقه می نماید.

(۶) در صورتیکه منافع مالکیت تشبث منظور شده بیشتر از (۲۵) فیصد متعلق به سرمایه گذار خارجی باشد، متشبث آن به حیث تبعهٔ خارجی تلقی گردیده و اختلاف مندرج فقرهٔ (۴) این ماده مطابق جزء (۱) مادهٔ (۲۵) کنوانسیون مرکز بین المللی حل اختلافات سرمایه گذاری (ICSID) حل و فصل می گردد.
در صورتیکه منافع مالکیت تشبث منظور شده بیشتر از (۲۵) فیصد متعلق به دولت باشد، اختلاف مندرج فقرهٔ (۴) این ماده مطابق جزء (۳) مادهٔ (۲۵) کنوانسیون مرکز بین المللی حل اختلافات سرمایه گذاری (ICSID) بعد از توافق دولت به (ICSID) احاله شده میتواند.

فصل نهم
احکام متفرقه

ارجحیت
مادهٔ سی و یکم:
هرگاه حکمی از احکام این قانون با حکمی از احکام سایر قوانین در ارتباط به سرمایه گذاری در مغایرت واقع گردد، احکام این قانون مرجح دانسته میشود.

احکام انتقالی
مادهٔ سی و دوم:
(۱) تشبثاتیکه قبل از انفاذ این

نافذ بدو د مخه منظور شوي دي، د ۱۳۸۱ کال په (۸۰۳) ګڼه رسمي جريده کې خپور شوي، په افغانستان کې د کورنۍ او بهرنۍ پانګې اچونې د قانون، پرعايداتو باندې د مالياتو د قانون په يوسلو پنځلسمه ماده کې د درج شوو حکمونو له په پام کې نيولو سره له مالياتي معافيتونو څخه برخمن کېدی شي.

(۲) هغه تشبثات چې د ۱۳۸۱ کال په (۸۰۳) ګڼه رسمي جريده کې خپور شوي، په افغانستان کې د کورنۍ او بهرنۍ پانګې اچونې د قانون د حکمونو مطابق ثبت شوي دي، مکلف دي، د شپږو میاشتو په ترڅ کې ددې قانون د نافذ بدو له نېټې يا هغې زياتې مودې څخه چې د کمېسيون لخوا ټاکل کېږي، د ثبت په غرض دفتر ته مراجعه وکړي.

(۳) هغه تشبثات چې د دې مادې په (۲) فقره کې د درج شوي حکم مطابق بيا ثبتېږي، منظور شوي تشبثات ګڼل کېږي او ددې مادې د حکمونو تابع دي.

(۴) هغه تشبثات چې ددې مادې په (۲) فقره کې د درج شوي حکم مطابق بيا ثبت نشي، پدې قانون کې له درج شوو امتيازونو څخه نشي برخمن کېدی.

د انفاذ نېټه

دري دپرشمه ماده:

دغه قانون د توشېح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي او په نافذيدو سره يې د ۱۳۸۱ کال په (۸۰۳) ګڼه رسمي جريده کې خپور شوی، په افغانستان کې د کورنۍ او بهرنۍ پانګې اچونې قانون لغوه ګڼل کېږي.

قانون منظور گرديده اند، از معافيت های مالياتی مندرج قانون سرمايه گذاری داخلی و خارجی در افغانستان منتشرۀ جريدۀ رسمی شماره (۸۰۳) سال ۱۳۸۱ با نظر داشت احکام مندرج مادۀ يکصد و پانزدهم قانون مالیات بر عايدات مستفيد ميگردند.

(۲) تشبثاتيکه مطابق احکام قانون سرمايه گذاری داخلی و خارجی در افغانستان منتشرۀ جريدۀ رسمی شماره (۸۰۳) سال ۱۳۸۱ ثبت گرديده اند، مکلف ميباشند در خلال مدت شش ماه از تاريخ انفاذ اين قانون يا مدت بيشتر که از طرف کميسيون تعيين ميگردد، غرض ثبت به دفتر مراجعه نمايند.

(۳) تشبثاتيکه طبق حکم مندرج فقرۀ (۲) اين ماده مجدداً ثبت ميگردند، تشبثات منظور شده محسوب گرديده، تابع احکام اين قانون ميباشند.

(۴) تشبثاتيکه مطابق حکم مندرج فقرۀ (۲) اين ماده مجدداً ثبت نگردند، از امتيازات مندرج اين قانون مستفيد نمی شوند.

تاريخ انفاذ

مادۀ سی وسوم:

اين قانون از تاريخ توشيح نافذ و درجريدۀ رسمی نشر گردد و با انفاذ آن، قانون سرمايه گذاری داخلی و خارجی در افغانستان منتشرۀ جريدۀ رسمی شماره (۸۰۳) سال ۱۳۸۱ هـ. ش ملغی شمرده ميشود.

معرفی شرکت های تولید بیسکویت

شرکت	آدرس	تلفن	رئیس
مهران فهد	کابل، پارکهای صنعتی پلچرخی ناحیه۹	۰۷۷۲۲۹۸۱۲ ۰۷۹۹۲۲۹۸۱۲	فواد
بهار	کابل، شهدای صالحین، متصل برج برق، ناحیه ۸	۷۰۷۴۳۶۳۹۰ ۰۷۰۰۲۴۳۱۶۹	نعمت الله
ولید عبادت	کابل، سرک کابل جلال آباد، پلچرخی ، ناحیه ۹	۷۷۸۸۲۸۸۳۹ ۷۷۸۸۲۸۸۹۳	عبدالسمیع
هری	هرات، درخشان مارکیت، سرک خراسان ، جاده بهزاد	۰۴۰۲۰۰۲۲۱۰۱۷ ۰۷۹۹۳۶۱۳۴۳	محمد کبیر
شهر سبز	هرات، سرک درب خوش، جاده حاجی هاشم، ناحیه ۳	۰۷۹۹۴۴۷۰۸۷ ۰۷۹۹۲۹۶۶۶۶	حاجی سید آقا امین قادری
عظیمیان	هرات، کوچه خراسان، جاده بهزاد، ناحیه ۵	۴۰۲۰۰۲۲۱۷۵۴ ۷۰۰۴۱۹۰۴۶	حاجی احمد سعید
شاهین شاهنگ	هرات، مارکیت پسران فقیری، جاده بهزاد، ناحیه ۵	۰۷۵۴۰۱۴۴۶۰ ۰۷۹۹۰۳۵۱۵۳	حاجی گل احمد

معرفی شرکت های تولید

قـــالـــے

شـــرکت	آدرس	تلفـن	رئیس
جمـشیـد زاده	کابل، خانه ۱، سرک قلعه وزیر، مقابل مسجد سفید، ناحیه ۶	۲۰۲۵۰۰۴۷۶ ۰۷۹۹۰۲۶۵۰۵	حاجی قـــربـــانعلی
هـمـایـــون هـــارون	کابل، منزل ۳، آریانا مارکیت، کارته آریانا، ناحیه ۲	۷۹۹۳۳۵۲۶۶	حاجی مهربان قل
کـمـال تـمـیـم	بلخ، گـذر کـارته مـامـورین، نـاحیـه ۲	۰۷۹۹-۸۲۹۶۶۳ ۰۷۹۹-۴۰۷۹۱۶	محمـد اسـلـم
اطـهـــر	هرات، شهرنو، مارکیت برادران	۰۷۷۷۲۹۳۵۲۰ ۰۷۹۹۳۲۱۸۱۶	علی اصغر
کـــابـــل	کابل، متصل هوتل ستاره شام، کلوله پشته، ناحیه ۴	۰۷۵۲۰۰۳۷۱۳ ۰۷۰۰۲۸۳۵۲۰	شـفـیـق احمد
ساحل	کابل، پـل سـوخـتـه مـقـابل حـربی شـوونحَـی	۷۹۹۳۰۷۴۸۸ ۷۹۹۰۲۲۲۲۹	محمد نـاصـر
شـمـامـه	کابل، چهـارهی ده بـوری، ناحیه ۳	۷۹۹۳۲۸۵۹۹ ۰۷۹۹۳۲۸۵۹۹	محمد رضا
شـــهـــرک	کابل، سرک شفـاخـانه، دشت بـرچی، ناحیه ۱۳	۷۹۹۴۹۱۷۵۹ ۷۹۹۳۴۴۴۹۴	حاجی محـمـد نـبـی
محمد نسیم و پسران	کابل، ایستگاه سرکاریز، مقـابل مسـجـد اهل بیت، ده بـوری، ناحیه ۳	۷۰۰۰۱۶۹۶۵	حاجی محمـد نسیـم صدیـقـی

معرفی شرکت های تولید

ماشین آلات برّقے

شـــرکت	آدرس	تلفـن	رئیس
هرات صنعت برادران	هرات، خانه ۲۳، سرک هاشمی، حـوض تاشکـر، ناحیه ۷	۷۸۶۱۶۱۳۴۶ ۰۷۹۹۱۰۳۴۱۴	امرالله
افغان پـاور کـارپـوریشن کمپـنـی	کابل، منزل ۳، محب زاده پلازه ، سرک ۱، دهمـزنگ، ناحیه ۳	۰۷۵۲۰۲۴۲۷۰ ۰۷۰۰۰۵۶۰۸۰	انجنیر محمد اللّه جامی
نگـــین هـرات الکـــتریک	هرات، میدان حاجی جیپچ، سرک گمـرک، اسلام قـلعه	۰۷۹۹۲۷۶۲۶۲ ۰۷۹۹۴۲۴۷۰۷	محمـد سلیم تره کی
مـــنیر الـــرحمـــن	کابل، حصه ۲، پارکهای صنعتی، پلچرخی، ناحیه ۹	۷۷۷۲۷۴۷۵۷ ۷۰۰۲۸۰۸۴۷	مـنـیر الـرحمـن
افغان الکترونیک	کابل، سرک ۱/چهارهی انصاری/ شهرنـو	۷۹۹۳۲۸۸۰۷ ۷۰۰۲۵۶۸۹۵	زلـمـی اعظـم زاد
مکسر K.B	کابل، پنجشیر وات/کلوله پشته		رووَف
افـغـانسـتـان چـیـنـا چـیـنـجـیـنـگ انـدرسـتـری انوست	کابل، خانه ۵ سرک سیلوی کوته سنگی ناحیه ۳	۷۹۹۸۴۰۲۲۷ ۷۷۵۵۷۵۷۵۲	ئی کـون گـونـگ

معرفی شرکت های تولید

کفش پلاستیکی

شرکت	آدرس	تلفن	رئیس
پکتیا	کندهار، سرک کندهار بولدک، شوراندام، ناحیه ۱۰، شهر کابل	۰۷۰۰۳۰۵۰۰۷	فولاد خان
شفق	هرات، مارکیت میردرویش، سرک لیسه مهدی، شهر هرات	۰۷۹۷۶۶۴۵۱۲ ۰۷۹۹۲۲۳۸۶۳	احمد صادقی
هادی قمری	کابل، کوچه ۷، سرک ۹، پارک های صنعتی، ناحیه ۹، شهر کابل	۰۷۰۰۰۹۹۰۸۲ ۰۷۷۸۱۹۳۷۳۰	حاجی طور خان
بشیر بشردوست	کابل، سرک نو بگرام، پارکهای صنعتی، پل چرخی، ناحیه ۹	۰۷۰۰۲۹۳۰۸۸ ۰۷۰۰۲۸۶۸۷۸	حبیب الله
دره ترکمن	کابل، سرک ۲، پارکهای صنعتی، ناحیه ۹	۰۷۹۹۳۱۸۴۶۰ ۰۷۰۰۲۸۷۵۳۸	غلام سخی
عاقب	کابل، کوچه ۳، سرک نو بگرام، پارکهای صنعتی، پلچرخی، ناحیه ۹	۰۷۷۲۲۷۴۰۰۳ ۰۷۹۹۴۲۶۶۷۹	محب الله
ستاره طلایی	کابل، قلعه علی مردان، ناحیه ۶	۰۷۰۰۲۴۵۸۰۷ ۰۷۰۰۳۹۸۰۷۷	کاظم علی

معرفی شرکت های تولید

رب گوجه فرنگی

شرکت	آدرس	تلفن	رئیس
فواد حفیظ	هرات، زمین ۴۰۶، فاز ۲، پارکهای صنعتی، گذره	۰۴۰۲۰۰۲۲۵۱۸۱ ۰۷۹۸۱۲۱۲۱۲	نصیر احمد
مارکوپولو	کابل، پارکهای صنعتی	۰۷۹۲۳۰۷۵۷	عبدالرشید
نظر رحیم	هرات، مارکیت همایون تره کی، مقابل جاده عیدگاه، شهرنو، شهر هرات	۰۷۹۹۳۶۲۵۲۰ ۰۷۹۹۳۶۵۲۵۰	محمد داود
وحید ناصر سعادت	بلخ، سرک بلاکهای هوائی، کارته نور خدا، ناحیه ۹	۷۹۹۴۱۴۷۲۹ ۷۹۹۳۵۴۸۵۸	یما پریان
سید آقا	کابل، هودخیل، ناحیه ۹	۷۷۳۸۱۲۴۳۰ ۷۹۹۲۰۵۱۶۳	حاجی محمد جان الکوزی
قانع و نوری زاده	ننگرهار، پارکهای صنعتی	۰۷۹۹-۴۰۵۰۵۰ ۰۷۰۲۹۰۳۲۱	معمر
گلچین هرات	هرات، فاز ۱، پارکهای صنعتی، مقابل میدان هوائی	۰۷۰۰۴۰۱۱۴۰ ۰۴۰۲۰۰۴۴۱۵۰۰	سید محمد اسماعیل نوری

معرفی شرکت های تولید

خشت

شـــرکت	آدرس	تلفـن	رئیس
گـــریت وال افغان چین	کابل، سرک نو بگرام، ده سبز مقابل شهرک سبز	۰۲۰-۲۲۰۰۶۹۶ ۰۷۹-۳۲۲۷۸۴	حاجی حفیظ اللّه
هرات باستان	هرات، منطقه جبرئیل، انجیل	۰۷۹۷۸۰۷۲۹۳ ۰۷۷۷۰۱۷۴۳۰	سیـد نعیـــم
آریـــانـــا	کندهار، شـور اندام، پـارکـهای صنعتی	۰۷۰۳۰۷۸۳۸	حاجی عبدالستار
افـغـان هـلـمـنـد وال	کندهار، بـازار لشکرگاه، کارته لگان	۰۷۹۹۸۲۶۲۳۵ ۰۷۹۹۰۸۰۰۲۲	صـدیـق اللّه
حبـــیب مـــیونـــد	کابل، سیاه سنگ، شاه شهیـد، ناحیه ۸	۰۲۰۲۲۰۱۱۶۴ ۰۷۹۹۳۴۵۴۷۴	محمد حنیف
صـــافـــی	هرات، مارکیت برادران صافی، سرک خـواجه محمد تاکی، ناحیه ۳ (پارکهای (صنعتی ، گذره	۰۴۰۲۰۰۲۲۰۰۷۱ ۰۷۹۹۰۹۰۹۰۹	غلام سخی
نـوی امیـــد	کابل، تـــپه خیر آباد، چـــهارآسیاب	۰۷۰۲۵۹۱۶۰	حاجی محمد عمر

معرفی شرکت های تولید

رنگ تعمیرات

شـــرکت	آدرس	تلفـن	رئیس
آریا افغان	هرات، سرک ۶۰ متره، پارکهای صنعتی، شهر هرات	۷۰۰۴۰۳۰۳۰ ۰۷۹۹۵۷۲۱۸۰	حاجی دیـن محمد
پیمان نوین	کابل، چوک ده بوری، مقابل پارک	۰۷۹۳۱۳۷۵۶	عبداللطیف
شرکت افغان-ازبک-امریکن اتحاد گروپ	کندهار، سرای ناظر، منزل ۱، دوکان ۵	۳۰۳۰۰۱۰۳۳ ۰۷۰۰۳۰۰۵۰۹	حاجی عتیق اللّه
رنگین کمان	کابل، سرک۵، پارکهای صنعتی، ناحیه۹	۰۷۹۹۳۲۷۶۸۲ ۰۷۰۰۲۹۱۱۱۰	محمد اسحق
حیات	کندهار، پارکهای صنعتی ولسـوالـی دامان	۰۷۰۰۳۲۰۵۸۵ ۰۷۰۰۳۰۰۷۸۴	حیات اللّه
کیمیا بیات	بلخ، سـرای بیـلاقـی، مقـابـل لیسه سلطان راضیه، ناحیه ۲	۰۷۰۰۵۰۲۳۲۴ ۰۷۹۹۲۶۷۱۷۶	محمد قاسم
روکو افغانستان	کابل، خانه ۳۹۹، سرک ۴۰۱، پارکهای صنعتی، ناحیه ۱۸	۰۷۹۷۱۹۴۹۶۷ ۰۷۰۴۷۶۵۰۵	عبدالسمیع
نجیب شفیق	کابل، کـوچـی مارکیت، مـندوی، ناحیه ۱(سرک نـو بگرام، پارکهای صنعتی، (پلچرخی، ناحیه ۹	۰۷۹۹۴۶۹۹۵۶ ۰۷۰۰۲۷۸۲۱۱	سید عالم شاه

معرفی شرکت های تولید

شیرینی و شکلات

شرکت	آدرس	تلفن	رئیس
هلمند ناوه	هلمند، پوپل مارکیت	۷۰۰۰۹۵۰۶۱ ۷۹۹۲۴۶۲۴۸	احمد جان
اسد حبیب	کابل، دفتر ۸۰، غزنیوال مارکیت، جاده میوند، ناحیه ۱	۷۹۹۰۲۹۸۸۸ ۷۸۶۲۲۳۸۷۷	اسدالله
تاران	کندهار، پارکهای صنعتی، شوراندام	۷۰۰۳۲۳۸۳۸	سید محمد
صفی الله سلطانی	هرات، فاز ۲، پارکهای صنعتی، گذره (جاده تالار قمر، جاده بانک (خون، ناحیه ۵	۰۴۰۲۰۰۲۲۲۳۶۷ ۰۷۹۹۲۴۴۹۱۲	نورالله
ناصری شینواری	کندهار، سرای احمد علی اخندزاده، بازار هرات، ناحیه ۱	۷۹۹۵۰۲۶۶۹ ۷۰۰۳۰۱۰۱۲	حاجی عبدالناصر
جاوید	غزنی، جاده کلا سبز، شهرنو، ناحیه ۲	۰۷۷۷۷۶۲۰۰۶ ۰۷۷۷۲۲۷۷۸۰	حاجی فضل الدین
آریانا	کابل، دوکان ۱۶، منزل ۳، مارکیت امید سخی، جاده میوند، ناحیه ۱	۰۲۰۲۱۰۱۹۶۴ ۰۲۰۲۲۰۲۷۰۲	غلام سخی وکیل
شکوه دریا	هرات، جاده بهزاد، شهرنو، (ناحیه ۵(پارکهای صنعتی، گذره	۰۷۰۰۴۵۰۰۰۸ ۰۷۹۹۳۲۴۱۴۲	عبدالرحیم
مینو شاهین	کابل، سرک جعفریه، چنداول، ناحیه ۱	۷۹۹۳۲۷۹۵۸ ۷۹۹۳۲۷۷۲۹	غلام نبی

معرفی شرکت های تولید

ظروف آلومینیومی

شرکت	آدرس	تلفن	رئیس
خراسان	کابل، سرک نو بگرام، پارکهای صنعتی، ناحیه ۹	۷۰۰۵۸۵۱۱۸ ۰۷۰۰۲۸۴۷۲۲	عزیزالله
برادران اکبرزاده	هرات، شهرنو مارکیت علی سینا	۲۲۵۴۶۲ ۰۷۰-۴۰۴۹۸۵	حاجی محمد سرور
صداقت محمد	کندهار، پارکهای صنعتی، شوراندام، دامان	۰۷۰۰۴۹۱۴۶۱ ۰۷۰۰۳۰۰۳۴۷	عبدالباری
اشرف بلال	ننگرهار، فرید نجیب مارکیت، کوچه نمک فروشی، ناحیه ۲، جلال آباد	۰۷۹۹۳۳۳۸۲۱ ۰۷۷۷۶۰۱۵۵۵	محمد اشرف
خالد عرب	کابل، دوکان حاجی ضیا الله ، سرای عبدالخالق، جاده میوند، ناحیه ۱	۰۷۰۰۲۷۹۷۳۵ ۰۷۹۹۲۷۹۷۳۵	حاجی ضیا الدین
خواجه عبدالله انصاری	هرات، فاز ۱، پارکهای صنعتی، گذره	۰۷۹۹۴۳۰۶۰۷ ۰۷۹۹۱۹۱۲۴۵	حاجی شاه محمود
حاجی روزی خان	کندهار، پارکهای صنعتی، شور اندام	۰۷۹۷-۲۳۰۱۰۷	حاجی روزی خان
شینوار	کابل، سرک ۶، حصه ۲، پارکهای صنعتی، پلچرخی، ناحیه ۹	۷۹۹۱۹۲۱۱۵ ۷۰۰۲۰۹۴۱۱	سیال گل

Economy highly dependent on agriculture

Afghanistan underwent a complex electoral process in 2014, which had an impact on economic growth. Whilst awaiting the results and in a tense environment, many projects were suspended, which in turn led to a reduction in output and government spending, swelling unemployment. Investment also suffered in this negative context, coming on top of the doubts raised by the worsening security situation. Growth, already slowing from the previous year and sharply down from the 9% average of the 2003-2012 decade, was carried in 2014 by the good agricultural harvests whilst the other sectors suffered because of the political uncertainty. Of the various crops, opium poppy production reached a new record in 2014 with a 7% increase in the area under cultivation. This offers an explanation for the high level of household consumption in the country, which is partly funded by the revenue from this illegal crop. The forecasts for 2015 predict a slight increase in growth based around a hypothesis of an improvement in the political situation, after the deadlock of 2014, and the effective implementation of reforms. A much slower rate of growth is possible if there is deterioration in the business climate.

Inflation slowed in 2014, thus confirming the overall trend that started in 2011. This reflects the downward movement in non-food price inflation and should continue into 2015.

Public and trade deficits offset by international aid

Afghanistan is running a large trade deficit. The country's imports consist mainly of the capital goods needed for the development of its extractive industries. These should eventually help to contribute to the exports by the country's mining sector but for the moment its exports are mostly the traditional ones of dried fruits and carpets. Compared to 2013, however, there was a 30% reduction in imports in the first half of 2014. The official current account balance, however, only describes part of the reality, a large proportion of trade being informal and thus not recorded. The trade deficit is being bailed out thanks to the scale of international aid, running at over 40% of GDP, which explains the current account surplus recorded in 2014.

Concerning the fiscal situation, the country is experiencing serious problems in controlling the public finances. Whilst the economic slowdown has played a part in this, it is above all the increasing precariousness of tax collection that explains this situation, aggravated this year by the fact that a number of taxpayers have refused to pay blaming the unstable political climate. Faced with this, the government cut spending and implemented a number of austerity measures in the second half of 2014 including wage cuts and the suspension of investment projects. International aid is therefore critical for the operation of the Afghan administration and a vital financial contribution to the budget, particularly in military terms. NATO has therefore guaranteed the provision of annual funding of 4 billion dollars to support the cost of the Afghan armed forces.

Unstable political situation

After finally being declared President on 21 September 2014, Ashraf Ghani has to form a government in a tense political environment. Following a long and contested electoral process Mr. Ghani managed to reach agreement with the other presidential candidate, Abdullah Abdullah, giving him a provisional role as virtual Prime Minister, whilst awaiting a reform that will provide a constitutional validation for this status. The two sides that were in opposition during the elections are therefore going to have to work together, and implement a series of reforms as quickly as possible, given the challenges they face, including the dependence on international aid, widespread poverty and corruption, the high level of unemployment, and a business climate undermined by insecurity. Indeed, the country is in a state of constant insecurity. Just as the NATO forces are leaving the country at the end of 2014, the Taliban insurrection continues with offensives, in particular in the provinces of Helmand (South), Ghazni (East) and Kunduz (North).

Following the presence of NATO forces on its soil, the country has established close links with the United States. Whilst the former President, Hamid Karzai, refused to renew the bilateral security agreement, Asharf Ghani signed it as of taking office, thereby authorising 10,000 foreign troops under the NATO flag to remain in the country and help train local armed forces. The other country with particularly close links with Afghanistan is Pakistan. The two countries are attempting to revitalise their declining cross border trade which is suffering as a result of the level of regional insecurity.

his companions, who gives his name as Mullah. “I am for anyone who is against the enemies of Islam,” he says. “In Logar the Taliban are the people. When you enter a village, you see their white flags flying. They do not want to fight, but the country has been occupied by Jews and Christians, so their struggle is just.”

Since NATO troops withdrew from the front line in June 2013, the 350,000-strong Afghan army has shown itself capable of planning operations and fighting hard. In the past two years it has lost over 9,000 men, nearly three times the number of Western troops killed in 13 years. Considering the army was scarcely formed four years ago—America and its allies having made little effort to raise Afghan troops before then—this is impressive. But it has not stopped the insurgency spreading.

No work to speak of

Even NATO analysts, who are considered optimistic, admit the Taliban have never been stronger. Security maps of southern, eastern and much of northern Afghanistan are coloured livid red, to denote areas of Taliban control, with seams of green showing highways and checkpoints held by the government. It is probably only a matter of time before, in remote and hostile places such as northern Helmand province, the crimson tide takes over. To prevent that, President Barack Obama is reported to be planning to extend American combat air support for the Afghans into next year.

Other sorts of reinforcement will be discussed at a meeting of NATO foreign ministers on December 2nd. Most urgently, NATO is struggling to find 4,000 non-American troops for the coming year. It is 1,200 short, with the usual suspects—such as Britain, which is providing only 300—reluctant to prolong a campaign of which voters have tired. More important, with the NATO mission expected to finish by the end of 2016, Mr Ghani is lobbying for an alternative form of military backup. There is talk of adding teeth to a strategic partnership between NATO and Afghanistan, which might allow Mr Obama to leave some American troops or military assets in Afghanistan even after the campaign has formally ended. Given America’s vast and continuing investment in Afghanistan—it pays most of the annual $5.5 billion Afghan defence budget—that would be wise.

It would be only a band-aid, however. There is no military solution to the insurgency, as NATO’s failure to defeat the Taliban shows. Their leadership is headquartered in Pakistan, which makes them unconquerable. Increasingly, too, much of the resistance is local; in the absence of a functioning state, illegal drugs, timber and other rackets have flourished under a Jihadist-themed cover. The peace deal that Mr Ghani hopes to negotiate with the Taliban would expose this: the fighting might stop but the racketeering would continue. It would not spare Afghans the years of violence that lie ahead.

Khaama Press | www.

years of trepidation, over the election and insurgency, have caused economic havoc. Output is expected to grow by 1.5% this year, less than the population. As a result, the government expects a $500m hole in its budget, which it will beg donors to fill.

In Shari Now park, central Kabul, the lean times are manifest in crowds of idle men, fighting partridges, playing board-games, or staring into space. Muhammad Akram, a 47-year-old father of four playing a local form of draughts, lost his job as a guard for a German NGO two years ago. Like many of the idlers, he is a fan of Mr Ghani. “But we need jobs and security and we are waiting to see if he can deliver.”

With 400,000 new job-seekers each year, Afghanistan needs employment-generating growth. To reassure investors, Mr Ghani has promised a crackdown on corruption; he has already announced a plan to retry the main accused in the country’s biggest scam, the theft of almost a billion dollars from Kabul Bank. He also promises liberalising reforms: for example, to the land registry, in an effort to break the land mafia and spur construction. And he aims to cut spending that ballooned under Mr Karzai. “We’re paying 60,000 teachers, but we don’t know how many we actually have,” says a presidential adviser. “There could be 6,000.” Investors are encouraged. “When the private sector was getting completely fleeced under the previous government, it had no one to go to,” says Saad Mohseni, an Afghan media mogul. “We expect things to improve.”

Mr Ghani dreams of relaunching Afghanistan as a trade hub, linking Central and South Asia and the Caucasus. He has high hopes for an endeavour by Afghanistan, Azerbaijan, Georgia and Turkey to boost regional trade and infrastructure along the ancient Silk Road—or Lapis Lazuli Corridor, as he calls it, referring to the deep blue gemstone for which Afghanistan is renowned. This is excellent; but it has no chance of success while Afghanistan remains locked in its third, most painful, struggle: against the Taliban.

Bearded and undaunted

The turbaned travellers at Hada Logar, a bus-stop on the southern edge of Kabul, are arriving from a war zone. “When we see a checkpoint on the road we don’t know if it is bandits, Taliban or soldiers,” says Muhammad Akbar, a jobless man from Mr Ghani’s ancestral Logar Province. He professes no love for the militants—“people only go to them because the government is weak”—unlike one of

spite the intervention’s huge cost—estimated at a trillion dollars, or $30,000 for every Afghan—the country’s poverty rate has been stuck, at 36%, for almost a decade. It is even rising in places, such as north-eastern Afghanistan, which are relatively untouched by the Taliban insurgency that is ravaging most of the country.

Though generally optimistic, clued-up Afghans tend to take a more sober view of their prospects. Theirs is a violent and dysfunctional country. It is also the poorest in Asia and one of the world’s most corrupt. Despite the continuing threat of al-Qaeda, it is of diminishing interest to cash-strapped Western governments. It will take decades, not years, for the Afghans to build a half-decent state. This blast of realism would be depressing even if it did not happen to coincide with three urgent and intimately connected crises in the country’s politics, economy and security. Badly handled, these crises could reverse much of what has been achieved, or even revive Afghanistan’s grim past.

The first crisis is ebbing, at least. In September the two main disputants in June’s contested presidential election, Ashraf Ghani and Abdullah Abdullah, ended a four-month stand-off by agreeing on a power-sharing deal. This made Mr Ghani president and Mr Abdullah chief executive—in effect, prime minister. Early signs are that the pact could hold. The two men are former cabinet colleagues—respectively as finance minister and foreign minister. They share a pro-Western outlook and get on well in their thrice-weekly meetings. Neither is tainted by corruption. A healthy partnership between them could do great good; it could help reconcile Afghanistan’s deepest ethnic divide, between ethnic Pushtuns, Mr Ghani’s group, and Tajiks, who mostly support Mr Abdullah.

But it will be hard. Mr Ghani promised to form a new cabinet within 45 days of his induction, and replace other top officials from the corrupt regime of his predecessor, Hamid Karzai, in due course. That deadline has already slipped. The president is now urging Mr Abdullah to agree to a list of 15 new ministers—representing slightly over half the cabinet—ahead of a gathering of donor organisations in London on December 4th. Mr Ghani’s supporters attribute the delay to teething problems in a novel governing arrangement. It also reflects the difficulties that Mr Abdullah, in particular, faces in mollifying powerful backers. Persuading such individuals, including former Tajik warlords whose ties to the CIA allowed them to grab land and property in Kabul, to forsake the insecurity and corruption on which they have thrived will be Mr Ghani’s hardest task.

A former World Bank official, of prestigious nomadic Pushtun pedigree, Mr Ghani has the guts for it. But it is not clear, given fractures in his government and the gangsterism that infects an economy in which narcotics represent around 15% of output, whether he has the power. Unlike Mr Abdullah, Mr Ghani has no political party, which will be a disadvantage in the parliamentary elections that are due next year. To prevent his rival seizing control of parliament, Mr Ghani will continue campaigning. “I’m going to get around, it’s my lifeline,” he says, seated in the presidential palace in Kabul where Mr Karzai spent 13 years as a virtual recluse. “You know, nomads have a curse for their women: ‘May you be married in a city and live within four walls.’ The walls of this palace are not going to confine me.”

Political stability is essential not least for the economy. In the first post-Taliban decade, it grew at an annualised rate of 9%. With swelling tax receipts, government revenues rose from 3% of GDP in 2002 to a promising 11.5% in 2011. Yet two

Afghanistan is crisis-ridden as the Western powers withdraw

RETURNING to Kabul after a long absence, your correspondent recalled an evening four years ago in the Afghan capital. It was spent in L'Atmosphère, a restaurant arranged around a swimming-pool and packed, as it usually was, with aid workers, contractors and spies. Cosmopolitan, high-spirited and well-paid, many had been whooping it up in Kabul for years: rebuilding Afghanistan was a blast. Against the trance music and chatter of ski trips to Bamiyan province, a wise Afghan hand looked about, and muttered: "This can't go on."

Most of the foreigners have left now, owing to shrinking aid budgets and rising insecurity. Those who remain mainly live in fortified compounds, invisible to most Afghans. Restaurants, bars and guesthouses have closed for want of business, especially since a Taliban suicide-bomb attack in January on another popular restaurant, Taverna du Liban, killed 18 foreigners. So thousands of cooks, drivers and translators—a source of goodwill for the chaotic international effort—have lost their jobs. "L'Atmos" is still open, but pitiably diminished; its supply of French food and wines having been withdrawn with the French peacekeepers who provided them.

The drawdown of the NATO force they were part of—from 130,000 troops a year ago to around 12,000 by the year's end—is the main reason for the shrinking aid effort. To a degree, this represents a return to normality. With its promises of prosperity and gender equality, the reconstruction effort always appeared in pursuit of the unattainable. After the American invasion in 2001 it made vast early strides; under the Taliban, only 3% of girls went to school, now the UN estimates that more than one-third do. Yet progress has slowed considerably. De-

Given better government, he believes, most Afghans would embrace the rule of law. To that end he has ordered a retrial of the accused in the Kabul Bank heist: "I'll put them in prison for dozens of years, and never will there be another banking crisis." He has reformed the attorney-general's office and set about appointing new Supreme Court judges. Bigger reforms, including to tax collection and the land registry, will follow. "Most of Kabul is informal, that is, illegal, and people in illegal circumstances are preyed upon. Our aim is not only to clean the government but make people more independent of it."

On travels abroad he has given other clues to his plans. In Saudi Arabia he made plain that, though partly Western-educated and married to a Lebanese Christian—whom, momentously, he thanked in his inauguration speech—he is a Muslim leader. In Beijing he raised access to Afghanistan's mineral resources and the mutual threat of jihadism; both reasons, he suggested, for China to lean on Pakistan to stop succouring the Taliban. Mr Ghani's subsequent visit to Islamabad was a success, however. "The choice for us both is to become the Asian economic roundabout or to sink," he says of his country's enemy. Your columnist wondered how the Pakistanis viewed him. "As a partner and an Afghan nationalist, who's secure in the sovereignty of his country," he says, which is as near as he gets to knocking his predecessor.

Where Mr Karzai called the Taliban his brothers and berated the Western troops who shed much blood, including their own, Mr Ghani has signed a defence pact with America and praised the sacrifices of Western and Afghan soldiers. The Taliban are his foe—yet he promises a fresh push for a negotiated peace. "We need it, we are keen on it, and we will move in this regard."

A merit-based failing state

These are big claims for a man battling to form a government, a deadline for the new cabinet having lapsed as negotiations between Mr Ghani and Mr Abdullah drag on. Mr Ghani retorts that relations between the two men are excellent and that 15 new ministers will be named before a conference of donor countries in London on December 4th. In due course he promises a bigger clear-out—"the government is dysfunctional. We need fresh faces"—and that his appointments will be based on "merit, inclusion, representation and gender." Banyan suggests that leaves open a possibility of one or two villains. "I'm not preparing you for villains! I'm preparing you for a team that can function," he says. "You know there's a complex spatial and social balance, as Lincoln observed back when the population of the USA was 30m, the same as ours."

That was typical Ghani—learned, right-minded and defiant; but also prone to a sort of development gobbledygook that can raise doubts about the feasibility of his plans. Perhaps it will turn out he never was the right man to lead Afghanistan. He is still irascible. Yet the cautious, court politics many of his critics advocated was exemplified by Mr Karzai. In his analysis of Afghanistan's problems and the likeliest solutions, moreover, Mr Ghani has the advantage of being right. That is why Afghans, the subject of all manner of half-baked experiments, are right to be hopeful. In his second coming, Mr Ghani could again leave Afghanistan looking much better than when he found it.

Ashraf Ghani against the chaos

Afghanistan's new president could be the only man up to an almost impossible job

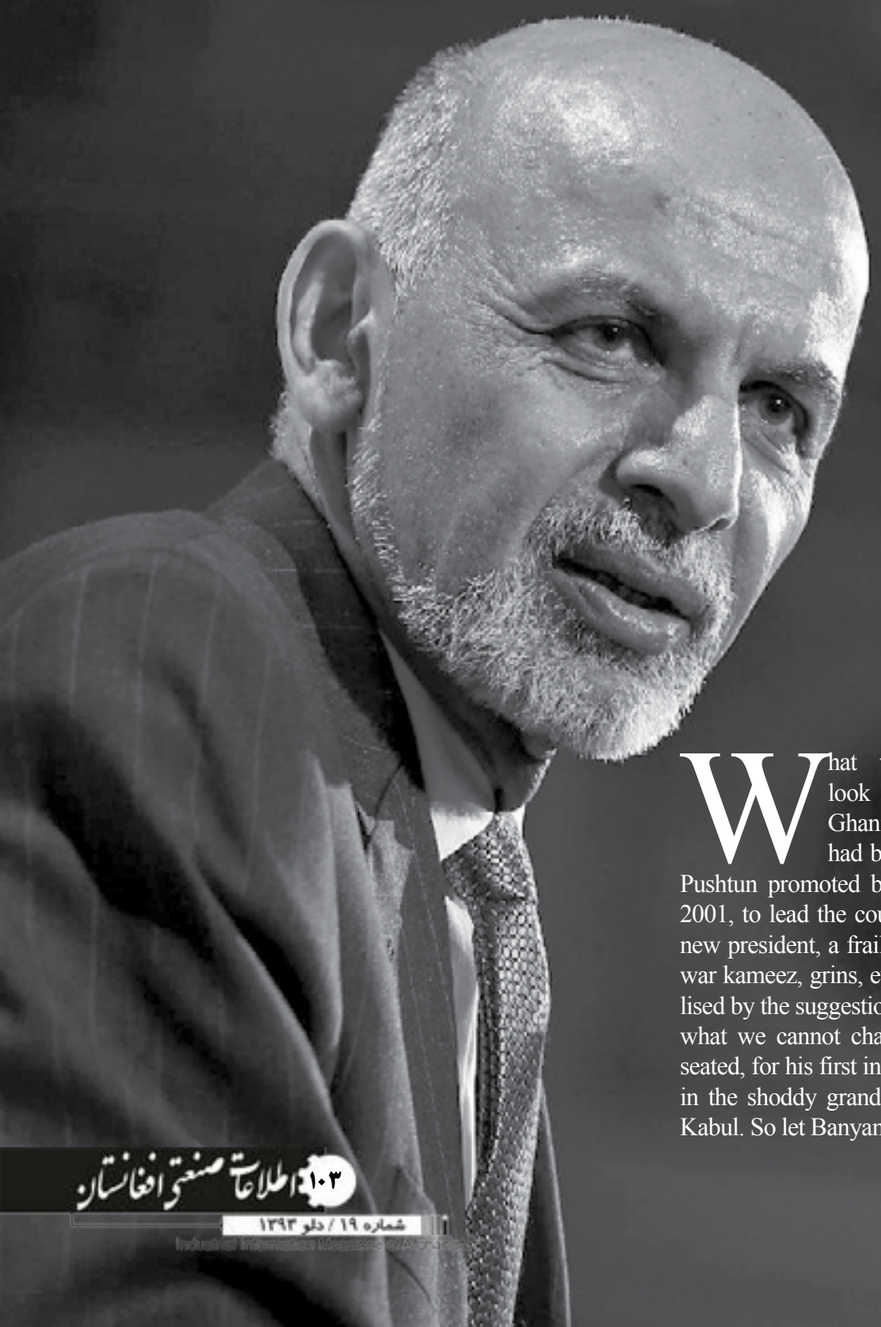

What would Afghanistan look like now if Ashraf Ghani, not Hamid Karzai, had been the Anglophone Pushtun promoted by America, back in 2001, to lead the country? Afghanistan's new president, a frail figure in white salwar kameez, grins, eyes twinkling, tantalised by the suggestion. "Let's not discuss what we cannot change," he then says, seated, for his first interview as president, in the shoddy grandeur of his palace in Kabul. So let Banyan attempt an answer.

On the basis of his first month in office and, more important, his two years as finance minister in the government of warlords and technocrats formed after the Taliban's fall, Afghanistan would be in much better shape than it is. That is not only because Mr Ghani achieved a lot in a short time, setting up computer systems and a single Treasury account where there had been only paper files and broken chairs. It was also because the former World Banker had a vision for how Afghanistan should seize the great opportunity, including billions in aid money, suddenly afforded it. He promoted road-building, to restore ancient trade-routes. He denounced the regional strongmen sucking up his customs revenue. He was not universally liked. He could seem arrogant and was hot-tempered; many thought him Utopian. But after Mr Ghani left the Mr Karzai was a disaster.

He offended Afghanistan's benefactors and neighbours even as, presiding over corrupt elections and a spreading kleptocracy, he encouraged Afghans to consider their democracy a fraud. Today's strongmen control more than border trade; they have grabbed property in Kabul worth billions of dollars, run a drugs business equal to perhaps 15% of economic output and enjoy blissful impunity—as displayed in the protracted theft of nearly a billion dollars from Kabul Bank. Despite the trillion-dollar cost of Afghanistan's 13-year war and reconstruction, the poverty rate has been static—at around 36%—for years. That is fuel for an insurgency which, even as foreign troops withdraw, ravages the country. Mr Ghani's plans for reforming Afghanistan were always optimistic. They might now seem fanciful.

That is even before considering the weakness of his government, which, after a dispute over the election result, Mr Ghani will preside over with his erstwhile rival and now chief executive, Abdullah Abdullah. "The risks are enormous," he concedes. "Criminal networks pose a major challenge to the functioning of our legal economy, we have no peace, and if we fail, our people could lose several generations." Yet Mr Ghani, who has co-written a thoughtful book on fixing failed states, relishes his task.

Scientific - Economic - Educational

Afghanistan

NO 19 - Oct 2014

Licence No 134

Information and Culture Ministery

ISSN 2310-6204

Industrial information magazine of Afghanistan

■ **Kabul Office**
Dr Eqbal

■ **Editorial Board**
Pohand Sayed Masoud
Dr S.Ali Hossaini
Dr S.Y.Akhlaghi
Eng M.H.Alavi
Eng A.Sheikhzadeh

■ **Coworkers**
A.Rahimi
H. Miya
V. sheikh zadeh
GH.H. Rahimi
R. Raji

■ **Graphic designer**
S.Roohollah.Arefi

● **Concessionair and Managing directori: Sayed Mohammad shah Safawi**
iim.safavi@gmail.com

● **Bussenis Management: Sayed Hamidullah Hossaini**
hamidhossini@yahoo.com

Industrial Information Magazine of Afghanistan:

Invites all penmen of science and Industry's field to send their works to the magazine.
If possible, please send related pictures with your written materials.
If the subjects are translated, please send the first language too.
If some sources are used point to them.
The sent subject will not be sent back.
Magazine can edit the received materials.
The published articles are not mainly the opinions of magazine.
The magazine's subject's can be used by pointing the source.
Announces that doesn't have any organizational relations with any political groups and people and is completly in dependent and free. So your matterial and moral helps will cause the magazine to last.

Afghanistan Address:

Kabul - Dehbory - Front Farabi Institute - Office of Industrial Information magazine in Afghanistan
P.O.Box.Center 5719 Kabul
Mobile: 0785800028 - 0744153460

WWW.Afghanistan-iim.com
iim_afghanistan@yahoo.com

Tel & Fax Mashhad:
+98 51 32256144
+98 51 32283061
+98 51 32215786

سویا
Soja
حس زیبای سلامتی
طعم زیبای خوشمزگی

پروتئین سویا بافت دار
SOY PROTEIN
TEXTURED

پروتئین سویا (پرک)
۲۰۰ گرم

پروتئین سویا (ریزدانه)
۱۵۰ - ۲۰۰ - ۲۵۰ گرم

آرد سویا
۱۸۰ گرم

پودر کتلت
۱۸۰ گرم

پودر سوخاری
۲۰۰ گرم

شرکت سولار سویا مازندران
آدرس محل کارخانه: آمل، خیابان طالب آملی، خیابان درودگران
تلفکس: ۲-۴۳۱۴۱۲۴۲-۰۱۱ صدای مشتری: ۴۳۱۴۱۲۴۰-۰۱۱
Doroudgaran St., Taleb Amoli Ave., Amol, Iran
Customer Voice : +98 11 43141240
Company: +98 11 43141242-3
دپارتمان فروش (بهین کالا): ۴۳۱۴۱۲۴۴-۰۱۱
www.soyasoja.com info@soyasoja.com

MUHIBULLAH MEARAJ LIMITED

شرکت معراج پی وی سی
Mearaj PVC

تولید کننده دروازه و پنجره PVC
ترکی با استاندارد های جهانی

(+۹۳) ۷۹۹۰۶۹۰۰۰
(+۹۳) ۷۹۹۲۵۲۵۰٤
(۰٤۰) ۲۲۰۲۸۹
www.mearajgroup.com
info@mearajgroup.com

آدرس دفتر مرکزی: افغانستان، هرات، شهر نو، البلال مارکت

تسمه نقاله توکلی

سهند

نمایندگی رسمی شرکت صنایع لاستیک نوار نقاله سهند و کره (در استان خراسان)

ساخت و اتصال نوار نقاله ، دستگاه شن شویی ، کوره آجرپزی ، مصالح فروشی و شالی کوبی

تلفن کارخانه : ۷۰ ۶۷ ۲۴۸ ۳-۰۵۱ تلفن فروشگاه : ۱۲ ۲۲ ۶۶۷ ۳-۰۵۱

توکلی : ۱۲ ۳۹ ۱۱۳ ۰۹۱۵ www.tnt-co.ir علی : ۵۰ ۶۸ ۳۰۷ ۰۹۱۵

آدرس فروشگاه : مشهد ، جاده قدیم قوچان ، مقابل توس ۷۶ ، کالای صنعتی توکلی

آدرس کارخانه : مشهد ، انتهای بولوار طبرسی سوم ، بعد از پل التیمور ، سمت چپ ، سوله قرمز

پشم شیشه

آریانا پارس

تولید کننده انواع پشم شیشه

«لذت عایق کاری» را با «نصابان حرفه ای» آریانا پارس امتحان کنید

کمترین هزینه، بیشترین کیفیت

تهران ، خیابان شهید بهشتی – خیابان صابونچی – بعد از تقاطع هویزه

پلاک ۶۹ – طبقه اول تلفن : ۹۱-۸۸۵۰۷۶۹۰

www.aryanaparsco.com info@aryanaparsco.com

Industrial Information Magazine of Afghanistan
www.afghanistan-iim.com
Feb 2015

تکنو تولید نوشا

Techno Tolid Nosha Co.

بزرگترین مرکز خدمات
لیزر، پانچ، پلاسما، هواگاز در شرق ایران

با ما در تماس باشید

تلفن: (۱۰ خط) ۰۰۹۸-۵۱-۳۶۵۱۶۶۵۰
فکس: ۰۰۹۸-۲۱-۸۹۷۸۶۷۸۰
مشهد - بزرگراه آسیایی
Email:ttnosha@yahoo.com